UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, & ecclesiasticorum doctorum scriptis ...

Venetiis, 1579

Secunda Pars Libri Sacerdotalis, de officio Sacerdotis curati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

Visual Library

nit dñs benedictionem ⁊ vitam vſq; in ſeculum. Gloria pa. An.
Ecce nunc benedicite dñm, oẽs ſerui dñi. Qui ſtatis in domo dñi in atrijs domus dei noſtri. In noctibus extollite manus veſtras in ſancta: ⁊ benedicite dñm. Benedicat te dñs ex Sion: qui fecit celum ⁊ terram. Gloria pat. Kyrie eleiſ. Chriſte elei. Kyrie elei. Pater noſter. ſecreto. ℣. Et ne nos ind. ℟. Sed libera. ℣. Saluos fac ſeruos tuos, ⁊ ancillas tuas. ℟. Deus meus ſperantes in te. ℣. Domine exaud. ℟. Et clam. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. Oremus. Oratio.
Pretende dñe famulis ⁊ famulabus tuis dexteraʒ celeſtis auxilij: vt te toto corde perquirant, ⁊ que digne poſtulãt, conſequi mereantur. Per Chriſtum dominum. ℟. Amen.

¶ Finit quintus ⁊ vltimus Tractatus prime partis libri Sacerdotalis de Sacramento extreme vnctionis, ⁊ de ſepulturis, ⁊ alijs annexis.

¶ Secunda Pars Libri Sacerdotalis, de officio Sacerdotis curati.

Prohemium.

¶ De varijs benedicendi, ſeu benedictionum acceptionibus ex diuina ſcriptura acceptis.

Conſummata per dei gratiam priori parte huius libri Sacerdotalis de quinq; Sacramentis eccleſie, ⁊ eorum annexis per Sacerdotem inferioris ordinis, ideſt non Epi, cõſecrandis ⁊ miniſtrandis: eadem dei gratia preueniente, in hac ſecunda parte, de Benedictionib⁹ ad ſacerdotem non Epm pertinentibus, tractandum videtur. ¶ Benedicere, vel benedictio accipitur in ſacra ſcriptura ⁊ in malum ⁊ in bonum ſenſum. Et in malum quidem benedicere, idem eſt quod blaſphemare. Job. 2. Benedic Deo ⁊ morere: dixit vxor Job ad eum: ideſt blaſphema, vel maledic deo, vt te de hac vita eijciat. Et 3. Reg. 21. Benedixit Naboth deum ⁊ regeʒ: ideſt blaſ-

Bñdicere, hoc eſt blaſphemare.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

blaſphemauit. Et hoc ideo ſub noīe benedictionis eam proferebant antiqui, pp horrorem nominis blaſphemię. Sed de hoc non intendimus. ¶ Accipitur ſecundo benedicere, vel benedictio, pro bonis imprecandis, vel tribuendis alicui. Gen. 1. Creauit deus hoīem ad imaginē & ſimilitudinē ſuā, maſculum & feminā: benedixitq; illis Deus, & ait: Creſcite & multiplicamini, & replete terrā: & ſubijcite eā: & dominamini piſcibus maris, & volatilibus cęli, & vniuerſis animantibus, q̄ mouentur ſuper terraʒ. Et eiuſdē 22. Dixit Deus Abrahę. In ſemine tuo benedicentur oēs cognationes terrę: ideſt ſalutem habebunt in Chrō, qui ſm carnem natus eſt ex ſemine Abrahę. Gal. 3. Et ſemini tuo, qui eſt Chriſtus. Rurſus Gene. 27. Iſaac benedicens filium ſuum Jacob, bona illi imprecatus eſt, dicens. Det tibi Deus de rore cęli, &c. Eccle. 3. benedictio patris firmat domos filiorū.

Bn̄dicere, hoc eſt imprecari.

¶ Benedicere etiam, ſeu benedictio ſumitur tertio pro laude. Pſal. 33. Benedicam dn̄m in omni tpe, ſemper laus eius in ore meo. Pſal. 57. In eccleſijs benedicite Deo dn̄o. Gen. 34. Melchiſedech benedixit Abrahę, pp victoriam, quam ꝯſecutus eſt de inimicis: ideſt laudauit eum. Et pſal. 127. Ecce ſic benedicetur homo, q timet Dn̄m, ideſt laudabitur.

Bn̄dicere, i. laudare.

¶ Quarto loco ſumitur benedicere, ſeu benedictio pro gratiarum actiōne ac ſi diceretur, benedico, i. gratias ago. Deute. 8. Benedicas Dn̄o, cūm ſaturatus fueris. 1. Paral. 29. Benedixit omnis eccleſia Deuʒ. Tobię 4. Omni tpe benedic Deum. Et eiuſd. 12. Benedicite Deum cęli, ideſt, ei gratias agite: quia fecit vobiſcum miſericordiam ſuam. Pſal. 15. Benedicam Dn̄m, qui tribuit mihi intellectum: ideſt ei gratias agam. Et de his tribus, hic minime tractandum eſt.

Bn̄dicere. i. gratias agere.

¶ Accipitur quinto benedicere, pro ſanctificare. Gene. 2. Benedixit Dn̄s diei ſabbati. i. ſanctificauit illum. Similiter Leuiti. 9. Aaron extendens manum ad populum, benedixit ei, ideſt ſanctificauit. Saluator etiam noſter dn̄s Jeſus, vt dicitur Matth. 26. Accepit panem, & benedixit, ideſt in corpus ſuū tranſubſtantiauit. Contingit aūt aliquando benedici & ſanctificari homines, quandoque res inanimatas. De hominibus quidem dicitur Exod. 31. Ego Dn̄s, qui ſanctifico vos. 2. Parali. 5. Sanctificati ſunt omnes ſacerdotes. Res vero ſanctificantur, ſicut templum, vel eccleſia, altare, vaſa miniſterialia cultus diuini.

Bn̄dicere. i. ſanctificare.

uini. Exo. 39. Poſtq̄ Moyſes vidit omnia vaſa in miniſterium Dei completa, benedixit eis. Et quia homines potiſſimum per ſacra eccleſię ſanctificantur: quę epōꝝ ⁊ inferioris ordinis ſacerdotum miniſterio ſunt exhibenda, de quibus in pontificali, ⁊ in priori parte huius libelli tractatum: eſt nunc videndum re ſtat qualiter res benedicantur ⁊ ſanctificentur, ⁊ conſecrentur, ⁊ ad ſalutem hoīum diſponantur. Quia vero princeps huius mundi ſatan peſſimus hoīum ſaluti ⁊ vitę tam ſpūali q̄ʒ et corporali īuadet, multa nocua rebus humano vſui deputatis aduenit: vt ipſis ⁊ ſpūaliter ⁊ corporaliter noceat: ideo eccleſia inſtituit res benedici in virtute Dei: vt inimici prauitas eradicetur, ⁊ fideles in bono ſtatu ⁊ quiete conſeruentur. Quamuis autem iuxta beati Pauli apoſtoli dictum. 1. Timot. 4. oīs creatura Dei bona ſit, inquantum a Deo eſt: tñ ad effugandam virtutes inimici ab ipſa, nihilominus per eccleſiam ⁊ ſacerdotez ſanctificatur: vt ibidem idem Paulus ſubiungit dicens: creatura ſanctificatur per verbum ⁊ oꝛonem. ſ. ſacerdotis, ex inſtitutione eccleſię. Cum igitur ad ſacerdotem, tanq̄ʒ ad perſonā ad talem miniſterium deputatā, pertineat, eiuſque officium ſit, creaturas ad vſum humani generis a deo creatas benedicere ⁊ ſanctificare: ideo in hac parte huius libri Sacerdotalis tractabitur de bñdictionibus, quas ſacerdos non epſ poteſt facere ſuper rebus ipſis. ¶ Habuit autem originem hęc benedictionis ſeries a Chriſto: qui in ſaturatione quinq̄ʒ millium hominum panem benedixit. Joan. 6. cap. Et etiam in benedictione ⁊ conſecratione ſacramenti Euchariſtię. ¶ De qua rerum benedictione tractaturi, incipiemus a benedictione aquę: qua ⁊ populus ⁊ omnes res benedicendę aſperguntur ⁊ ſanctificantur.

¶ De aquę benedictę, qua in eccleſia populus aſpergitur, inſtitutione ⁊ effectu. Cap. 1.

¶ Ex concilio Nanetenſi.

Omnibus diebus dñicis vnuſquiſque preſbyter in ſua eccleſia ante miſſarū ſolennia aquā benedictā faciat in vaſe nitido, ⁊ tanto miſterio ꝯuenienti, de qua populuſ intrans eccleſiā aſpergat. Et atriuʒ eiuſdem eccleſię cū crucibus circūeundo ſiſr aſpergat: ⁊ pro aīabus ibidē quieſcentibus oret. Et qui voluerit in vaſculis ſuis accipiat ex

ipſa

qua: ⁊ ꝑ manſiones ⁊ agros ⁊ vineas, ſuꝑ pecora quoqꝫ ſua atqꝫ ſuper pabula eorũ, necnon ſuper cibos ⁊ potũ ſuum cõſpergat.

¶ Ex epl'a btĩ Alexãdri Pape primi ⁊ martyris fratribus per Aegyptũ miſſa.

AQuã ſale conſperſam populis benedicimus: vt ea cuncti aſperſi ſanctificẽtur. Quod ⁊ omnibus ſacerdotibus faciendum eſſe mandamus. Nam ſi cinis vitulę aſperſus populũ ſanctificabat atqꝫ mundabat: quanto magis aqua, quę ſale aſperſa, diuinis ꝗꝫ precibus ſacrata eſt, populuꝫ ſanctificat atqꝫ emundat? Et ſi ſale aſperſo per Eliſęum prophetam ſterilitas aquę ſanata eſt: quanto magis diuinis ꝑcibus ſacrata aqua ſterilitatem rerum aufert humanarum, ⁊ coinquinatos ſanctificat, atque purgat, ⁊ cętera bona multiplicat, ⁊ inſidias diaboli auertit, ⁊ a phantaſmatum verſutijs hominem defendit?

De bñdictiõe ſalis ⁊ aq̃ ſm ꝯſuetudinẽ ſcẽ Romanę eccl'ę. c. 2.

SAcerdos benedicturus aquam pro aſpergendo populo indutus ſuperpelliceo, ⁊ ſtola ad collũ poſita, veniens ad vrceolum aquę benedicendę dicat ℣ Adiutorium noſtrũ in noĩe dñi. ℟ Qui fecit cęlum ⁊ terram. Et clerico tenente coraꝫ eo ſal in aliquo vaſculo ad hoc deputato, ſacerdos eleuata dextera ſuper ſal, benedicit illud. Et notandum ꝙ iſti modi. ſc. de ſuperpelliceo ⁊ ſtola ⁊ ℣ Adiutorium noſtrum. ⁊ eleuatione manus, in omnibus benedictionibus ſunt obſeruandi. Dicto ergo. ℣. Adiutoriũ noſtruꝫ. Sacerdos incipit abſolute exorciſmus ſalis.

¶ Exorciſmus ſalis.

EXorcizo te creatura ſalis ꝑ Deum viuum: ✠ per Deũ verum: ✠ per Deum ſanctum: ✠ per Deum, qui te per Eliſęuꝫ Prophetam in aquã mitti iuſſit, vt ſanaret̃ ſterilitas aquę: vt efficiaris ſal exorcizatum in ſaluteꝫ credentiũ: vt ſis omnibus te ſumẽtibus ſanitas aĩę ⁊ corporis: ⁊ effugiat atque diſcedat ab eo loco, in quo aſperſum fueris, oĩs phantaſia ⁊ nequitia vel verſutia diabolicę fraudis, oĩſqꝫ ſpũs immundus adiuratus per eum qui venturus eſt iudicare viuos

⁊ mor=

⁊ mortuos, ⁊ ſeculum per ignem. ℞ Amen. Oremus. Oratio.

Immēſam clemētiā tuā ops eterne Deus humiliter imploramus: vt hāc creaturā ſalis, quā in vſum gñis humani tribuiſti, bñ ✠ dicere ⁊ ſancti ✠ ficare digneris: vt ſit oībus ſumentibus ſanitas anime ⁊ corporis: vt quicquid ex eo tactum vel aſperſum fuerit, careat omni immūditia omniq₃ impugnatione ſpiritualis nequitie. Per dominum. Exorciſmus aque.

Exorcizo te creatura aque in noīe Dei p̄ris ✠ oīpotētis, ⁊ i noīe Jeſu ✠ Chri filij eius Dñi nr̄i, ⁊ in virtute ſp̄us ſcī ✠ vt fias aqua exorcizata ad effugandā oēm ptātē inimici: ⁊ ipſum inimicū eradicare ⁊ explantare valeas cū angelis ſuis apoſtaticis: Per virtutē Dñi nr̄i Jeſu Chri, qui venturus eſt iudicare viuos ⁊ mortuos, ⁊ ſclm ꝑ ignē. ℞ Amen. Oremus. Oro.

Deus q ad ſalutē humani gñis maxima q̄q₃ ſacramēta in aquarꝫ ſubſtātia ꝯdidiſti, adeſto ꝓpitiꝰ inuocationibꝰ nr̄is: ⁊ elemēto huic multimodis purificatiōibꝰ p̄parato, virtutē tue bñdictionis ✠ infunde: vt creatura tua myſterijs tuis ſeruiens, ad abigēdos demones, morboſq₃ pellendos diuine grē ſumat effectū: vt qcqd ī domibꝰ, vel in locis fideliū hec vnda reſp̄ſerit, careat oī imūditia, liberet a noxa, nō illic reſideat ſp̄us peſtilēs, nō aura corrūpēs: diſcedāt oēs inſidie latētis inimici: ⁊ ſiqd eſt, qđ aut icolumitati habitātiū inuidet, aut qeti, aſp̄ſione huius aq̄ effugiat: vt ſalubritas ꝑ inuocationē tui ſcī noīs expetita, ab oībus ſit impugnationibꝰ defenſa. Per do. Hic mittat ſal i aq̄ in modū crucis dicēdo. Cōmixtio ſalis ⁊ aq̄ pariter fiat in noīe pa ✠ tris, ⁊ fi ✠ lij, ⁊ ſp̄us ✠ ſancti. ℞ Amē. Deinde dicat ſacerdos. ℣. Dñs vobiſcū. ℞ Et cum ſpiritu tuo. Oremus. Oro.

Deus inuicte virtutis author, ⁊ inſupabilis imꝑij Rex, ac ſēꝑ magnificꝰ triūphator: q aduerſe dñationis vires reprimis, q inimici rugiētis ſeuitiā ſupas, q hoſtiles neqtias potēter expugnas: te dñe tremētes ⁊ ſupplices dep̄camur, ac petimus, vt hāc creaturā ſalis, ⁊ aq̄ dignāter aſpicias, benignus illuſtres, ⁊ pietatis tue more ſancti ✠ fices: vt vbicunque fuerit aſperſa, per inuocationem tui ſancti noīs omnis infeſtatio immundi ſpiritus, abigatur terrorq₃ venenoſi ſerpentis procul pellatur, ⁊ preſentia ſancti ſpiritus nobis miſericordiam tuam poſcentibus vbique adeſſe dignetur. Per dominum noſtrum.

¶ Antiphona.

Aña. q̃ cãtari debet qñ aq̃ in eccl'ia aſpergit̃ ſup populũ C. 3.

In oib⁹ dñicis p̄ annũ, finita tertia, bñdicta aqua a ſacerdote celebraturo miſſã, primo aſpgat̃ altare mai⁹ ipſa aqua bñdicta genib⁹ corã altari flexis: ⁊ ſtatim a ſacerdote icipiat̃ añ. Aſpges me. ⁊ chorus ſequat̃. ⁊ dũ cõiter cantat̃ cum ſuo verſu ⁊ Gloria pñ, ab eodẽ ſacerdote primo clerici, deinde ſcl'ares aſpgant. Et ſacerdos aſpgẽs pplm dicat pſalm. Miſerere mei. Aña.
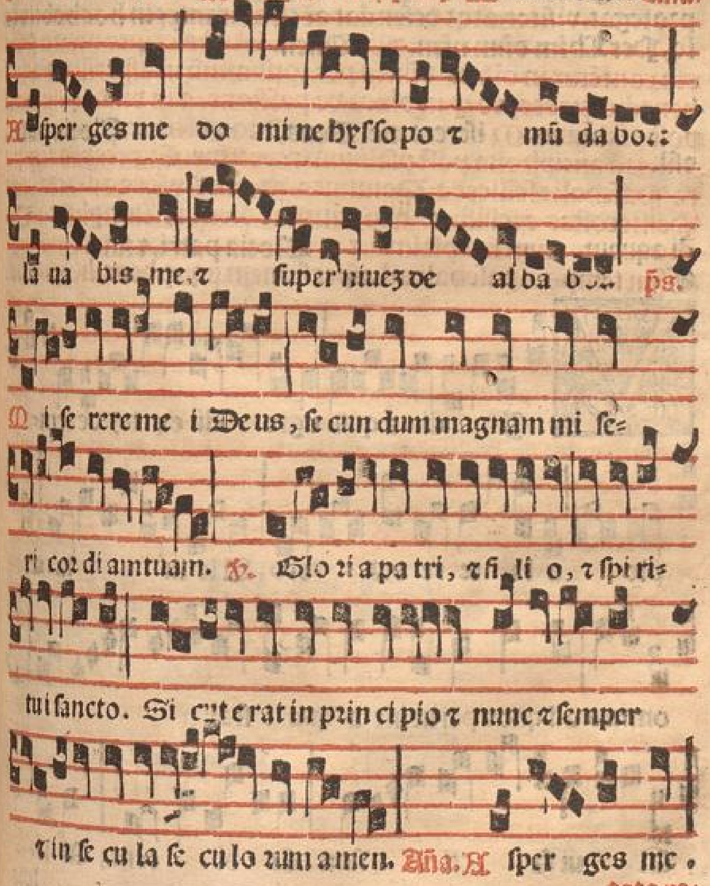
tota repetatur. Qua cantata ſacerdos ſtans ante gradus altaris maioris eccleſie, dicat ℣. Oſtende nobis domine miſericordiam tuam. ℟. Et ſalutare tuum da nobis. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. Oremus. Oratio.

Exaudi nos dñe ſancte, pater oṗs, ęterne Deus: ⁊ mittere digneris ſanctũ angelũ tuũ de cęlis, qui cuſtodiat, foueat, protegat, viſitet, atq; defendat oẽs habitantes in hoc habitaculo, Per Chr̃m dñm nr̃m. ℟. Amen. Supraſcripto modo predicta cantẽtur in oĩbus dñicis per totũ annũ in aſperſione aque benedicte: excepto ꝙ in dñica de paſſione, ⁊ in dñica palmarum post pſalmum. Miſerere mei Deus, non dicitur Gloria patri, ⁊ fil. ſed antiphona poſt pſalmum repetitur. Et excepto tempore Paſchali: ſcilicet a Dominica Paſche vſque ad octauam Pentecoſtes excluſiue: quo tempore dicitur, Antiphona. Vidi aquam, cum ſuo pſalmo, ⁊ Gloria patri, ⁊ filio.

¶ In tempore paſchali ad aſperſionem aque benedicte, Antiphona.
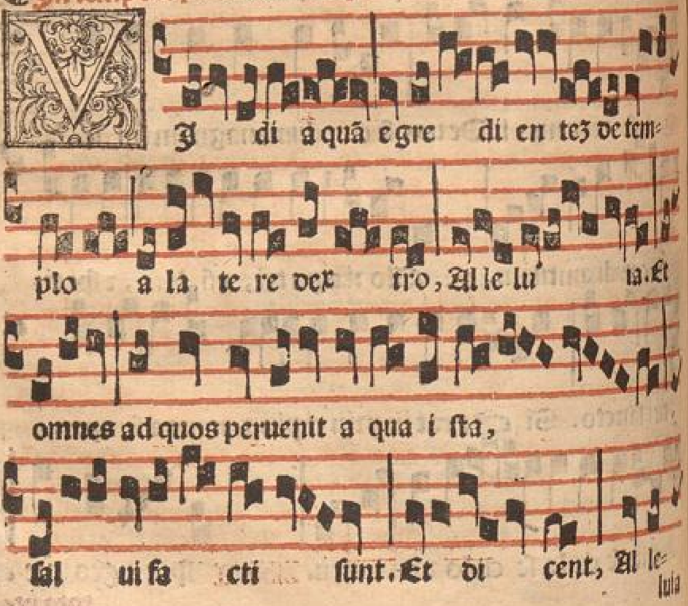
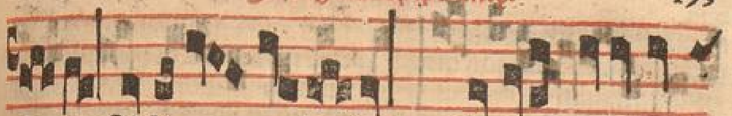

lu ia, Al le lu ia. Ps. Confite mini do-

mino quoniã bonus: quoniã in ſeculũ miſericordi a eius.

Glori a patri ⁊ fi li o ⁊ ſpi ri tui ſancto. Vi di aquam,
ꝟſiculi ⁊ oro vt ſup. Repetat tota aña: poſtea dicat itroit⁹ miſſe.
De bñdictione aq̃ in vigilia Epiphanie, q̃ licet in Romana curia nõ fiat, in multis tñ eccleſijs ſolenniter celebrat. Cap. 4.
In Vigilia Epiphanie poſt Completorium, vel etiam lecta nona lectione in matutinis, ſacerdos indutus ſacris veſtibus cum pluuiali, ⁊ diaconus ⁊ ſubdiaconus ſacris ſui ordinis veſtibus induti, precedentibus acolytis, cum cereis, ⁊ cruce, ⁊ thuribulo, ⁊ alijs ſequentibus clericis, veniant ad locum, vbi paratus eſt alueolus cum aqua. Et dum recedunt de choro, cantent ſequens reſponſorium, cantoribus illud inchoantibus, ⁊ procedentibus. Deinde totus chorus ſequatur. Reſponſorium.
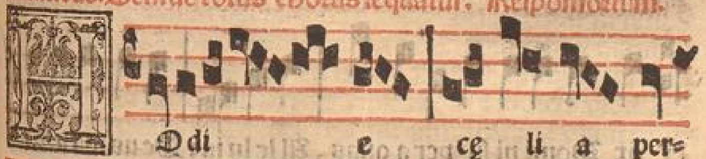
H O di e ce li a per-

ti ſunt: ⁊ ma re dul ce factum

 eſt:
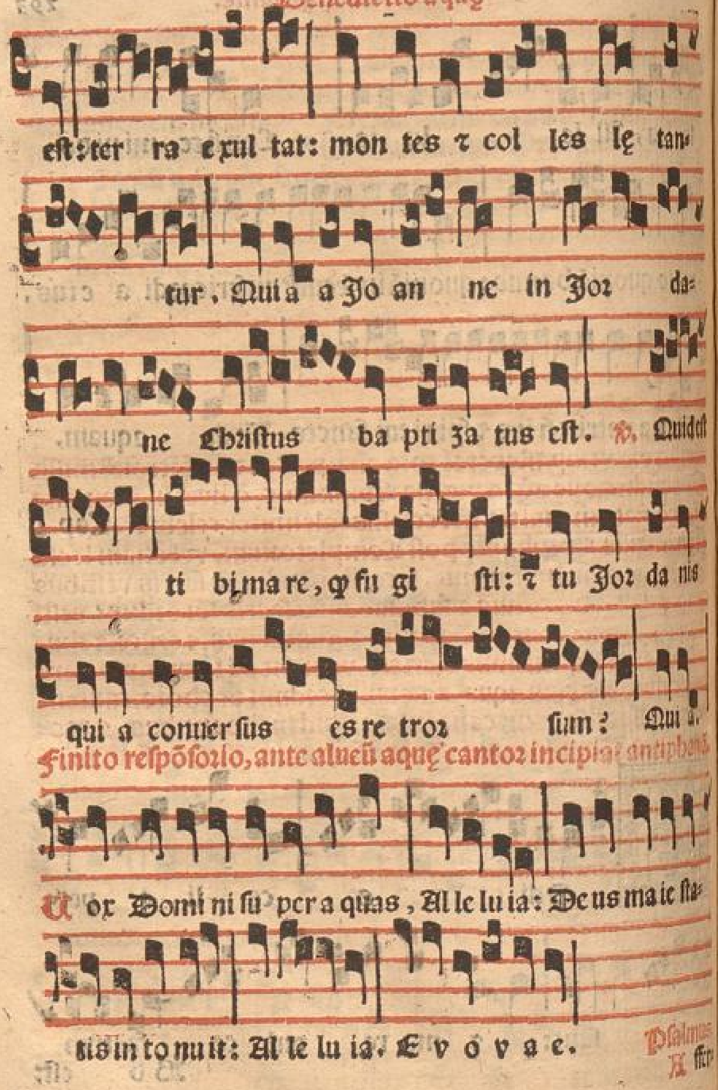
eſt: ter ra exul tat: mon tes ⁊ col les lę tan-
tur. Qui a a Jo an ne in Jor da-
ne Chriſtus ba pti za tus eſt. ℟. Quid eſt
ti bi mare, ꝙ fu gi ſti: ⁊ tu Jor da nis
qui a conuer ſus es re tror ſum: Qui a.
Finito reſpõſorio, ante alueũ aquę cantor incipiat antiphonã.
Vox Domi ni ſu per a quas, Al le lu ia: De us ma ie ſta-
tis in to nuit: Al le lu ia. E v o v a e.
Pſalmus. Affer-

Afferte dño filij Dei: afferte dño filios arietū. Afferte dño
gloriā ⁊ honorē: afferte dño gloriā nōi eius: adorate dñm
in atrio ſancto eius. Vox dñi ſup aquas: Deus maieſtatis in-
tonuit: dñs ſuper aquas multas. Vox dñi in virtute: vox dñi ī
magnificentia. Vox dñi cōfringenti cedros: ⁊ confringet dñs
cedros libani. Et cōminuet eas tanq̄ vitulū libani: ⁊ dilectus
quemadmodum filius vnicornium. Vox dñi intercidentis flā-
mam ignis: vox dñi concutientis deſertum: ⁊ commouebit dñs
deſertū cades. Vox dñi preparantis ceruos: ⁊ reuelabit con-
denſa: ⁊ in templo eius oēs dicent gloriā. Dñs diluuiū inha-
bitare facit: ⁊ ſedebit dñs rex in ęternū. Dñs virtutem popu-
lo ſuo dabit: dominus benedicet populo ſuo in pace. Antiphō.
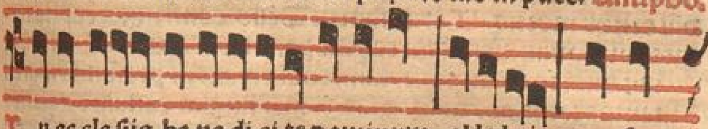
In ec cle ſiis be ne di ci te dominum, al le lu ia: de fon-
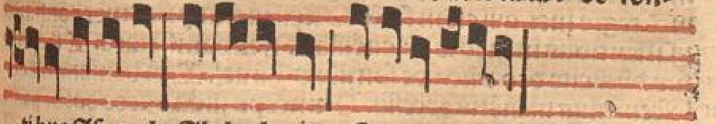
ti bus Iſra el, Al le lu ia. E v o v a e. Pſalmus.

Exurgat Deus, ⁊ diſſipent inimici eius: ⁊ fugiant qui ode-
runt eum a facie eius. Sicut deficit fumus, deficiant: ſicut
fluit cera a facie ignis, ſic pereant pctōres a facie Dei. Et iu-
ſti epulent, ⁊ exultent in conſpectu Dei: ⁊ delectentur in lętitia.
Cantate Deo, pſalmū dicite nomini eius: iter facite ei qui aſcen
dit ſuper occaſum: dñs nomen illi. Exultate in cōſpectu eius:
turbabuntur a facie eius patris orphanorū ⁊ iudicis viduarū.
Deus in loco ſancto ſuo: deus qui inhabitare facit vnius moris
in domo. Qui educit vinctos in fortitudine: ſimiliter eos qui
exaſperant qui habitant in ſepulcris. Deus cū egredereris in
ꝯſpectu ppli tui, cū ptranſires in deſerto. Terra mota: etenim
cęli diſtillauerūt a facie Dei ſinai: a facie dei Iſrael. Pluuiam
volūtariā ſegregabis Deus hęditati tuę, ⁊ infirmata eſt: tu ve-
ro pfeciſti eā. Animalia tua habitabūt in ea: paraſti in dulcedine
tua pauperi deus. Dñs dabit verbū euāgelizantibus: virtute

multa. Rex virtutum dilecti dilecti: ⁊ ſpeciei domus diuidere
ſpolia. Si dormiatis inter medios cleros: pennę colũbę deär
getatę: ⁊ poſteriora dorſi eius in pallore auri. Dũ diſcernit ce
leſtis reges ſuper eã: niue dealbabuntur in ſelmon, mons Dei,
mons pinguis. Mons coagulatus, mons pinguis: vt quid ſu
ſpicamini mõtes coagulatos? Mons in quo beneplacitum eſt
Deo habitare in eo: etenim dñs habitabit in finem. Currus
Dei decẽ millibus multiplex, millia letantiũ: dñs in eis in ſina
in ſancto. Aſcẽdiſti in altũ, cepiſti captiuitatẽ: accepiſti dona
in hominibus. Etenim non credentes, inhabitare dñm deum.
Benedictus dñs die quotidie: proſperũ iter faciet nobis deus
ſalutarium noſtrorũ. Deus noſter deus ſaluos faciendi, ⁊ dñi
dñi exitus mortis. Veruntamen Deus confringet capita ini
micorũ ſuorum, verticem capilli perambulãtiũ in delictis ſuis.
Dixit dñs, ex baſan cõuertam, conuertam in profundũ maris.
Vt intingatur pes tuus in ſanguine: lingua canum tuorum ex
inimicis ab ipſo. Viderunt ingreſſus tuos deus: ingreſſus dei
mei, regis mei, qui eſt in ſctõ. Preuenerũt principes coniuncti
pſallentibus in medio iuuencularũ tympaniſtriarũ. In eccle
ſijs bñdicite deo dño: de fontibus Iſrael. Ibi beniamin ado
leſcentulus in mẽtis exceſſu. Princeps iuda duces eorũ: prin
cipes zabulõ ⁊ principes neptalim. Mãda deus virtuti tuę: cõ
firma hoc deus, qḋ operatus es in nobis. A tẽplo tuo in hieru
ſalem: tibi offerent reges munera. Increpa feras arundinis: cõ
gregatio taurorũ in vaccis populorum: vt excludãt eos qui pro
bati ſunt argento. Diſſipa gentes quę bella volunt: venient le
gati ex Aegypto: Ethiopia preueniet manus eius Deo. Re
gna terrę cantate Deo: pſallite dño. Pſallite Deo, qui aſcen
dit ſuper cęlum cęli ad orientem. Ecce dabit voci ſuę vocem
virtutis: date gloriã Deo: ſuper Iſrael magnificẽtia eius, ⁊ vir
tus eius in nubibus. Mirabilis Deus in ſctis ſuis Deus Iſrael
dabit virtutẽ ⁊ fortitudinem plebi ſuę: benedictus Deus. Añ.

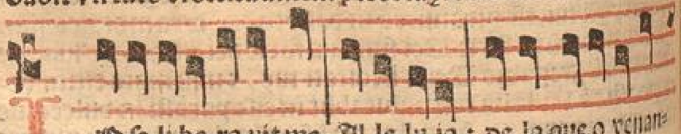

Ipſe li be ra uit me, Al le lu ia: de la que o venan tium.
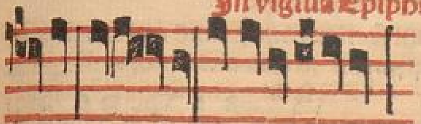
tium, Al le lu ia. E v o v a e.

Pſals. Qui habitat in. vt ſupra. fol. 60. deinde cantat aña. Exaudi nos dñe. fol. 200. qua finita, dicãtur litanie cantando, vt ſupra. fol. 187. Cantetur litania vſq3 ad verſum. Ut dõnum apoſtolicu3. 7c. incluſiue. Quo verſu cantato, ſacerdos ſurgat, 7 cãtet tres ſequentes verſus: videlicet. Ut hanc aquam bene ✠ dicere digneris, te rogamus audi nos. Ut hanc aquam bene ✠ dicere 7 cõſe ✠ crare digneris, te rogamus audi nos. Ut hanc aqua3 be ✠ nedicere, 7 conſe ✠ crare, 7 ſancti ✠ ficare digneris, te rogamus audi nos. Poſtea iteru3 genuflexus ſequat ℣. Ut inimicos ſctẽ eccleſię, 7 cęteros vſq3 in finẽ. Kyrie elei. Chriſte eleiſ. Kyrie eleiſ. Pater nr̃. ℣. Et ne nos. ℟. Sed lib. ℣. Saluos fac nos dñe Deus nr̃. ℟. Et cõgrega nos de nationibus. ℣. Ut ꝯfiteamur nomini ſancto tuo. ℟. Et gloriemur in laude tua. ℣. Bñdictus dñs deus Iſrael a ſclo. ℟. Et vſq3 in ſclm, fiat fiat. Sufflat in aquã trib⁹ vicib⁹ ſic dicẽdo.

Exuffio te ois legio ſatanę in noie pa ✠ tris 7 fi ✠ lij 7 ſpiritus ✠ ſancti. ℟. Amen. Exorciſmus in tono lectionis.

Exorcizo te creatura aquę in nomine pa ✠ tris 7 fi ✠ lij 7 ſpũs ✠ ſancti: ne cõmuni ſis vlli ſpiritui immundo: ſed dabis honorem viuenti, atq3 regnanti patri 7 filio & ſpiritui ſancto: 7 vbicunq3 aſperſa fueris, ſpũs immundus ab eo loco recedat. Itaq3 adiuro te creatura aquę in noĩe Jeſu Chr̃i Nazareni filij Dei viui regis 7 iudicis nr̃i: vt ſis purgatio 7 ſanctificatio hoium: quos deus ad ſuã ſanctã gloriã vocare dignatus eſt. Te ergo inuoco dñe ſancte, pr̃ oĩps, ęterne Deus: vt hanc aquã exorcizare, 7 bñ ✠ dicere ꝑ tua pietate digneris: vt ois immũdus ſpũs locu3 in ea vltra nõ habeat: ſed vbicunq3 aſpſa fuerit, angelorũ tuoꝝ ibi deſcẽdat exercit⁹: Per Eũdẽ dñ3 nr̃m Jeſum Chr̃m filiũ tuũ: q vẽturus eſt iudicare. Lcõ libri numeri in tono feriali.

In diebus illis. Cõuenerũt filij Iſrael ad Moyſen, 7 Aaron: 7 verſi in ſeditionẽ dixerũt: Da nobis aquã, vt bibamus. Ingreſſus Moyſes 7 Aarõ, dimiſſa multitudine, ante tabernaculũ fęderis: corruerunt proni in terra3: clamauerũtq3 ad dñm, 7 dixerunt: Dñe Deus exaudi clamorẽ populi huius:

τ aperi eis theſaurum tuum fontem aquę viuę, vt ſatiati ceſſet murmuratio eorum. Et apparuit gloria dñi ſup eos. Gradua.
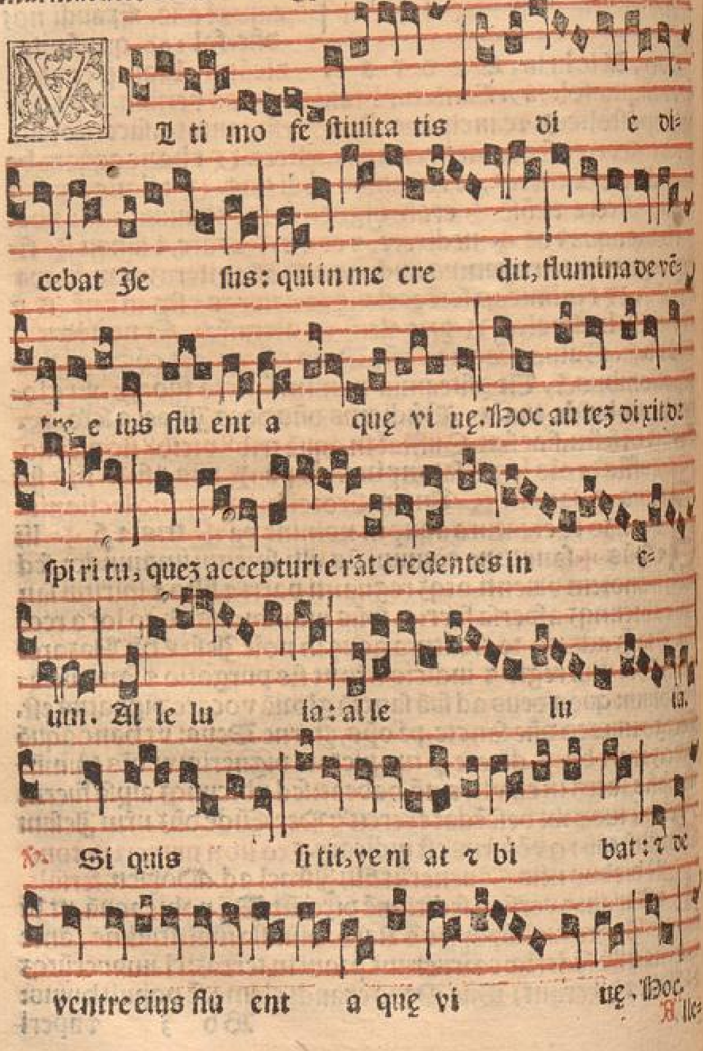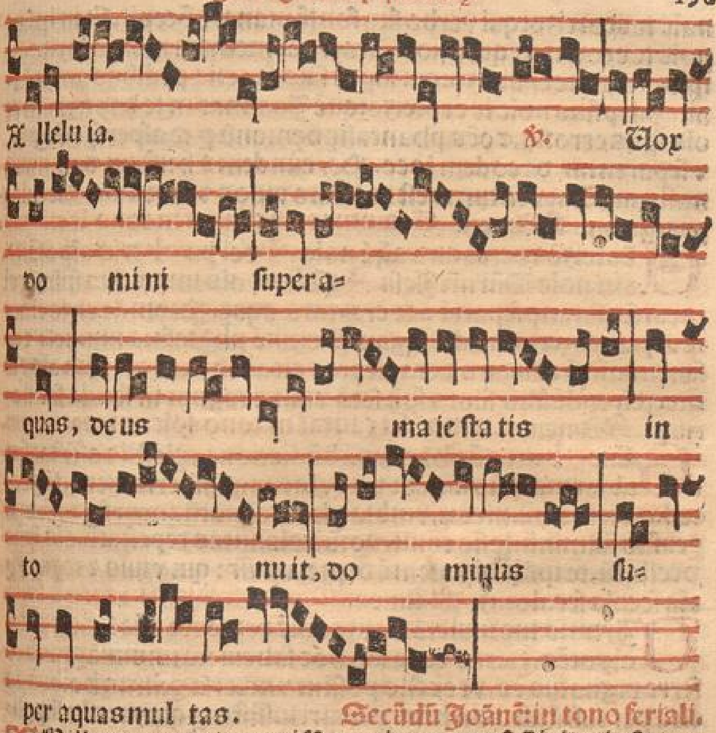
Secūdū Joanē: in tono feriali.

In illo tempore: in nouiſſimo die magnę feſtiuitatis ſtabat Jeſus ⁊ clamabat, dicens Si quis ſitit, veniat ad me, ⁊ bibat. Qui credit in me, ſicut dicit ſcriptura, flumina de ventre eius fluent aquę viuę. Hoc autem dixit de ſpiritu: quez accepturi erant credentes in eum.

Exorciſmus aquę in tono lectionis.

Exorcizo te creaturę aquę per deum viuum, per deū veruz, per deum ſanctum, per deuz totius creaturę: vt te mundā exhibeas contra omnem morbum, atqꝫ inſidias inimici atque diabolicas poteſtates: vt vbicunque aſperſa fueris, ſit propitio deo defenſa domus ipſa: ſicut defenſę fuerūt in Aegypto domus hebręorū per ſignū ſanguinis agni: ſic defendantur dn̄e domus famulorū famularūqꝫ tuarū ꝑ aſperſionē huius aquę. In ipſius

noīe te exorcizo: qui verbo ſuo fontē manare ꝑcepit. Et in ipſius
noīe te exorcizo: qui filios Iſrael per medium mare eduxit. In
ipſius noīe te exorcizo: qui ſup te ſuis ſanctis pedibus ambula=
uit. In ipſius noīe te exorcizo: quē Joannes in te baptizauit: vt
oīs ſpūs erroris, ꝛ oēs phantaſie demonū ꝑ te aſperſe effugiāt,
ꝛ ſeparentur de eodem loco. Per eundem Chriſtum dominum
noſtrum, Qui venturus eſt iudicare viuos ꝛ mortuos, ꝛ ſeculū
per ignem. ℟ Amen. Sequitur exorciſmus in tono lectionis.

Exorcizo te creatura aq̄ i noīe ✠ dei pa ✠ tris oīpotētis,
ꝛ in noīe Dn̄i nr̄i Jeſu ✠ Chr̄i, vt oīs immūdus ſpūs, vel
incurſio ſatane ſeparet a te creatura aque. Proinde ergo effice
re aqua exorcizata ad effugandū omne phātaſma inimici: tip
ſum inimicū effugare ꝛ eradicare valeas in noīe dei pr̄is oīpotē
tis: q cū eodē filio ſuo, ꝛ ſpū ſctō viuit ꝛ regnat in ſecula ſeculo=
rum. ℟ Amen. Oratio. Et cantat in tono ſolenni orationum.

Bene ✠ dic dn̄e hāc aquā bn̄dictione celeſti: ꝛ aſſiſtat ſup
eā virtus ſpūs ſancti: ꝛ, vt vbicunqꝫ aſperſa fuerit, lōge re
cedat virtus inimicoꝝ, vmbra phantaſmatū, incurſio turbinū,
ꝑcuſſio fulminū, leſio tonitruoꝝ, calamitas tēpeſtatū, oīs ſpūs
ꝑcellarū, te ipſuꝫ oīpotentē deprecamur: qui viuis ꝛ regnas ꝑ
oīa ſecula ſeculoꝝ. ℟ Amen. Oīo ſuper ſalem in eodem tono.

Virtutis tue inuictā fortitudinē deprecor dn̄e ſancte pater
oīpotēs, eterne deus ſup hoc ſal: cui nō minimā gratiā cō
ferre dignatus es, vt ex illo poſſint vniuerſa ꝯdiri: q hoībus ad
eſcā per tuū filiū dn̄m nr̄m ꝑcreari iuſſiſti: ꝑ queꝫ te dn̄e ſuppli=
ces exoramus: vt ſal iſtud ſancti ✠ ficare, bn̄ ✠ dicere, ꝛ conſe
✠ crare pro tua pietate digneris: vt ex vultu diuine maieſtatis
tue virtutē tuā cōtra oēs immūdos ſpūs poſſit accipere: expel=
lat de tabernaculis famuloꝝ famularūqꝫ tuarū qcquid poteſt
peſtiferū eſſe: ꝛ exhibeat plenū ſalutis effectū: deterreat preſti=
gia: phātaſiaſqꝫ cōpeſcat, ꝑ ſignū ſancte cru ✠ cis filij tui dn̄i
nr̄i: tutelā fideliſſimaꝫ deſiderantibus preſtet per hoc tuum dn̄e
ſigna ✠ culum: qđ nullius dolus nullius pertinacia deſigna=
uit. Per eūdē dn̄m nr̄m. Alia bn̄dictio ſalis in tono lectionis.

Bene ✠ dico te creatura ſalis in noīe pa ✠ tris ꝛ fi ✠ lij
ꝛ ſpūs ✠ ſancti: qui te ad tutelā humano generi procrea
uit: ꝛ populo venienti ad credulitatē per ſeruos ſuos cōſecrari
prece=

pręcepit: proinde rogamus te dñe deus nr̄: vt hęc creatura ſa-
lis in noie ſanctę Trinitatis efficiat ſalutare ſacramentū: ſitqȝ
pfecta medicina in viſceribus fideliū tuorū. Per eūdē dñȝ nr̄m
Jeſum Chriſtum. ℟. Amen. Oratio ſuper ſal in tono orationis.

Intuere dñe hāc creaturā ſalis, quā vſibus humani gene-
ris tribuiſti: ⁊ petimus ops ęterne de⁹, vt ſignū cru ✠ cis
vnigeniti filij tui Dñi nr̄i Jeſu Chr̄i, vbi aſperſa fuerit aqua hoc
ſale cōmiſta, ſit efficax ad euacuandū oēm inimici adverſariam
ptātē, ꝯſumat, ⁊ arefaciat: nihilqȝ ibi remaneat immūdū, nihil
peſtiferū: ſed ad inuocationē nois tui ſit nobis mundū ac bñdi
ctū. Per eūdē dñm nr̄ȝ Jeſuȝ Chr̄ȝ filiū tuū. In tono lectionis.

Exorcizo te creatura ſalis per deū ✠ verū: per deū ✠ ſan-
ctū: per deum ✠ totius creaturę: qui te per Eliſeum pro-
phetam in aquam mitti iuſſit, vt ſanaretur ſterilitas aquę: qui
per apoſtolum Paulum dicere dignatus eſt, ſit cor veſtrum ſale
conditum: ideoque efficere ſal ad euacuandum, ⁊ expellendum
inimicū, omnemqȝ virtutem ⁊ putrедineȝ eius: in nomine Dñi
noſtri Jeſu Chriſti: Qui vēturus eſt iudica. In tono lectionis.

Dominus ⁊ ſaluator noſter Jeſus, anteꝗ̄ ad cęlos aſcēde
ret, apoſtolis ſuis mandauit dicens, habete in vobis ſal: ⁊
pacem habete inter vos. ¶ Hic ponat ſal in aquam dicens.

Hec cōmiſtio ſalis ⁊ aquę pariter fiat: in noie pa ✠ tris ⁊
fi ✠ lij ⁊ ſpūs ✠ ſci: ⁊ in virtute Dñi nr̄i Jeſu Chr̄i: cui eſt
honor, ⁊ gloria in ſecula ſeculorū. ℟. Amen. In tono lectionis.

Exorcizo te creatura ſalis ⁊ aq̄ in noie pa ✠ tris, ⁊ fi ✠ lij,
⁊ ſpūs ✠ ſcti. Exorcizo te p deū viuū. Exorcizo te per cru-
cifixū. Exorcizo te per ſpūȝ ſcūȝ. Per eū te exorcizo, qui per Eli-
ſeū prophetā te in aquaȝ mitti iuſſit dicens: Hęc dicit dñs: Sa-
nabit aqua iſta, ⁊ nō erit in ea mors, neqȝ ſterilitas. Per ipſius
nomē te adiuro, q diuina voce oris ſui apoſtolis ſuis locutus eſt
dicēs: Vos eſtis ſal terrę, ⁊ cor veſtrā ſale ſit ꝯdituȝ: Vt oēs qui
ex te ſumpſerint, ſint ſanctificati in aīabus ⁊ corporib⁹: vt vbi-
cunqȝ aſperſa fueris, effuges inimicū, ⁊ pręſtes oībus remiſſio-
nē peccatorꝝ, expellas inſidias, ⁊ excludas oēs demonū tētatio
nes. Te aūt cōditor ⁊ reſtaurator oīum elementorū tuorꝝ, q hęc
fluenta noie tuo ſcificata ad purgationē locorū pficere iuſſiſti,
depcor: vt nois tui inuocata maieſtate, gratiā ſpūs ſci hęc aqua
accipiat:

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

accipiat: valeatqȝ ad expellendas diabolicas artes per manꝰ ſeruorū tuorum aſperſa: per ſanctificationē, quaȝ tu dñe ſanctificando ſanctificas, ⁊ benedicendo benedicis: vt omnis inmundus ſpūs aſperſione huius aquę repulſus ⁊ perfuſus diſcedat: ⁊ omnis incurſus ſatanę, ⁊ omne phantaſma, omniſqȝ inmunditia, ⁊ putredo inimicorū longe recedat: nec cōſiſtendi, aut reſiſtendi habeat poteſtatem, nec in eodem loco ſtandi aut commorandi: ſed victus ⁊ deſtructus abſcedat diabolus cū omni pompa ſua: Per virtutem ⁊ gloriam Dñi nrī Jeſu Chrī: qui viuit ⁊ regnat cum Deo pr̄e ⁊ ſpiritu ſancto, per oīa ſecula ſeculorum. ℟. Amē. Exorciſmus ſup aquā ſale cōſperſaȝ in tono lectionis.

Exorcizo te creatura aquę ſale cōſperſa ꝑ deū viuū: per deū verū: per deū totius creaturę: qui te in principio ſeparauit ab arida, ⁊ in quatuor fluminibus diuidere dignatꝰ eſt, vt vbicunqȝ portata, vel aſperſa fueris, effugetur ⁊ ſeparet͂ inimicus, ⁊ oīs putredo eiꝰ: vt ipſa domus deo ſit dicata per virtutē Dñi nrī Jeſu Chrī: qui vēturus eſt iudicare viuos ⁊ mortuos, ⁊ ſclm per ignē. Item ſup aquā in eodem tono vſqȝ ad prefationem.

Te aūt creatura aquę adiuro per deum viuum: per deum verum: per deum ſanctum: per eum te adiuro, qui te in principio ſeparauit ab arida. Adiuro te per deuȝ viuū, qui te de fonte paradiſi manare fecit, ⁊ in quatuor fluminibus exire iuſſit, ⁊ totam terrā rigare precepit. Hic diuidat aquā ⁊ effundit in quatuor mūdi partes. Adiuro te ꝑ deū, q te ī Chana Galileę ſua potentia conuertit in vinū: qui ſuper te ſuis ſanctis pedibus ambulauit: qui tibi nomen impoſuit Siloa. Adiuro te per eū, qui Naaman ſyrū a ſua lepra ꝑ manuȝ Eliſei prophetę mundauit: Hic tangat aquam manu dicens: Aqua ✠ ſancta: aqua bene✠dicta: aqua la✠uans ſordes, ⁊ mūdans peccata, adiuro te per deū viuū, vt te mūdā exhibeas, nec aliquā phantaſiaȝ in te retineas: ſed efficiaris exorcizata ad effugandū inimicuȝ ⁊ oēs actus fulguris: ⁊ vbicunqȝ aſperſa fueris, ſiue in domo, ſiue in agro, ſiue in vineis, ſiue in ſeminatis cāpis, ſiue in fluctibus, ſiue in angulis cubiculorū, ſiue in nauibus, ſiue in puteis, vel ſiquis ex te guſtauerit, fias ei defenſio, ⁊ remediū ſanitatis: ipſe quoqȝ diabolus elonget͂ ⁊ ſeparet͂, quātū elōgatū eſt cęlū a terra, lux a tenebris, veritas a mēdacio iuſtitia ab iniuſtitia, dulce ab amaro: tam-

ro: tantũ elõget, ⁊ ſeparet ille immundus ſpũs ab habitationi-
bus famuloꝝ famularũqꝫ Dei: Per nomẽ Dñi nr̃i Jeſu Chꝛi:
q viuit ⁊ regnat cũ deo patre ⁊ ſpũ ſancto. Hic dicit in tono pſa
tionis. Per oia ſcl'a ſeculoꝛũ. ℟. Amen. ℣. Dñs vobiſcum. ℟.
Et cum ſpiritu tuo. ℣. Surſum coꝛda. ℟. Habemus ad dñm. ℣.
Gratias agamus Dño Deo noſtro. ℟. Dignum ⁊ iuſtum eſt.

Vere dignũ ⁊ iuſtum eſt, equum ⁊ ſalutare, Nos tibi ſemper
⁊ vbiqꝫ gratias agere, dñe deus celi ⁊ terre: cuius virtu-
ti ſubdita ſunt vniuerſa: cuius verbo creata ſunt oia: ſupermit-
te (ꝗs) virtutẽ ſpũs ſancti tui ſuper hanc creaturã, vt fiat aqua
ſanctificata in noie pa ✠ tris, ⁊ fi ✠ lij, ⁊ ſpũs ✠ ſancti. Te igi
tur oipotens Deus, altiſſima ſalus, ⁊ reſpectoꝛ perpetuus, hu-
militer rogamus ⁊ petimus: vt nos exaudias: ⁊ miſerearis pci
bus noſtris: quatenus vbicunqꝫ hec aqua aſperſa fuerit, fiat, te
iubente, cauſa purificationis: habeat quoqꝫ perpetuã gratiã ip
ſa domus: fideꝫ rectã: ſpeꝫ certã: charitatẽ perfectã: gaudiũ ve-
rũ honoꝛem perpetuuꝫ: vt oẽs maleuoli ⁊ inuidi ſpũs ab ea ex-
pellantur, ⁊ ſeparent. Per Chꝛm dñm nr̃m. In tono lectionis.

Iterumqꝫ te alloquoꝛ aqua: que habes lucis ſimilitudinem: tu
ſub celo: tu ſuper celum: tu ſub terra: tu ſuper terrã. Super te in-
uoco nomen ſanctũ atqꝫ mirabile Dei oipotentis: qui te ſua po
tentia conuertit in vinum: ſuſpendit ſup celos: congregauit in
terra: miſcuit in mari: Qui te arcanis ⁊ velocibus ventis plue-
re pcepit: ⁊ ad vſum hoium lauacrum dedit, ⁊ ſitientibus potũ
ſubminiſtrauit: Super quaꝫ etiã ſpũs dñi non ſolum ferebatur,
ſed etiam fertur. Adiuro ergo te creatura aque per ſeptifoꝛmem
ſpiritũ Dei viui. Adiuro te per nouẽ oꝛdines angeloꝛũ. Adiuro
te p vocẽ tonitrui coꝛuſcationis tremẽdi ⁊ celeſtis regis. Adiu-
ro te p lignũ myſterij: de quo aqua pcuſſa ſtatim dulcis facta eſt.
Adiuro te per eũ, qui oia creauit: ne cõtẽnas vocem humilitatis
mee: ſed expellas oẽm vmbrã, oẽs ſatellites aduerſarioꝛuꝫ, oẽs
machinationes diaboli: ſiue ſpirituũ immũdoꝝ: ſiue biothana-
toꝛũ: ſiue errãtiũ: ſiue ex inuocatione magice artis, ſiue pcanto-
rũ argumenta: ſiue dꝛaconũ, ⁊ oiuꝫ volucrũ vel viperarũ: q᷑ im
perat tibi dñs Jeſ᷒ Chꝛs filius dei viui: ꝙ mox vt aſperſa fueris
in noie dei ſabbaoth: ſiue in hoib᷒: ſiue in domib᷒: ſiue ĩ vineis:
ſiue in pecoꝛibus, vel qbuſlibet aiantibus: ſiue in ſeminatis cã-
pis: ſiue

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pis: ſiue in qualicunq; creatura vniuerſali: ſiue quocunq; loco aſperſa fueris, ſiue ſup infirmũ, vel languentẽ: ſiue in potũ data fueris homini in valetudine detento, aut maligni ſpũs infeſtatione percuſſo: mox expellas ⁊ excludas omne malignũ: vt poſſit homo velocitus ſaluus fieri per virtutez Dñi nři Jeſu Chri. q; neq; dici, neq; ſcribi, neque cõputari põt, cui nomẽ eſt Do. In tono prefationis Tu aũt dñe, qui per angelum tuum, fontẽ Agar oſtendiſti: ⁊ ex eo Jſmael ſitientem potaſti: Qui pueri tui Abrahę in Meſopotamia preces exaudiſti: ⁊ omnia deſideria cordis eius impleuiſti: Qui famulo tuo Moyſi in diſerto eremi petram percutere, ⁊ ex ea aquam producere, ⁊ populum rigare iuſſiſti. Ter dicatur ſequens verſus. Qui aquam amaram immiſſo ligno dulcoraſti: Benedicere ⁊ ſanctificare digneris domine hanc creaturam aquę, Jn nomine pa ✠ tris ⁊ fi ✠ lij ⁊ ſpiritus ✠ ſancti. Hic mergat ſacerdos crucem in aqua tribus vicibus: ſignando fontem cum cruce. Cantores autem cantent ſemel has ſequentes antiphonas infraſcriptas. Aña.
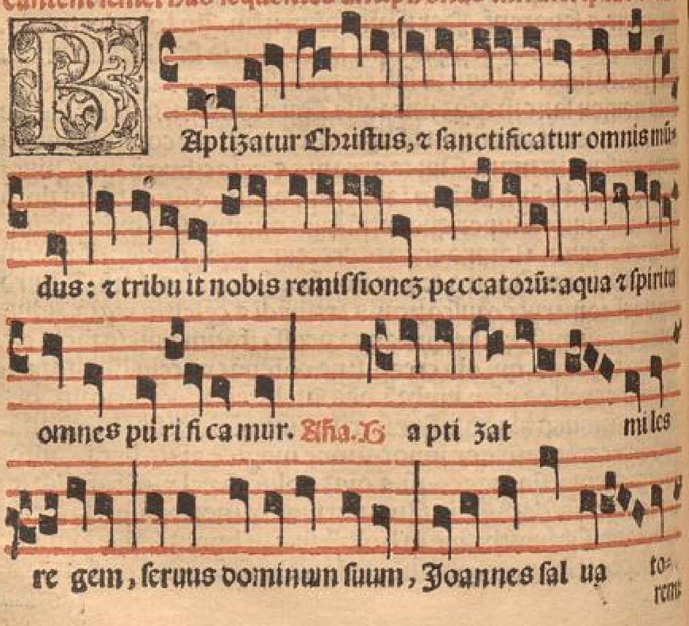
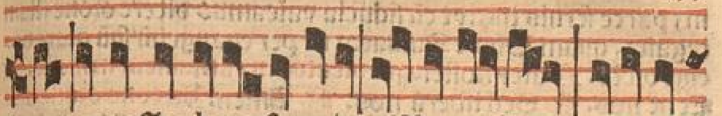

rem: a qua Jordanis ſtupuit: colūba ꝓteſtatur: paterna
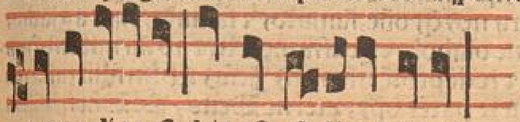
vox au di ta eſt, hic eſt fi li us me us.

Deinde ſacerdos cruce depoſita dicat in eodez tono pręfationis.

Vt vbicunqz aſperſa fuerit in noīe tuo oēs iaculationes ſęuas inimici expellat. Illud etiā rogamus ꝛ petimus deus ops, vt ſicut ad domū Raguelis ſanctū angelū tuū Raphaelez mittere dignatꝰ es, vt Aſmodeū dęmonē alligaret, ſimile quoqz beneficiū domibus nr̄is donare digneris: vt vbicūqz hęc vnda aſperſa fuerit, nunq̄ malignus ſpiritus in eadē domo cōſiſtendi vel cōmorandi habeat poteſtatē: ſed confuſus ꝓtinus: ꝛ deſtructus abſcedat. Per Chr̄m dn̄m nr̄m: per quez maieſtatē tuā laudāt angeli, adorant dn̄ationes, tremūt ptātes: Cęli cęlorūqz virtutes, ac btā ſeraphin ſocia exultatione cōcelebrant: Cū quibus ꝛ nr̄as voces, vt admitti iubeas, deprecamur ſupplici cōfeſſione dicētes. Et chorus cātet in tono feriali, vt ſupra. fo. 181.

Sanctus, Sanctus, Sctūs Dn̄s Deus Sabaoth. Pleni ſunt cęli ꝛ terra gloria tua: oſanna in excelſis. Bn̄dictus q̄ venit in noīe dn̄i: oſanna in excelſis. Sequit̄ ſacerdos in tono lectionis.

Exorcizo te ſpūs immunde per Deū viuū: qui fecit cęlum ꝛ terram, mare ꝛ omnia quę in eis ſunt: vt oēs virtutes aduerſarij, oēs exercitus diaboli, oēs incurſus, oē phantaſma inimici eradicent, ꝛ effugiant ab hac creatura ſalis ꝛ aquę: ſit ſancta ꝛ ſalutifera: ꝛ ignis ardens aduerſus oēs inſidias inimici: ꝛ vbicūqz portata vel aſperſa fuerit hęc creatura ſalis ꝛ aquę, ſit ſanitas, ꝛ ſynceritas, ꝛ corporis medicina: ꝛ effugiat oīs infirmitas: Fulgura quoqz ꝛ grādines ab aſperſione huius aquę ſeparent, effugiāt ꝛ elongent: ꝑ eum, qui vēturus eſt iudicare viuos ꝛ mortuos ꝛ ſeculum per ignem. R. Amen. In tono pręfationis.

Vere ſcūs, vere bn̄dictus, terribilis, metuēdus, ꝛ adorādus es dn̄e deus noſter: ab occultis nr̄is munda nos: ꝛ ab alienis parce

nis parce ſeruis tuis: vt cū fiducia valeamus dicere orōnē illam
regalē, quam Dn̄s ꝛ Saluator nr̄ per euangeliū ſuū orare do-
cuit dicēs. P ater noſter. qui dicatur in cantu ſicut in miſſa, ꝟ.
Et ne nos. ℟. Sed libera nos. ℟. Amen. In tono orationis.

Libera nos, q̄s dn̄e, ab oibus malis, p̄teritis, p̄ſentibꝰ, ꝛ fu-
turis, Libera nos q̄s dn̄e, famulos ꝛ famulas tuas a gladio,
a fame, a tētatione diaboli, ꝛ ꝑcuſſione ſcti, ꝛ ab īfirmitatibꝰ ma-
lis: ꝑ liberatorē ꝛ redēptorē nr̄m dn̄z Jeſuz Chr̄m filiū tuū: q. te.

Domine ſancte pater oḡs, ęterne Deus, Pr̄ Dn̄i nr̄i Jeſu
Chr̄i, Deus Abrahā, Deus Iſaac, Deus Jacob, exorci-
zantē me iſtā creaturam ſalis ꝛ aquę, p̄cor te, exaudire digneris
in noīe eiuſdem Dn̄i nr̄i Jeſu Chr̄i Nazareni filij tui, Dei viui,
Regis ꝛ iudicis nr̄i: vt ſit purgatio ꝛ purificatio oibus hoibus:
atq3 in eis, q̄bus aſpſa fuerit, habeat ptātē ad effugādos immū-
dos phātaſmaticos ſpūs, ꝛ oēs nefariū diabolū, atq3 oēs figu-
ras ꝛ minas ſatanę. Cōcedat etiā ei ptās ad exterminandū ful-
gura ꝛ grandines, ꝛ oēs aduerſitates humanę naturę: vt non
poſſit immūdus ſpūs nocere his locis in quibus aſperſa fuerit:
ſed ꝯfuſus ꝛ deſtructus abſcedat ꝑ virtutē Dn̄i nr̄i Jeſu Chriſti
Regis nr̄i. Qui cū deo pr̄e viuit ꝛ regnat. In tono lectionis.

Adiuro te creatura ſalis, ꝛ aquę ī noīe pa ✠ tris, ꝛ fi ✠ lij
ꝛ ſpūs ✠ ſcti. Adiuro te in noīe Dn̄i nr̄i Jeſu Chr̄i: q̄ ſup te
ſuis ſctis pedibus ambulauit. Adiuro te ꝑ eum: q̄ te de fonte pa-
radiſi ꝓduxit. Adiuro te per eū, q̄ aplīs ſuis p̄cepit dicens: Ite,
baptizate oēs gētes in noīe pa ✠ tris, ꝛ fi ✠ lij, ꝛ ſpūs ✠ ſcti.
Per ipſius nomen te adiuro: vt vbicūq3 aſpſa fueris, oē phātaſ-
ma de domo ipſa, ꝛ oīs incurſio diaboli eradicet ꝛ effugiat, per
deū viuū, ꝑ deū verū, ꝑ deū totiꝰ creaturę: vt neq3 hoibꝰ, neque
domicilijs, neq3 nauibus, neq3 pecoribus, neq3 frugibus, neq3
ardoribꝰ noceat. Per eūdē dn̄z nr̄z Jeſuz Chr̄m, q̄ venturus eſt
iudicare viuos ꝛ mortuos, ꝛ ſcl'z ꝑ ignē. ℟. Am̄. In tono orationis.

Deus, qui ad ſalutem humani generis, maxima quęque ſa-
cramēta in aquarū ſubſtātia cōdidiſti, adeſto ꝓpitius in-
uocationis nr̄is: ꝛ elemento huic multimodis purificationibus
pręparato virtutē tuę bn̄ ✠ dictionis infunde: vt creatura tua
myſterijs tuis ſeruiēs, ad abigendos demones morboſq3 pel-
lēdos, diuinę gratię ſumat effectū: vt quicquid in domibus, vel
in locis

in locis fideliū, hęc vnda reſperſerit careat oī immunditia, liberet a noxa: nō illic reſideat ſpūs peſtilēs, nō aura corrūpēs: diſcedāt oēs inſidię latētis inimici: ⁊ ſiqd eſt, qđ aut incolumitati habitantiū inuideat, aut qeti, aſpſione huius aq̄ effugiat atq; diſcedat: vt ſalubritas per inuocationē tui ſancti, nōis expetita, ab oibus impugnationibus ſit defenſa. Per dñm nřm Jeſum.

Benedictio Dei pa ✠ tris ⁊ fi ✠ lij ⁊ ſpūs ✠ ſancti deſcēdat ſup hanc creaturā ſalis ⁊ aquę. Amen. Quo facto ſtatim ſacerdos incipiat Symbolū. ſ. Credo in vnū deū. quo finito aſpgat ſacerdos aquā ſup pplz: ⁊ clerici cātēt in choro añaz. Aſperges me dñe. cuz ps. Miſerere mei. ⁊ Gloria pat. folio. 59. Deinde dicat ſacerdos ℣. Oſtende nobis dñe miſericordiam tuā. ℟. Et ſalutare tuū da nobis. ℣. Dñe exaudi orōnē meam. ℟. Et clamor meus. ℣. Dñs vob. ℟. Et cū ſpi. Oremus. Orō.

Preſta, q̄s dñe, famulis tuis p hanc aſperſionē aquę benedictę ſanitatē mentis, integritatē corporis tutelā ſalutis, ſecuritatē ſpei, corroborationē fidei, ⁊ charitatis fructū, hic ⁊ in ęterna ſcl'a ſeculorū. Per Chrz dñz nřz. ℟. Amē. Oremus. Orō.

Exaudi nos dñe ſctē, pr̄ oṗs, ęterne Deus, ⁊ mittere digneris ſctū angelū tuū de cęlis: q cuſtodiat, foueat, protegat, viſitet, atq; defendat oēs habētes i hoc habitaculo. Per Chřm dñm nřm. ℟. Amē. Quibus finitis diaconus cantet euangeliū in tono feriali. ¶ Sequentia ſancti euāgelij ſecundum Lucam.

Factum eſt autem cum baptizaretur omnis populus: ⁊ Jeſu baptizato: ⁊ orante, apertum eſt cęluz: ⁊ deſcendit ſpiritus ſanctus corporali ſpecie ſicut columba in ipſum. Et vox de cęlo facta eſt: tu es filius meus dilectus, in te complacui mihi. Et ipſe Jeſus erat incipiens quaſi annorum triginta, vt putabatur filius Joſeph: Qui fuit heli: qui fuit matthat: qui fuit Leui: qui fuit melchi: qui fuit Janne: qui fuit matthathię: qui fuit amos: Qui fuit naū: qui fuit heli: qui fuit nagge: q fuit mahath: qui fuit mathatię: qui fuit ſemei: qui fuit Joſeph: qui fuit Juda: qui fuit ioāna: qui fuit reſa: qui fuit zorobabel: qui fuit ſalathiel: Qui fuit Neri: qui fuit melchi: qui fuit addi: qui fuit choſan: Qui fuit helmodan: q fuit her: qui fuit Jeſu: qui fuit eliezer: Qui fuit ioram: qui fuit mathat: qui fuit leui: qui fuit ſimeon: qui fuit iuda: Qui fuit Joſeph: qui fuit iona: qui fuit eliachim: qui fuit melcha:

cha: Qui fuit mēna: q fuit mathathie: q fuit nathan: q fuit dauid: q fuit ieſſe: q fuit obed: q fuit booz. Qui fuit ſalmon: qui fuit naaſon: q fuit aminadab: q fuit arā: qui fuit eſrom. Qui fuit phares: q fuit iude: q fuit iacob: qui fuit iſaac: Qui fuit abrahe: q fuit thare: q fuit nachor: q fuit ſaruch: qui fuit ragau: q fuit phalech: qui fuit eber: q fuit ſale: q fuit cainan: Qui fuit arphaxat: q fuit ſem: q fuit noe: q fuit lamech: q fuit matuſalē: Qui fuit enoch: qui fuit Jared: q fuit malaleel: q fuit cainā: q fuit enos: qui fuit ſeth: qui fuit adā: q fuit dei. Jeſ9 aūt plenus ſpū ſcō regreſſ9 eſt a Jordane. Quo finito, cātores incipiant. Te deū. ⁊ totū decātet. f. 224.

De aſpſione aq̄ bñdicte p domos fideliū p clericos faciēda. Ca.

Clerici volētes domos fideliū aſpergere aqua bñdicta, dicant pſalmū. Miſerere mei Deus. fol. 59. cū orationibus ſequentibus. ℣. Dñe exaudi orationem meam. ſi fuerit ſacerdos addat ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. Oro.

Exaudi nos dñe ſancte, pr̄ omnipotens, eterne Deus: ⁊ mittere digneris ſanctum angelum tuum de celis, qui cuſtodiat, foueat, protegat, viſitet, atq3 defendat omnes habitātes in hoc habitaculo. Per Chriſtum dñm noſtrum. Oremus. Oro.

Adeſto dñe ſupplicationibus nr̄is: ⁊ hāc domū ſereniſ oculis tue pietatiſ illuſtra: deſcēdat ſup habitātes in ea gratie tue larga benedictio: vt in is manu factis habitaculis cū ſalubritate manētes, ipſi tuū ſemp ſint habitaculū. per Chr̄m. Oro.

Exaudi nos dñe ſancte, pater ops, eterne de9: vt ſiqua ſunt aduerſa, ſiqua cōtraria in hac domo famuli tui N. auctoritate maieſtatis tue pellantur. Per Chriſtum dominum nr̄m. Et dū pſalmi ⁊ orōnes dr̄, clerici aſpergāt aquā p totā domū.

De bñdictione Auri, Thus, ⁊ Myrre in die Epiphanie. Ca. 4.

In feſto Epiphanie ſolent benedici aurū, thus, ⁊ Myrrha, in cōmemoratione munerū triū magorū ⁊ taliter benedicta ſuper ſe portata cum Dei timore ⁊ reuerentia portanti proſunt ad ſalutē. ℣. Adiutorium noſtrum ⁊c. poſtea dicatur Pſalmus.

Deus in noīe tuo ſaluum me fac: ⁊ in virtute tua iudica me. Deus exaudi orationem meam: ⁊ auribus percipe verba oris mei. Qm̄ alieni inſurrexerunt aduerſum me: ⁊ fortes quēſierunt aīam meā: ⁊ non propoſuerunt deū ante conſpectum ſuū. Ecce enim de9 adiuuat me: ⁊ dñs ſuſceptor eſt aīe mee. Auerte mala

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

te mala inimicis meis: ⁊ in veritate tua diſperde illos. Volun-
tarie ſacrificabo tibi: ⁊ ↄfitebor nomini tuo domine, quoniam
bonum eſt. Quoniam ex omni tribulatione eripuiſti me: ⁊ ſu-
per inimicos meos deſpexit oculus meus. Gloria pat. Pſal.

Deus iudiciū tuū regi da: ⁊ iuſtitiā tuā filio regis. Iudica-
re ppl'm tuū in iuſtitia: ⁊ pauperes tuos in iudicio. Suſci-
piant mōtes pacē pp'lo: ⁊ colles iuſtitiā. Iudicabit pauperes
ppl'i: ⁊ ſaluos faciet filios pauperū: ⁊ humiliabit calūniatorem.
Et pmanebit cū ſole ⁊ ante lunā: in ḡnatione ⁊ ḡnationē. De-
ſcendet ſicut pluuia in vellus: ⁊ ſicut ſtillicidia ſtillātia ſup ter-
rā. Orietur in diebus eius iuſtitia ⁊ abundantia pacis: donec
auferat luna. Et dn̄abit a mari vſque ad mare: ⁊ a flumine vſ-
que ad terminos orbis terrarū. Corā illo pcident ethiopes: ⁊
inimici eius terrā lingent. Reges tharſis ⁊ inſule munera of-
ferent: reges arabū ⁊ ſaba dona adducēt. Et adorabunt eū oēs
reges terre: oēs gentes ſeruient ei. Quia liberauit pauperem a
potente: ⁊ pauperē cui nō erat adiutor. Parcet pauperi ⁊ ino-
pi: ⁊ aias pauperū ſaluas faciet. Ex vſuris ⁊ iniqtate redimet
aias eorū: ⁊ honorabile nomē eorū corā illo. Et viuet ⁊ dabitur
ei de auro Arabie: ⁊ adorabunt de ipſo ſp: tota die bn̄dicent ei.
Erit firmamētū in terra in ſummis mōtiū: ſuperextolletur ſuper
libanū fructus eius: ⁊ florebūt de ciuitate ſicut fenū terre. Sit
nomē eius bn̄dictū in ſecula: ante ſolē pmanet nomen eius. Et
bn̄dicent in ipſo oēs tribus terre: oēs gentes magnificabūt eū.
Benedictus dn̄s deus iſrael: q facit mirabilia ſolus. Et bene-
dictum nomen maieſtatis eius in eternū: ⁊ replebit maieſtate
eius ōis terra, fiat, fiat. Gloria pa. Pſalm. Deus miſereat nr̄i.
ſupra. fol. 37. Añ. Apertis theſauris ſuis obtulerunt magi dn̄o
aurū, thus, ⁊ myrrhā. Kyrie eleiſ. Chriſte elei. Kyrie ele. Pater
noſter. Et ne nos in. Sed libera. ℣. Oſtende nobis dn̄e miſeri-
cordiam tuam. ℟. Et ſalutare tuum da nobis. ℣. Dn̄e exau-
di oratio. ℟. Et clamor meus ad te veniat. Oremus. Oratio.

Omnipotens ſempiterne deus, te humiliter deprecamur:
vt has creaturas auri, thuris, ⁊ myrrhe hodierna die a
tribus regibus tibi, tanq̄ ſummo regi ⁊ deo vero ⁊ homini ve-
ro oblatas, bn̄ ✠ dicere, ↄſe ✠ crare, ⁊ ſancti ✠ ficare digne-
ris: ⁊ eis tue donum benedictionis infundere: vt quicunq; eas

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

geſtauerit, ab omni periculo animę, ꝛ corporis ſaluus ſemper exiſtat. Qui cum patre ꝛ ſpiritu ſancto vi. ꝛc. Oremus. Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte, qui nobis ſacerdotibus, nō noſtris meritis, ſed ſola dignatione clemētię tuę prę ceteris gratiā contuliſti: vt quicquid a nobis in tuo noīe digne, ac perfecte agitur, a te fieri credatur: adeſto (q̄s) noſtrę officio ſeruitutis: ꝛ bene ✠ dicere ꝛ ſancti ✠ ficare digneris has creaturas auri, thuris, ꝛ myrrhę, quas nos in noīe ſancto glorię tuę bene ✠ dicere cōfidimus. Qui viuis ꝛ regnas cum patre ꝛ ſpiritu ſancto Deus per omnia ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Benedictio.

BEne ✠ dico itaqꝫ in titulum oīpotentię tuę, ꝛ ſpem ſalutis fidelium vtentium, has creaturas auri, thuris, ꝛ myrrhę, in noīe pa ✠ tris, ꝛ fi ✠ lij, ꝛ ſpūs ✠ ſcti: vt ſicut beatos tres magos Gaſpar, Balthaſar, ꝛ Melchior tibi eas offerentes ad myſteria tua cognoſcēda illuminare, ꝛ ad te deuote adorandū accendere, atqꝫ ab inſidijs ꝛ periculis cuſtodire dignatus es, ita fideles tuos in tua miſericordia ſperantes, qui eiſdem creaturis tuis auro, thure, ꝛ myrrha in tuo noīe vſi fuerint, lumine tuo illuſtrare, amore tuo inflāmare, ꝛ a cunctis aduerſitatibus, ꝛ ab oībus inſidijs ꝛ nocumentis diabolicis ꝓſeruare digneris; Qui cū eodē pr̄e ꝛ ſpū ſctō vi. Aſpergatur aqua bn̄dicta.

¶ Quod ſacerdotes ante Quadrageſimam debent populum admonere circa confeſſionem ꝛ ieiunium quadrageſimę. C.

¶ Ex dictis Auguſtini.

PResbyteri admonere debent plebē ſibi ſubiectam, vt oīs, qui ſe ſentit mortifero pc̄i vulnere ſauciatū, feria quarta ante quadrageſimam cum oī feſtinatione recurrat ad viuificatricem matrē eccleſiam: vbi qđ male cōmiſit cū oī humilitate ꝛ ꝯtritione cordis ſimpliciter confeſſus, ſuſcipiat remedia pęnitentię, ſecundum modum canonicis authoritatibus prefixum.

¶ De exhortatione ante quadrageſimam ad confeſſionem.

¶ Ex penitentiali Romano.

HEbdomada priori ante initiū quadrageſimę ꝑsbyteri plebium conuocent ad ſe populū: ꝛ diſcordantes canonica authoritate reconcilient: ꝛ oīa iurgia ſedent: ꝛ tunc primū ꝯfitentibus pniam dent: ita vt anteq̄ꝫ caput ieiunij veniat, oēs cōfeſſi pniam acceptā habeant: vt liberius dicere poſſint, dimitte

nobis

nobis debita noſtra, ſicut in nos dimittimus debitoribus nr̃is.

¶ Ex epiſtola beati Gregorii pape.

Quadrageſima ſumma obſeruatione eſt obſeruãda: vt ieiuniũ i ea, p̃ter dies dñicos, q de abſtinẽtia ſubtracti ſũt, niſi quẽ īfirmitas īpedierit, nullaten⁹ ſoluat: q2 ipſi dies decime ſũt anni. ¶ De bñone cinerũ in quarta feria in capite ieiunii. L. 8.

Feria quarta cineru, ante miſſam bñdicunt cineres facti de ramis oliuaru benedictis preteriti anni, ſi hñr, in medio chori ante altare hoc modo. ¶ Primo cantatur antipho.
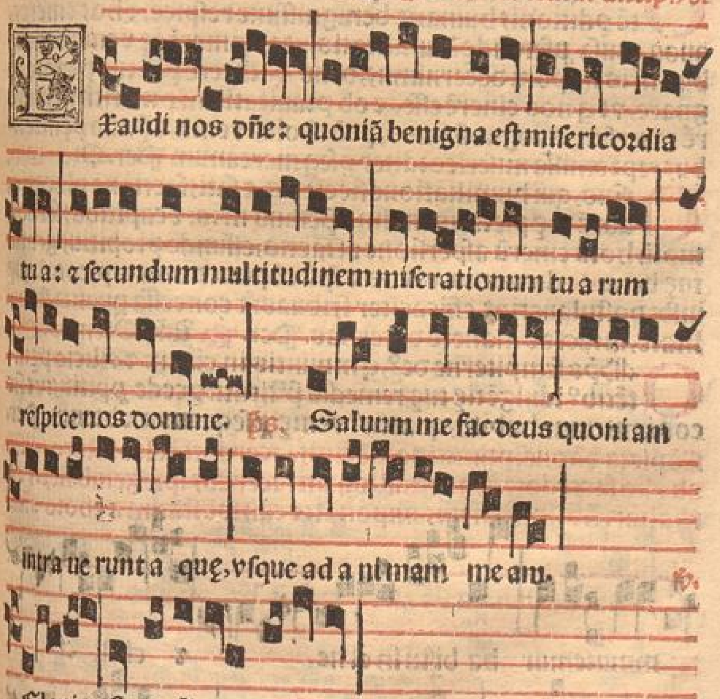
Glo ri a. Exau di nos domi ne. Deinde dicitur.

Dominus vobiſcum. R. Et cum ſpiritu. Oremus. Oratio.

Omñps ſempiterne deus parce metuentibus, ppitiare ſupplicantibus: ꝛ mittere digneris ſanctũ angelũ tuũ de celis;

lis: qui bene ✠ dicat, ⁊ ſci ✠ ficet hos cineres: vt ſint remediū
ſalubre oībus nomen ſcm̄ tuū humiliter implorantibus, ac ſe
metipſos pro ꝯſcientia delictorū ſuoꝝ accuſantibus, atqꝫ ante
ꝯſpectū diuine clemētie tue facinora ſua deplorantibus, vel ſe
reniſſimā maieſtatē tuā ſuppliciter obnixeqꝫ flagitantibus: ⁊ p̄
ſta per inuocationē ſcīſſimi nominis tui: vt quicunqꝫ eos ſuper
ſe aſperſerint pro redēptione pcōrū ſuorū, corporis ſanitatē, ⁊
aīe tutelam percipiant. Per Chr. ℟. Amen. Oremus. Oratio.

Deus qui nō mortē, ſed pn̄iam deſideras pcōꝝ, fragilita
tē ꝯditionis humane benigniſſime reſpice: ⁊ hos cineres,
quos cauſa ꝓferende humilitatis, atqꝫ ꝓmerēde venie capiti
bus nr̄is imponi decernimus, bene ✠ dicere pro tua pietate di
gnare, vt q nos cinerē eſſe, ⁊ ob prauitatis nr̄e meritū in puluere
rē reuerſuros cognoſcimus, pcōrū oīuꝫ veniā, ⁊ p̄mia penitēti
bus repromiſſa miſericorditer ꝯſeqꝫ mereamur. Per. Ore. Oratio.

Deus, qui humiliatione flecteris, ⁊ ſatiſfactione placaris,
aurē tue pietatis inclina p̄cibus nr̄is: ⁊ capitibus ſeruo
ruꝫ tuorū horū cinerū aſperſione attactis, effunde propitius gratiā
tue bene ✠ dictionis: vt eos ⁊ ſpū cōpunctionis repleas, ⁊ que
iuſte poſtulauerint, efficaciter tribuas: ⁊ conceſſa ꝑpetua ſtabi
litate, intactos manere decernas. Per. ℟. Amē. Oremus. Oratio.

Omnipotens ſempiterne de9, q niniuitis in cinere ⁊ cilicio peni
tētib9 indulgētie tue remedia p̄ſtitiſti: ꝯcede ꝓpitius: vt ſic
eos imitemur habitū, quaten9 venie ꝓſequamur obtentū. Per.

Cōpleta bn̄one, primo ipoīt cinis ſacerdoti celebraturo miſſā
ab alio ſacerdote, ſi adeſt, alioquin ſacerdos ipſe genib. flexis co
rā altari ſibi ipſi cineres imponat: ⁊ cantat ſtatim a choro aīa.
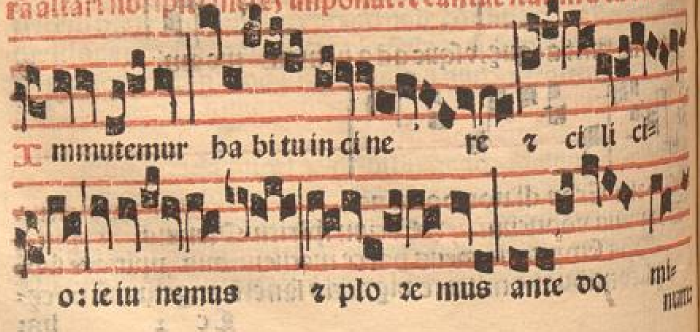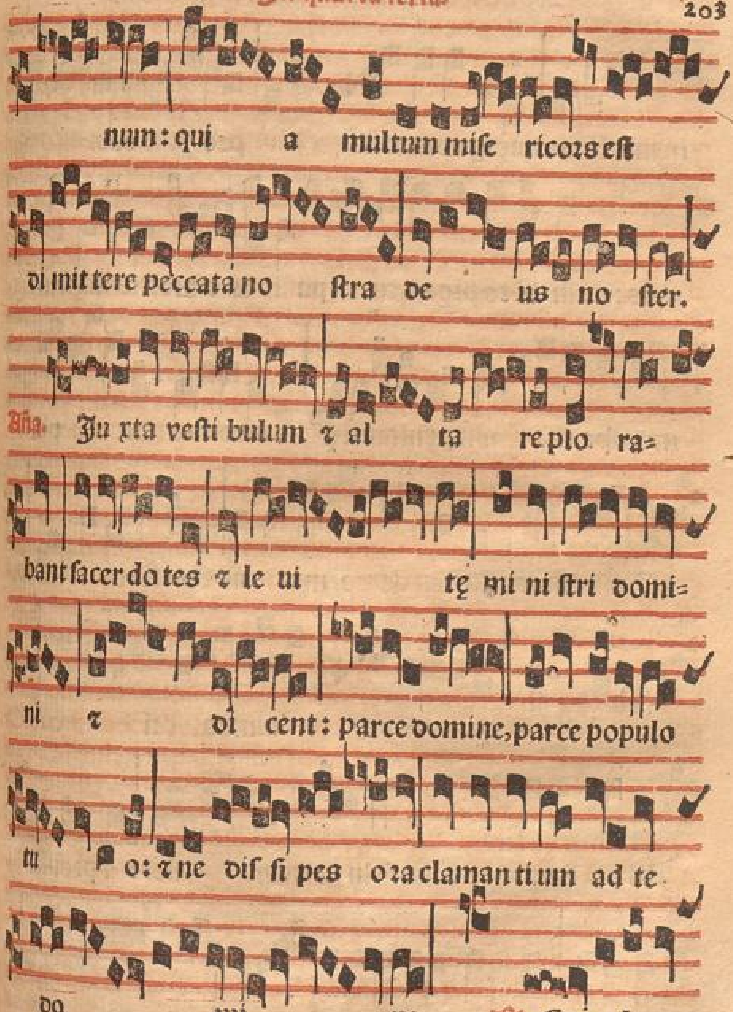
num: qui a multum miſe ricors eſt
di mit tere peccata no ſtra de us no ſter.
Aña. Ju xta veſti bulum ⁊ al ta re plo ra=
bant ſacer do tes ⁊ le ui te mi ni ſtri domi=
ni ⁊ di cent: parce domine, parce populo
tu o: ⁊ ne diſ ſi pes ora clamantium ad te
do mi ne.

℟. Emendemus
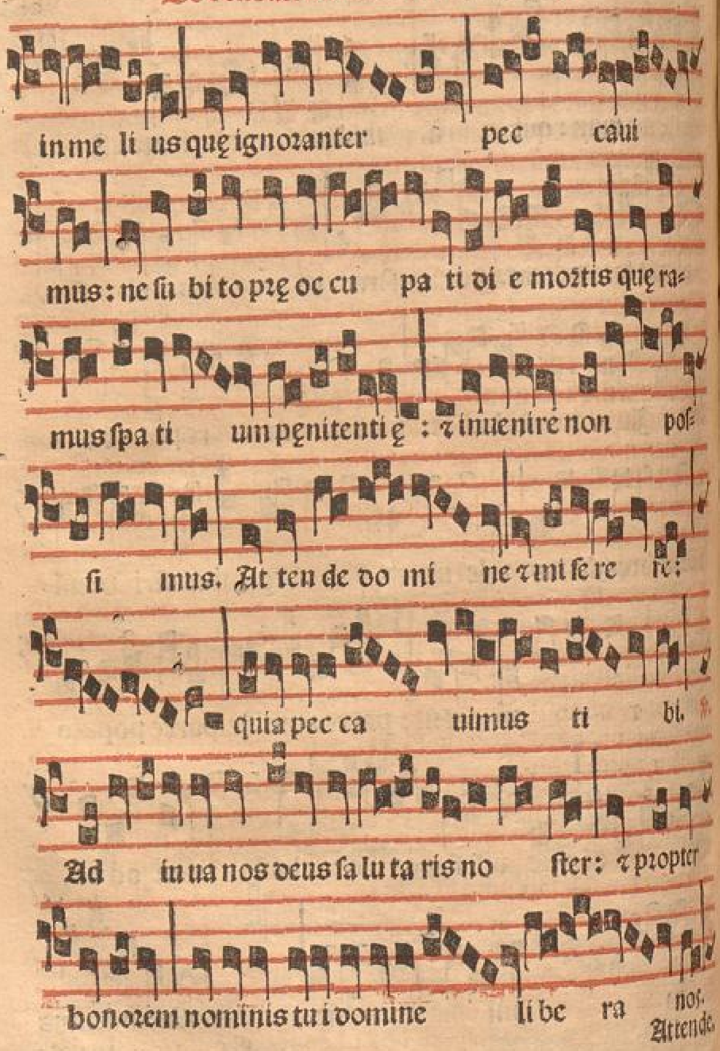
UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN
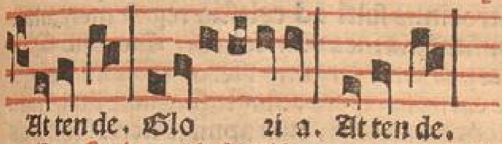
Sacerdos vero dum cantantur añę ⁊ reſponſorium primo miniſtris ſtantibus genibus flexis corã altari imponit cinerẽ dicens. Memẽto homo, q2 puluis es, ⁊ in puluerẽ reuerteris. Poſtea veniunt clerici bini, ⁊ bini: ⁊ genibus flexis ante altare recipiũt cineres a ſacerdote, vt dictũ eſt de miniſtris. Completa cinerũ datione dicitur. Dñs vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo. Oremus. Oratio.

Concede nobis dñe p̃ſidia militię Chr̃ianę ſctis inchoare ieiunijs: vt cõtra ſp̃uales nequitias pugnaturi, cõtinentię muniamur auxilijs. Per Chr̃m domi. Poſtea incipiatur miſſa.

¶ De benedictione imaginis beatę Marię virginis. Cap. 9.

Notandũ q̃ in oibus bñdictionibus ſequẽtibus ſacerdos, ſi in miſſa nõ faciat bñdictionẽ, ſemp̱ debet habeꝛ ſuppelliceũ ⁊ ſtolã, ⁊ incipere p̱ ℣. Adiutoriũ nr̃m. ⁊ dicta bñdictione aſpgat rẽ aqua bñdicta. Primũ di. Aña. Sub tuũ p̃ſidium confugim⁹ ſctã Dei genitrix virgo: nr̃as dep̃cationes ne deſpicias i neceſſitatib⁹: ſʒ a p̱iculis cũctis liba nos ſẽp virgo bñdcã. Ps.

Fundamenta eius in mõtibus ſanctis: diligit Dñs portas Sion ſuper oia tabernacula Jacob. Glorioſa dicta ſunt de te, ciuitas Dei. Memor ero Raab ⁊ Babylonis ſcientium me. Ecce alienigenę ⁊ Tyrus ⁊ populus Aetiopum: hi fuerunt illic. Nunquid Sion dicet homo, ⁊ homo natus eſt in ea, ⁊ ipſe fundauit eã altiſſimus? Dñs narrabit in ſcripturis populorum ⁊ principum horuʒ, qui fuerunt in ea. Sicut lętantiũ oium habitatio eſt in te. Gloria pat. Aña. Aue Maria gr̃a plena: dñs tecũ: bñdicta tu in mulieribus, ⁊ bñdictus fructus vẽtris tui. Pſalmus. Ad te leuaui oculos. fol. 188. dicitur totus: Interim incenſatur imago: poſtea dicitur. Oremus. Oratio.

Deus, qui virginalẽ aulã beatę Marię, in qua habitares, eligere dignatus es: da (q̃s) vt ſua nos defenſione munitos, iucũdos facias ſuę intereſſe venerationi. Qui viuis ⁊ regn. Exequitur aña. O glorioſa Dei genitrix ſemper virgo Maria, quę dñm oiuʒ meruiſti portare, ⁊ regẽ angelorũ ſola virgo lactare: noſtri (q̃s) pia memorare: ⁊ pro nobis Chr̃m depreca-

re: vt tuis ſctis patrocinijs fulti ad cęleſtia regna mereamur
puenire. Ps. Magnificat aīa mea dn̄m. fol. 165. Oremus. Ora.
Deus, q de beatę Marię virginis vtero verbū, tuūz ange-
lo nunciante carnē ſuſcipere voluiſti, pſta ſupplicib⁹ tuis:
vt q vere eā genitricē dei credim⁹, eius apud te intercesſionibus
adiuuemur. Per eūdem Chriſtū dn̄m no. R. Amen. Alia ora.
Omnipotens ſempiterne Deus, qui clementię tuę diſpoſi-
tione, cuncta ex nihilo creaſti, hāc imaginem in honorez
piſſimę genitricis filij tui Dn̄i nr̄i Jeſu Chriſti venerabiliter
adaptatā bene ✠ dicere, ⁊ ſcti ✠ ficare digneris: ⁊ pręſta miſe-
ricordiſſimę pater p inuocationē nominis tui atq3 vnigeniti fi-
lij tui Dn̄i nr̄i Jeſu Chr̄i: quem pro ſalute humani generis, inte-
gritate virginis Marię ſeruata, incarnari voluiſti: quatenus,
precibus eiuſdem ſacratiſſimę virginis, quicūq3 eandem miſe-
ricordię reginā ⁊ glorioſiſſimam dominam noſtram coraz hac
effigie ſuppliciter honorare ſtuduerint, ⁊ de inſtantibus pericu-
lis eruantur, ⁊ in conſpectu diuinę maieſtatis tuę de commiſſis
⁊ omiſſis veniam impetrent, atq3 mercātur in pręſenti gratiā,
quam deſiderant adipiſci, ⁊ in futuro perpetua ſaluatione cum
electis tuis valeant gratulari. Per eundem. Oremus. Oratio.
Deus, qui beatiſſimam virginem Mariam matrem tuam,
mundi dominam, cordis illuminatricē, atq3 nauigantiū
in fluctibus huius ſeculi maris ſtellam, ⁊ ducem, ſm ſacratiſſi-
mum nomen ſuum cōſtituiſti: concede (quęſumus) vt qui hoc
dulciſſimū nomen recolendo veneramur, ⁊ eius imaginem ho-
noramus, in cunctis actibus noſtris ab ipſa gubernari, illumi-
nari, atque dirigi mereamur. Qui viuis ⁊ regnas cū Deo pře ⁊c.
Poſtmodum imago aſpergatur aqua benedicta: ⁊ thurificetur.

¶ De benedictione Jconaruz ſeu imaginū ⁊ ſctōrum Cap. 10

V. Adiutoriū nr̄m. R. Qui fecit. V. Dn̄e exaudi orat. R. Et cla-
mor. V. Dn̄s vobiſcū. R. Et cū ſpiritu tuo. Oremus. Oratio.
Omnipotēs ſempiterne Deus maieſtatē tuam ſuppliciter
exoramus: vt Jconā hanc, in qua glorioſiſſima imago vel
imagines filij tui Dn̄i nr̄i Jeſu Chr̄i, ⁊ glorioſę virginis Ma-
rię mr̄is eius, ⁊ ſancti N. vel ſcōrū N. ⁊ N. depicta eſt vel ſunt,
benedicere ✠ ⁊ ſancti ✠ ficare digneris: ante quaz quicunque
ob defenſionē ad te ipſaz adorādū ſe deuote iclinauerint, ſalutē
mentis

mentis, ⁊ corporis ꝯſequant: ⁊ a cũctis periculis liberent: ⁊ qcq̃d iuſte petierint, obtinere mereant. Per eũ dñ. Oremus. Ora.

Omñs ſempiterne Deus, q ſctõꝝ tuoꝝ imagines ſiue effigies ſculpi, aut pingi non repudias: vt quoties illas oculis corporeis intuemur, toties eoꝝ actus ⁊ ſanctitatẽ ad imitãduz memorię oculis meditemur: hãc (q̃s) imaginẽ ſeu ſculpturam in memoriã ⁊ honorez tui, vel vnigeniti filij tui Dñi noſtri Jeſu Chri: vel beatiſſime virginis Marię: vel beati N. apli tui: vel martyris: vel ꝯfeſſoris: aut põtificis: aut virginis, adaptatã bene✠dicere, ⁊ ſcti✠ficare digneris. Et pſta, vt qcũque corã illa, te, vel filiũ tuũ: vel beatiſſimã virginẽ: vel glorioſum apoſtolũ, martyrẽ, ꝯfeſſorẽ: vel virginẽ, ſuppliciter honorare ſtuduerit illius p̃cibus ⁊ obtẽtu a te gratiã in pñti, ⁊ ęternã gloriã obtineat i futuro. p d. Ultimo aſpgantur aq̃ bñdicta: ⁊ thurificent.

¶ Benedictio pabuli aialiũ. ſ. ſalis, hordei, auenę, ⁊ cęteroꝝ: q̃ in aliqb⁹ regionib⁹ fit in feſto ſci Stephani ꝓtomartyris. c. xi.

℣. Adiutorium nr̃m in noĩe dñi. ℟. Qui fecit. Poſtea legatur lectio de actibus apoſtolorum. Lectio actuum Apoſtolorum.

In diebus illis: Stephãnus plenus gr̃a ⁊ fortitudine faciebat ꝓdigia, ⁊ ſigna magna i pplo. Surrexerũt aũt qdã de ſynagoga, q̃ appellabat libertinoꝝ, ⁊ cyreneſiũ, ⁊ alexãdrinoꝝ, ⁊ eoꝝ q erãt a Cilicia, ⁊ Aſia, diſputãtes cũ Stephano: ⁊ nõ poterãt reſiſtere ſapiẽtię ⁊ ſpũi, q loquebat. Audiẽtes aũt hęc, diſſecabant cordibus ſuis: ⁊ ſtridebãt dentibus in eũ. Cuz aũt eſſet Stephanus plenus ſpũ ſcõ, intendẽs in cęlũ vidit gloriaz Dei ⁊ Jeſum ſtãtẽ a dextris virtutis Dei ⁊ ait. Ecce video cęlos apertos, ⁊ filiũ hoĩs ſtãtẽ a dextris virtutis Dei. Exclamãtes aũt voce magna ꝯtinuerũt aures ſuas: ⁊ impetum fecerũt vnanimiter in eũ. Et eijciẽtes, eũ extra ciuitatẽ, lapidabãt. Et teſtes depoſuerũt veſtimẽta ſua, ſecus pedes adoleſcẽtis: q vocabat ſaulus. Et lapidabãt Stehpanum inuocãtẽ ⁊ dicẽtẽ. Dñe Jeſu accipe ſpiritũ meuz. Poſitis aũt genibus clamauit voce magna, dicens. Dñe ne ſtatuas illis hoc pcm̃. Et cũ hoc dixiſſet, obdormiuit in dño. Subſequat euãgeliũ. Sequẽtia ſci euãgelij ſꝫ Mattheũ.

In illo tpe: Dixit Jeſus diſcipulis ſuis parabolã hãc. Simile factũ eſt regnũ cęlorũ homini, q ſeminauit bonũ ſemẽ in agro ſuo. Cũ aũt dormirẽt hoĩes, venit inimicus eius, ⁊ ſuperſeminauit

minauit zizania ĩ medio tritici, ⁊ abiit. Cũ aũt creuiſſet herba, ⁊
fructũ feciſſet: tũc apparuerũt ⁊ zizania. Accedentes aũt ſerui,
pr̃is familias dixerũt ei. Dñe nõne bonũ ſemẽ ſeminaſti ĩ agro
tuo. Vñ ergo hʒ zizania? Et ait illis: Inimicꝰ hõ hoc fecit. Ser-
ui aũt dixerũt ei: Vis imus, ⁊ colligimꝰ ea? Et ait. Nõ, ne forte
colligẽtes zizania, eradicetis cũ eis ſimul ⁊ triticũ. Sinite vtra-
que creſcere vſqʒ ad meſſẽ: ⁊ in tpe meſſis dicã meſſoribꝰ: Colli-
gite primũ zizania: ⁊ alligate ea ĩ faſciculos ad ɔburẽdũ. Triti-
cũ aũt ɔgregate ĩ horreũ meũ. Finito Euãgelio dicat ſacerdos.

Per iſtos ſmones ſcĩ euãgelij, ĩdulgeat nobis dñs nr̃ Ieſ-
Xp̃s vniuerſa nr̃a crimina ⁊ delicta. ℟. Amẽ. Deinde dicat.

Benedicat dñs hanc creaturã pabuli, ſalis, hordei, auenę,
ſiliginis. ℟. Amen. ps. In cõuertendo. fol. 188. Gloria
patri. Kyrie eleiſ. Chriſte eleiſ. Kyrie ele. Pater nr̃. ⁊ Aue Ma-
ria. ℣. Saluos fac ſeruos tuos ⁊ ancillas tuas. ℟. Deus meus
ſperãtes ĩ te. ℣. Et ſi mortiferũ qd biberint. ℟. Nõ eis nocebit.
℣. Guſtate ⁊ videte qm̃ ſuauis eſt dñs. ℟. Beatꝰ hõ q ſperat in
eo. ℣. Dñe exau. ℟. Et cla. ℣. Dñs vo. ℟. Et cũ. Oremꝰ. Oratio

Domine deus omnipotens creator cęli ⁊ terrę, rex regum
⁊ dñs dominantiũ, exaudi nos famulos tuos clamantes
⁊ orãtes ad te: qui õia de nihilo creaſti: ⁊ hoc pabulum cum cę-
teris creaturis ad vſus animaliũ: ⁊ ad eorũ nutrimentũ feciſti:
quę quidẽ animalia ĩ adiutoriũ ⁊ ſuſtẽtationẽ hominũ creaſti:
qqʒ hodiernã die petitionẽ ſancti Stephani ꝓtomartyris ad-
impleſti, te humiliter deꝓcamur, vt has creaturas auenę, ſalis
⁊ cętera, q̃ ad vſus animaliũ, ⁊ ſanitatẽ eorũ, ſiue in terra, ſiue i
aqua degentiũ feciſti, ꝑ inuocationẽ ſcĩ nois tui, ⁊ itercessionẽ
Beatę Marię ſemꝑ virginis genitricis tuę, ⁊ ꝑ merita beati
Stephani protomartyris tui, cuius feſtũ hodie recolimus, ⁊ ꝑ
p̃ces oĩuʒ Sãctorũ tuorũ, bñ ✠ dicere, ⁊ ſancti ✠ ficare digne-
ris: vt aĩalia, q̃ ex eis guſtauerint, ſanitatẽ integraliter recipiã-
ꝑ te Ieſu Chriſte: cuius ſolo verbo oĩa reſtaurant, ſaluator mun-
di, rex ęternę glorię. Qui in trinitate ꝑfecta cũ prẽ ⁊ ſpũ ſctõ vi-
uis ⁊ regnas, ꝑ oĩa ſecula ſeculorũ. ℟. Amẽ. Oremus. Oratio

Deus, qui temporibus Helię prophetę cęlum a nubibus re-
ſtringendo clauſiſti, ⁊ rurſum aperiẽdo te mirabilẽ oſten-
diſti: exaudi preces plebis tuę per vnigenitũ tuũ, quẽ conſub-
ſtantialem

ſtantialem ⁊ coequalē tibi in diuinitate credimus: ⁊ ꝑ ſpiritum ſanctū paraclitum, quē ab vtroque procedere cōfitemur: ⁊ per merita beatiſſimi ꝓtomartyris Stephani, cuius hodie feſtū celebramus: vt bene ✠ dicas ⁊ ſancti ✠ fices hoc ſal, auenam, hordeū, ⁊ ſiliginē: vt q̄cūqꝫ aīalia ex eis guſtauerint, adiutoriū ſanitatis ⁊ incolumitatis recipiāt: per te dn̄e ſctē pater: q cū filio ⁊ ſpū ſctō viuis ⁊ regnas ꝑ oīa ſecula ſeculorum. ℟. Amen.

Et bn̄dictio dei pa ✠ tris oīpotētis, ⁊ fi ✠ lij, ⁊ ſpūs ✠ ſcti, deſcendat ſup hāc creaturā auenę, ordei, ſiliginis ⁊ ſalis. ℟. Amē. Aſpergant aqua benedicta. ¶ De benedictione vini, in feſto ſancti Joānis euāgeliſtę cōtra venenū. Cap. 12.

In feſto ſancti Joānis apoſtoli ⁊ euāgeliſta, bn̄dicat vinū, hoc modo. ℣. Adiutoriū nr̄m. Et poſtea legat euangeliū. Initiū ſancti euāgelij ſm̄ Joannem. In principio erat. fol. 12.

Sequentia ſancti euangelij ſecundum Joannem.

In illo tp̄e: Nuptię factę ſunt in Cana Galileę: ⁊ erat mater Jeſu ibi. Vocatus eſt aūt Jeſus ⁊ diſcipuli eius ad nuptias. Et deficiēte vino dicit mr̄ Jeſu ad eū, vinū nō habēt. Dicit ei Jeſꝰ: Quid mihi, ⁊ tibi eſt mulier? Nōdū venit hora mea. Dicit mr̄ eius miniſtris. Quodcūqꝫ dixerit vobis facite. Erant aūt ibi lapideę hydrię ſex poſitę ſm̄ purificationē Judęorū, capiētes ſingulę metretas binas, vel ternas. Dicit eis Jeſus: Implete hydrias aqua. Et impleuerūt eas vſque ad ſūmū. Et dicit eis Jeſus: Haurite nūc ⁊ ferte architriclino, ⁊ tulerunt. Vt aūt guſtauit architriclinꝰ aquā vinū fcām: ⁊ nō ſciebat vn̄ eſſet: miniſtri aūt ſciebāt, q hauſerāt aquā: vocat ſpōſū architriclinꝰ: ⁊ dicit ei: Oīs hō primū bonū vinū ponit, ⁊ cū inebriati fuerit, tūc id qđ deteriꝰ eſt. Tu aūt ſuaſti bonū vinū vſqꝫ adhuc. Hoc fecit initiū ſignoꝝ Jeſus in Cana Galileę: ⁊ manifeſtauit glīaꝫ ſuā. Et crediderūt in eū diſcipuli eiꝰ. Dcō euāgelio, dicat ſacerdos.

Per iſtos ſermones ſci euāgelij indulgeat nobis Dn̄s nr̄ Jeſus Chr̄s vniuerſa nr̄a crimina, ⁊ delicta. ℟. Amē. Bn̄dicat Dn̄s nr̄ Jeſus Chr̄s hāc creaturā vini. Am̄. ps. Dn̄s regit me. fol. 170. totus cū Gloria pa. Kyrie eleiſ. Chr̄e elei. Kyrie ele. Pr̄ nr̄. ⁊ Aue Maria. ℣. Saluos fac ſeruos tuos ⁊ ancillas tuas. ℟. Deus meus ſperātes in te. ℣. Et ſi mortiferū quid biberint. ℟. Nō eis nocebit. ℣. Guſtate ⁊ videte quoniā ſuauis

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſuauis eſt dñs. ℟. Beatus hõ, qui ſperat in eo. ℣. Dñe exaud.
℟. Et clamor. ℣. Dñs vob: ℟. Et cũ ſpũ tuo. Oremus. Oro.

DEus, ⁊ Pr̃ Dñi nr̃i Jeſu Chriſti, cuius verbo cęlo firmati
ſũt, cui oĩs creatura deſeruit, ⁊ oĩs poteſtas ſubiecta eſt, ⁊
metuit, ⁊ expaueſcit, nos te ad auxiliũ nr̃m inuocamus, cuius au
dito noĩe ſerpẽs ꝯquieſcit, draco fugit, vipera ſilet, ⁊ ſubdola il-
la, q̃ dr̃ rana, inquieta torpeſcit, ſcorpius extinguit, regulus vin
cit, phalangius nihil noxiũ operat, ⁊ oĩa venenata, ⁊ adhuc fe-
rociora ãĩalia noxia terrent: tu extingue oẽs diaboli fraudes, ⁊
oẽs humano generi aduerſantes neqtias: ⁊ hũc potuz, ꝑ inter-
ceſſionẽ beatiſſimę virginis Marię, beati Joannis Apoſtoli, ⁊
euãgeliſtę, ⁊ oĩum ſanctorũ tuoꝝ meritis ⁊ interceſſionibus, tua
virtute bñ ✠ dic. Ut oẽs ex eo guſtãtes, ab oĩ malo cuſtodias,
⁊ ad regnũ glorię tuę ꝑducas. Per eundẽ dominum. Oratio.

DEus, cuius ꝑtãte beatus Joannes euangeliſta potum ve-
nenoſum, ⁊ toxicum digeſſit, bene ✠ dicere ⁊ conſecrare
✠ digneris hanc creaturã vini: vt oĩum ex eo guſtantiũ expul-
ſo omni guſtu nociuo, infuſo tuę bene ✠ dictionis myſterio, ſit
in terris corporis ⁊ aĩę remiſſio criminum, ⁊ in cęlis perpetua
conſolatio, per Dñm. Dñs vobiſcum. Benedicamus domino.

ET benedictio Dei oĩpotentis, Pa ✠ tris, ⁊ fi ✠ lij, ⁊ ſpũs
✠ ſcĩ deſcẽdat ⁊ maneat ſuꝑ hãc creaturã vini. ℟. Amẽ.
Aſpergatur aqua bñdicta. ¶ De bñdictione panis, vini, fru-
ctuũ ⁊ ſeminũ in feſto ſcĩ Blaſij cõtra malũ gutturis. Cap. 13.

POſtq̃ ſacerdos in miſſa ꝑuenerit in canone ad locũ illũ.
Per quem hęc omnia dñe ſemper bona creas ⁊c. verſus
ad populũ, bñdicit īfraſcripta hoc ordine. ¶ Bñdictio panis.
℣. Sit nomẽ dñi bñdictũ. ℟. Ex hoc nũc ⁊ vſqz ĩ ſclm. ℣. Adiu
toriũ noſt. ℟. Qui fe. ℣. Ora ꝑ nobis btẽ Blaſi. ℟. Ut digni.
℣. Dñe exau. ℟. Et cla. ℣. Dñs vo. ℟. Et cuz. Oremus. Oro.

SAluator mũdi Deus Dñe Jeſu Chr̃e, q hodiernũ diẽ bea-
tiſſimi Blaſij martyrio ꝯſecraſti: ⁊ diuerſas creaturas ad
ſalutẽ hoĩum creaſti: qui ex quinque panibus duobus piſcibus
qnqz millia hoĩuz ſatiaſti: ac populũ iudaicũ in deſerto miracu
loſe pauiſti: ineffabilẽ miſericordiã tuaz ſuppliciter exoramus,
⁊ petimus, vt os panes, quos plebs fidelis tibi deuote hodie ad
ſanctificandũ attulit, tua pietate bene ✠ dicere ⁊ ſcti ✠ ficare
digneris:

digneris: vt qui ex eis comederint vel guſtauerint, ab oi̅ guttu-
ris plaga, ⁊ totius corporis infirmitate meritis ⁊ interceſſione
eiuſde̅. B. Blaſij martyris tui, plenaʒ recipiant ſanitate̅: ⁊ nos
ſeruos tuos ab oi̅ corporis ⁊ aie̜ e̜gritudine ſanos ꝯſeruet. Qui
viuit ⁊. Poſtea aſpergant aqua benedicta. ℂ Alia benedictio
panis in eode̅ feſto. ℣. Adiutorium no. ℟. Qui fe. ℣. Domine
exaud. ℟. Et cla. ℣. Dn̅s vo. ℟. Et cum ſpi. Oremus. Oratio.
Omnipotens ⁊ mitiſſime deus, qui oium mundi rerum diuerſita-
tes ſolo verbo creaſti, ⁊ ad hoium reformatione̅ illud ide̅
verbu̅, per qd̅ facta ſunt oia, incarnari voluiſti: qui magnus es
⁊ imme̅ſus, terribilis atque laudabilis, ⁊ faciens mirabilia, pro
cuius fidei ꝯfeſſione glorioſus martyr ⁊ po̅tifex Blaſius diuer-
ſoru̅ tormentoꝝ genera non paueſce̅s, martyrij palma̅ feliciter
eſt adeptus, quiqʒ eideʒ inter ce̜teras gr̅as hanc ꝓrogatiua̅ ꝯtu-
liſti, vt quoſcu̅qʒ gutturis morbos tua virtute curaret, maieſta-
te̅ tua̅ ſuppliciter exoramus: vt no̅ inſpectu nr̅i reatus, ſed eius
placatus meritis ⁊ ꝓcibus, hanc creatura̅ panis bene ✠ dice-
re ⁊ ſci ✠ ficare tua venerabili pietate digneris, tuaʒ gr̅am in-
funde̅do: vt oe̅s qui ex bona fide guſtauerint, a quocu̅qʒ guttu-
ris morbo grauatos ſe ſenſerint, ipſius paſſionis meritis libere̅-
tur: ⁊ in eccl̅a ſc̅ta̅ tua ſani ⁊ hilares tibi gratiaruʒ refera̅t actio-
nes: ⁊ laudent nome̅ tuu̅ glorioſuʒ, qd̅ eſt benedictu̅ in ſecula ſe-
culoru̅. Per eun. ℟. Amen. Aſpergantur panes aqua bn̅dicta.
ℂ De benedictione vini, fructuu̅, ⁊ ſeminu̅ in feſto eiuſdem ſc̅i
Blaſij Epi ⁊ martyris. ℣. Adiutoriu̅ no. ℟. Qui fe. ℣. Domi-
ne ex. ℟. Et cla. ℣. Dominus vo. ℟. Et cu̅. Oremus. Oratio.
Domine Jeſu Chriſte, op̅s e̜terne deus, qui vinuʒ qd̅ le̜tifi-
cat cor hois, in ſacrificio i̅ die ce̜ne̜ offerri ꝓcepiſti, ⁊ i̅ Ca-
na galile̜e̜ ex aqua vinuʒ feciſti: tu qui es vitis vera, interceſſio-
ne B. Blaſij martyris tui, multiplica ſuper nos ſeruos tuos pie-
tatis tue̜ miſericordiam: que̅admodu̅ feciſti cum patribus nr̅is
in tua ineffabili miſericordia ſpera̅tibus pietate̅: ⁊ bn̅ ✠ dicere
⁊ ſci ✠ ficare tua clementia digneris ha̅c creatura̅ vini, qua̅ ad
ſeruoru̅ tuoru̅ ſubſidiu̅ tribuiſti: quatenus vbicu̅qʒ fuerit fuſum,
vel a quibuſlibet potatuʒ, diuine̜ bn̅ ✠ dictionis tue̜ repleatur
dulcedine cu̅ gr̅aruʒ actione: ⁊ in eoru̅ viſceribus ſcrificetur per
te ſaluator mundi. Qui viuis ⁊c. Aſpergantur aqua benedicta.

ℂ Eodem

¶ Eodem die benedictio fructuum. ℣ Adiutorium. ℟ Qui fe. ℣ Dñe exau. ℟ Et cl. ℣ Dñs vo. ℟ Et cũ. Oremus. Oratio.

Domine Jeſu Chꝛe, deus de deo: q famulũ tuũ btũm Blaſiũ hodierna die martyrio ↄſecraſti: bñ ✠ dicere ⁊ ſci ✠ ficare tua pietate digneris hos fructus arboꝛũ, ficus, nuces, auellanas, vuas, ⁊ alia, q̃ indigni detulimus: per tui ſcti nois inuocationẽ, ⁊ ꝑ interceſſionẽ glorioſiſſime virg. Marię, atqȝ eiuſdẽ glorioſi martyris tui atqȝ põtificis Blaſij, bñ ✠ dicere, ⁊ ad profectũ pñtis familię tuę atqȝ oium fideliũ pñtium, ⁊ abſentiũ prouenire ↄcede: vt in quocunqȝ loco deportati fuerint, ſalui, ⁊ maxime a dolore gutturis efficiant: ⁊ oẽs iniquitates ſiue illuſiones ab eorũ habitaculis abſcedãt: ⁊ quicũqȝ ex eis tenuerint, ⁊ guſtauerint, tua gr̃a ⁊ bñ ✠ dictione repleãtur. Qui vi. Aſpergant aqua bñdicta ¶ Eodẽ die benedictio ſeminum. ℣ Adiutorium no. ℟ Qui fe. ℣ Dñe exaud. ℟ Et clamoꝛ. ℣ Dominus vobiſcuȝ. ℟ Et cum ſpiritu tuo. Oremus. Oratio.

Creatoꝛ oiuȝ deus, qui ſemina ſubtus terrã poſita fructificare ⁊ multiplicare facis, ⁊ in vſus nr̃os miſericoꝛditer ꝓcedis: intercedẽte B. Blaſio martyre tuo ſupplicationes nr̃as placatus intẽde: vt hęc ſeminũ genera bñ ✠ dicere, ⁊ ſci ✠ ficare tua benignitate digneris: vt ẽt iumẽta, q̃ ex eis comederit vel guſtauerit, a quacũqȝ detineant infirmitate, plenã recipiat curationẽ. Per xpm. ſine Am̃. Aſpergant aqua benedicta. Quo facto ſacerdos ↄuerſus ad altare dicit. Per quem hęc oĩa, ⁊c.

¶ De bñone panis in feſto ſcẽ Agathę ↄtra ignis piculũ. L. 14.

Sacerdos exiſtens in canone miſſę, vt ſupra dictũ eſt, vertens ſe ad ꝑplm benedicit panē hoc modo. Pſalmo dicat. Ps. Deus miſereatur nr̃i. fol. 37. totum cũ Gloria pa. Kyrie elei. Chꝛiſte elei. Kyrie ele. Pater nr̃. Et ne nos. ℣ Adiutorium no. ℟ Qui fe. ℣ Sit nomen dñi benedictũ. ℟ Ex hoc nunc ⁊ uſque in ſeculũ. ℣ Ora pro nobis beata Agatha. ℟ Ut digni efficiamur. ℣ Dñe exau. ℟ Et cla. ℣ Dñs vo. ℟ Et cuȝ. Orem. Oratio.

Domine Jeſu Chꝛiſte fili dei viui, qui es panis viuus, qui de cęlo deſcendiſti, bene ✠ dic ⁊ ſcti ✠ fica hos panes, fructus, cereos, aquã, vinũ, oleũ, ⁊ cętera hic poſita in honorem beatę Agathę virginis ⁊ martyris tuę deportata: ⁊ concede ꝑ interceſſionem eiuſdem virginis ⁊ martyris, vt vbicunqȝ contra

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tra ignem comburentem miſſa vel poſita fuerint, illico ignis e=
uaneſcat, ⁊ penitus extinguatur. Qui viuis ⁊ regnas cũ deo ⁊c.
BEnedictio dei oı̄potētis, pa✠tris, ⁊ fi✠lij, ⁊ ſpũs✠ſci,
per intercesſionez beatę Agathę virginis ⁊ martyris tuę
deſcendat, ⁊ maneat ſuper hos panes, ⁊ ſuper oēs ex eis guſtā=
tes. Amen. Aſpergantur aqua benedicta. Per eund. poſtea di
cat. Per quem hęc omnia domine ſemper bona creas.

¶ De benedictione agni ⁊ carniũ in die ſancto paſchę. Ca. 15.

SAcerdos dicta in canone cōmemoratione pro defunctis,
poſtq̃ peruenerit ad illam partem canonis, vbi dicitur,
Per quem hęc omnia dñe ſemper bona creas ⁊c. Vertit ſe ad
populum, ⁊ dicit ℣. Adiutorium. ℟. Qui fe. ℣. Dñe exaud. ℟.
Et cla. ℣. Dñs vob. ℟. Et cum ſpiritu tuo. Oremus. Oratio.
IEſu Chr̃e fili dei viui, qui es verus ⁊ immaculatus agnus,
quiq; immaculatus in ara crucis peccata mundi deleſti, ⁊
nos ad ouile ꝓprijs humeris reportaſti, has carnes agni, quas
ad vſus hoīum creaſti, bñ✠dicere ⁊ ſcti✠ficare digneris: vt
oēs ex eis ſumentes ſe ſentiant tuis beneficijs repletos: ⁊ cor=
poris, ⁊ aīę ſanitatem te annuente ſe percepiſſe lętentur, ſalua=
tor mundi. Qui viuis ⁊ regnas cum Deo pa. Oremus. Oratio.
DEus vniuerſę carnis, qui Noe ⁊ filijs ſuis de mundis, ⁊
immundis aīalibus p̄cepta dediſti: quiq; ſicut olera her=
barũ, humano generi quadrupedia mũda edere permiſiſti: qui
agnũ in ęgypto Moyſi ⁊ ppl̃o tuo in vigilia paſchę comedere
p̄cepiſti, in figuram agni Dñi nr̃i Jeſu Chr̃i: cuius ſanguine oīa
primogenita tibi de mundo redemiſti: ⁊ angelo in nocte illa oē
primogenitũ in ęgypto ꝑcutere p̄cepiſti, ſeruans populũ tuum
agni ſanguine p̄notatũ: dignare, q̃s dñe deus oṗs, bñ✠dice=
re ⁊ ſci✠ficare has omniũ, agnorũ, hędorũ, auiũ, ⁊ quorũcunq;
aīaliũ carnes: vt quicũq; de tuis fidelibus ppl̃is ex eis comede
rint, oī bñ✠dictione cęleſti, ⁊ tua perēni repleti gr̃a ſatientur.
Per eund. Aſpergant aqua bñdicta. Poſtea conuerſus ad altare
dicat. Per quem hęc oīa, ⁊c. ¶ Bñō ouorũ in paſcha. Si fuerint
oua bñdicenda aſpſis carnibꝰ aq̃ bñdicta, dicat iterũ. ℣. Adiuto.
℟. Qui f. ℣. Dñe ex. ℟. Et cl. ℣. Dñs vo. ℟. Et cum. Oremꝰ.
SUbueniat, q̃s dñe, tuę bene✠dictionis gr̃a huic ouorũ
creaturę, de qua pullos gallinarũ procreare dignatus es:

vt cibus ſalubris fiat tuis fidelibus in tuarum gratiarũ actione
ſumentibus. Per Chriſtum. Aſpergantur aqua benedicta. Sa
cerdos ſequatur in miſſa. Per quem hec omnia. vt ſupra.

¶ De bñone ſegetũ ꝛ ſeminũ in feſto ſcī Marci euang. Ca.14.

In feſto ſcī Marci, ſacerdos benedicturus ſegetes, exiens
cũ clericis in agrũ cũ cruce ꝛ cereis, paratus cũ ſuppelli
ceo ꝛ ſtola, incipit letaniam, ſicut hēt ſup. fol. 161. Qua finita di
cit Kyrie ele. Chriſte eleiſ. Kyrie eleiſ. Pater nr̄ ꝛ Aue Maria. V.
Dñe exau. R. Et cl. V. Dñs vo. R. Et cum. Oremus. Oratio.

Pietatē tuã q̃s oīps Deus: vt has primitias creature, quas
aeris ꝛ pluuie tēperamēto nutrire dignatus es, bene ✠
dictionis tue imbre perfundas, tribuens populo tuo de
tuis muneribus tibi ſemper grãs agere: ꝛ a ſterilitate terre eſu
rientium aīas bonis affluentibus repleas: vt egenus ꝛ pauper
laudent nomen glorie tue. Per Chriſtum. Oremus. Oratio.

Omnipotens ſempiterne deus, arbiter throni, q molē terre et ni
bilo pēdentē gubernas, ꝛ ad victuz humani generis, cor
poriſq3 ſuſtētationē agros opibus excolere iuſſiſti, miſericordiã
tuã ſupplices exoramus: vt qcqd in hos agros ſalubris ſeminis
ſatũ atq3 plãtatũ ē, reſpectu tue clemētie ꝓſpicias, ꝛ aeris tēpe
riē moderari digneris: vt reſecato atq3 abſorpto oīuz tribulo
rũ ſpinarũq3 ſqualloze, efficias fruges fecũdas, ꝛ ad maturitatē ꝑ
fectã tribuas ꝑuenire, vt nos famuli tui vberē tuozũ donorum
fructũ cũ grãrũ actione ꝑcipientes, debitas atq3 acceptas no
mini tuo laudes referre mereamur. Per. Oremus. Oratio.

Te dñe petimus ac rogamus, vt hos fructus ſeminũ frugũ,
frumēti, ſiliginis, hordei, auene ac aliozũ cuiuſcunq3 gene
ris exiſtãt, tuis oculis ſerenis hilariq3 vultu reſpicere digneris.
Sicut. n. teſtatus es Moyſi famulo tuo in terrã egypti dicens:
dic filijs iſrael, cũ ingreſſi fuerint terrã promiſſionis, quã eis da
turus ſum, vt primitias frugũ offerãt ſacerdotibꝰ, ꝛ erũt bene
dicte fruges: ita nos oramus te dñe, vt auxiliũ grẽ tue ſup nos,
ꝛ hos fructus ad bene ✠ dictionē ꝑferendã ꝯcedas: vt nō grã
do ſurripiat, nō turbo ſubuertat, nec vis tēpeſtatis deſtrũcet, nec
aeris ſerenitas exurat: nō inũdatio pluuialis exterminet, ſed in
columes ꝛ ſuperabũdãtes ꝑꝑ vſum hoīum ad pleniſſimã matu
ritatē perducere digneris. Per Chriſt. R. Amē. Oremus. Oratio.

Domine

DOmine ſancte, pater oṗs, eterne deus, mitte ſpiritum ſanctum tuum cum angelis ⁊ archangelis tuis, ⁊ cū eis omnes ſanctos ⁊ electos tuos: vt defendant ſegetes noſtras a vermibus malis, ſiue ab auibus: vt magnificetur nomen tuum deus in omni loco. Per domi. Tunc ſacerdos circumeat agrum, vel partem eius aſpergendo aquam benedictam. Et poſtea dicat.

ET benedictio dei oīpotentis, pa ✠ tris, ⁊ fi ✠ lij, ⁊ ſpirit9 ✠ deſcendat ⁊ maneat ſuper has fruges. ℟. Amen.

¶ De bñone vue noue in feſto transfigurationis dñi. Cap. 17.

IN feſto transfigur. dñi, ſacerdos cum in canone miſſe, peruenerit ad locum illum poſt factam commemoratiõe de mortuis. Per quem hec omnia dicat ℣. Adiutorium noſtrū. Domine exaudi orati. Dominus vobiſcum. Oremus. Oratio.

BEne ✠ dic dñe hos nouos fruct9 vue, quos tu dñe rore celi ⁊ inūdātia pluuiarū ⁊ tp̄uz ſerenitate, atq3 trāqllitate ad maturitatē ꝑducere dignatus es, ⁊ dediſti eos ad vſus nr̄os cū grarū actione percipere, In noīe dñi nr̄i Jeſu xp̄i. Deinde dicat Per quem hec omnia ⁊c. Et aſpergantur vue aqua benedicta.

¶ De bñone puerorū a parētibus ad eccl'aʒ adductorū. Ca. 18.

SOlent alicubi laudabiliter ⁊ catholice pueri a parentib9 ad eccl'am adduci: vt a ſacerdotibus benedicantur. Cū igitur pueri fuerint in eccleſia pñtati, ſacerdos miſſam celebret ⁊ poſt miſſam ſic apparatus, vel ſi miſſam non dixerit, cum ſuperpelliceo ⁊ ſtola, ſtans ante altare conuerſus ad pueros coram altari genuflexos dicit ℣. Adiutorium noſt. ℟. Qui fe. ℣. Dñe exaud. ℟. Et cla. ℣. Dñs vobiſ. ℟. Et cum. Oremus. Oratio.

QUeſumus oṗs Deus, pueris iſtis, pro quibus tuam deprecamur clementiā, bene ✠ dicere digneris: ⁊ per virtutez ſcī ſpūs corda eorū corrobora, vitā ſcifica, caſtimonia decora: ⁊ ſenſus eorū in bonis operibus munias ⁊ informes: proſpera tribue, pacē ꝯcede, ſalutem ꝯfer, charitatē largire: ⁊ ab oībus diabolicis atq3 humanis inſidijs tua protectione ⁊ virtute ſemper defende, ⁊ in finem ad requiē paradiſi perducere digneris. Per dñm. Per oīa ſecula ⁊c. Poſtea dicat pſal. Laudate pueri do. fo. 37. totum cum Gloria pa. Poſtea dicatur aña. Laudate pueri dñm, laudate nomen dñi, qd̄ eſt benedictū ex hoc nunc ⁊ vſque in ſeculum. Kyrie elei. Chriſte ele. Kyrie ele. Pater nr̄. ℣. Et

ne nos. ℞. Sed lib. ℣. Benedic dñe pueris iſtis: ⁊ innocentur ſuper eos nomen dei viui. ℞. Et benefacias eis in omni tpe dñe deus nr̃. ℣. Sinite paruulos venire ad me, ⁊ nolite prohibere eos. ℞. Taliũ eſt. n. regnũ celorũ. ℣. Uidete ne ↄtẽnatis vnuȝ ex his puſillis. ℞. Quia angeli eorũ ſp̄ vidẽt faciẽ pr̃is mei, qui in celis eſt. ℣. Dñe ex. ℞. Et cl. ℣. Dñs vo. ℞. Et cũ. Ore. Oratio.

RESpice, q̃s dñe, ad puerorum pñtium deuotioneȝ: ⁊ in tua gratia ⁊ miſericordia proficiant ⁊ creſcãt, ⁊ ad finẽ optatum feliciter perducãtur. Per Chri. ℞. Am̃. Oremus. Oratio.

CLementiſſime dñe ſuſcipere digneris famulorum famularumq̃ tuarum innocentiam, ⁊ parentum ſuorum fidem, ⁊ voces omnium ſalutem hanc clamantium: infunde ſuper eos ſpũalium dona virtutum: vt nullus inimicus humani generis eos fraude decipiat. Per Chriſt. ℞. Amen. Oremus. Oratio.

DOmine Jeſu Chr̃e fili dei viui, qui cum pr̃e ⁊ ſpũ ſancto es deus trinus ⁊ vnus: te mundi factorem, vitę authorem, ⁊ gr̃ę largitoreȝ humiliter deprecamur: vt qui es terribilis, pius, ⁊ miſericors, laudabilis, innocens, ⁊ innocentię amator, humilis, ⁊ humiliatis aſſumptor, manſuetus ⁊ manſuetudinis habitator: qui venientibus ad te paruulis manus tuę bñdictionis imponens, taliũ dixiſti eſſe regnũ celorũ: bñ ✠ dic (q̃s) ⁊ hos paruulos, qui hodie in eccl̃ia ad bñdicendũ ſunt pñtati: tu eis dñe da intellectũ pietatis ⁊ augmẽtũ, vt te ſapiant, te diligãt, te amẽt, te timeãt, ⁊ mandata tua cuſtodiãt, ⁊ te cõcedẽte vſq̃ ad vltimã ꝑueniant ſenectutẽ, per te ſaluator mundi deus. Qui vi.

Sacerdos finita orõne ponit manus ſuper caput puerorum dicens. Complexatus pueros Jeſus, ⁊ imponens eis manus benedicebat eis. ⁊ faciens ſignum crucis ſuper eos dicit.

ET bñdictio dei oĩpotentis pa ✠ tris, ⁊ fi ✠ lij, ⁊ ſpũs ✠ ſci deſcẽdat ſuper vos, ⁊ cuſtodiat ⁊ dirigat vos, ⁊ maneat ſp̄ ſuper vos. ℞. Amen. Poſtea aſpergat eos aqua benedicta.

¶ Benedictio puerorum qñ capilli ſibi primum inciduntur.

IN primis di. ℣. Adiutorium nr̃m. ps. Ecce q̃ bonum. fol. 186. Poſtea ponatur crux facta ex cerą in capite eorũ, ⁊ presbyter dicat. Dominus vobiſcum. Oremus. Oratio.

OMnĩpotens ſempiterne deus, qui venientibus ad te innocentibus ſacratiſſimas manus impoſitionis tuę impoſuiſti: queſu-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

q̃s, bene ✠ dic hunc famulum tuũ cuius capillos hodie incidi-
mus: da ei ętatẽ perfectam vt te diligat, te ſapiat, ꝛ te auxilian-
te tua mereatur implere mandata. Per. Qua oõne finita inci-
dant capilli: ꝛ duz incidunt presbyter dicat hãc oonẽ. Ore. oĩo.
GRatias tibi agimus dñe Deus oĩps, in cuius noĩe famuli
tui N. capillos incidimus, precamurq́z maieſtatem tuaz,
vt te auxiliante vſq́z ad ſummam ſenectutem perueniat, vitãq́z
percipere mereatur ęternam. Per Chri. ℟. Amen. Et cum fue-
rint inciſi capilli dicat chorus. Ecce ſic benedicet hõ, qui timet
dominũ. Benedicat tibi dñs ex Sion: qui fecit cęlum ꝛ terram.
Gloria patri. Sicut erat. Deinde ſequitur. Oremus. Oratio.
DOmine Jeſu Chriſte, qui es caput noſtrum, ꝛ corona om-
nium ſanctorum, reſpice (q̃s) ſuper infantiam famuli tui:
qui in tuo noĩe ſua celebrat vota: vt capillis capitis ſui tonſura-
tus, per huius bene ✠ dictionis copiam, ad ſenilem venire me-
reatur ętatem: ꝛ congaudeat ad futuram gloriam: dum ſalu-
tem conſequetur ęternam: Per do. Poſtmodum aſpergatur a-
qua benedicta. ¶ De benedictione candelarum. Cap. 19.
℣. Adiutorium noſtrum. ℟. Qui fecit cęlum ꝛ terraz. Oratio.
BEnedic dñe Jeſu Chriſte hanc creaturã cęrei, vel candelaꝝ
ſupplicationib⁹ nr̃is: ꝛ infunde per virtutẽ ſcẽ cru ✠ cis
bñdictionẽ cęleſtẽ: vt qui eũ, vel eas ad repellendas tenebras
humano generi tribuiſti, talẽ ſignaculo ſanctę crucis fortitudi-
nẽ ꝛ bñ ✠ dictionẽ accipiat vel accipiãt: vt in q̃buſcũq́z locis
accenſus, vel poſitus fuerit vel poſitę fuerint, diſcedat ꝛ contre-
miſcat diabol⁹: ꝛ fugiat pauid⁹ cũ oĩbus miniſtris ſuis de habi-
tationib⁹ illis: nec p̃ſumat amplius inquietare vel illuderẽ ſeruẽ-
tibus deo: p̃inde ſupplices q̃s te dñe, vt emittas angelũ tuũ Ra-
phaelẽ, q̃ effugauit ꝛ repulit a Sara ꝛ Tobia demonẽ mortiſe-
rũ eos infeſtãtẽ: qui cõterat illũ ꝛ p̃dat de cũctis habitationib⁹
colẽtiũ deũ, de baſilicis, de domibus, de angulis, vel lectulis, de
refectoꝛis, ꝛ de vniuerſis locis, ĩ q̃buſcũq́z deo famulãtes habi-
tãt, ꝛ requieſcũt, ꝛ dormiũt, vigilãt, ambulant ꝛ cõſiſtũt: nec va-
leat ille malignus amplius inquietare, vel pauores immittere
ſup illos, quos ſcti chriſmatis tui vnctione feciſti eſſe munitos.
Benedico te cera in nomine pa ✠ tris omnipotẽtis, ꝛ fi ✠ lij
ei⁹ vnigeniti, ꝛ ſpiritus ✠ ſancti paracliti: vt ſis vbiq́z diaboli

effugatio, atqȝ oīum ꝯtubernalium ſuorū exterminatio: adiuuā
te eadem ſcā, ⁊ indiuidua trinitate, q̄ in vnitatis eſſentia viuit ⁊
regnat in ſec. ⁊c. ℟. Am̄. Poſtmoduȝ aſpergant aqua bn̄dicta.
¶ Alia benedictio ad idem. ℣. Adiutorium noſtrum. ℟.
Qui fec. ℣. Dn̄s vob. ℟. Et cum ſpiritu tuo. Oremus. Oratio.

Domine Jeſu Chriſte, lux vera, qui illuminas oēm homi-
nem venientem in hunc munduȝ, effunde bene ✠ dictio-
nē tuaȝ ſuper hos cereos ⁊ ſuper has candelas: ⁊ ſancti ✠ fica
eas lumine grē tuē: ⁊ ꝯcede ꝓpiti⁹, vt ſicut hec luminaria igne
viſibili accēſa nocturnas depellūt tenebras, ita corda nr̄a inui
ſibile igne. i. ſpūs ſci ſplendore illuſtrata, oīum pctōꝝ ⁊ vitioꝝ
cecitate careant: vt puro mētis oculo cernere ſp poſſim⁹ q̄ tibi
ſint placita, ⁊ nr̄e ſaluti vtilia: quatenus poſt huius ſeculi caligi
noſa diſcrimina ad lucē indeficiētē ꝑuenire mereamur. Qui vi.
Poſtea aſpergantur aqua benedicta. ¶ Benedictio incēſi. ℣.
Adiutoriū. ℟. Qui fe. ℣. Dn̄s vo. ℟. Et cum. Oremus. Oratio.

Tua, q̄s oīps ſempiterne deus, immenſe maieſtatis dextera
hāc creaturā incēſi bn̄ ✠ dicere ⁊ ſcti ✠ ficare digneris:
vt in virtute ſcti noīs tui oēs immūdoꝝ ſpūum phātaſticos in-
curſus effugare, oēſque morbos reddita ſanitate expellere, vbi-
cūque fumus eius exhalauerit, mirabiliter poſſit, atqȝ tibi oīpotē-
ti deo odorē fragrātiſſimū ꝑpetua ſuauitate reddere. Per Chri.
Aſpgat aq bn̄dicta. ¶ De bn̄one vidue caſtitatē pfitētis. Ora.

In benedictione vidue ſacerdos ſe preparat miſſam cele-
braturus: ⁊ ipſaȝ proſequitur: ⁊ dicto Gloria in excelſis, ſi
fuerit dicendum, dicat orationem miſſe quam dicit: ⁊ hanc cū
eadem oratione ſub vno Per dominum concludat.

Da, q̄s dn̄e, huic famule tue, quā viduitatis honore digna-
tus es decorare, inchoati operis ꝯſummatū effectū: vt ꝑfe-
ctā tibi offerat plenitudinē: ⁊ initia ſua ꝑducere mereat ad finē.
Per dom. Et ꝓſequitur miſſam vſque ad euangelium excluſiue.

Tunc vidua accedens ad altare cū cereo accenſo in mani-
bus genuflectit. Tunc ſacerdos interrogat eā dicens. Uis
in ſctō viduitatis ꝓpoſito perſeuerare, ⁊ dn̄m Jeſum Chriſtum
ſponſum accipere? Et illa reſpondet. Uolo. Tunc manibus iū-
ctis poſitis inter manus ſacerdotis ipſe interrogat eam dicēs.
Promittis te ꝑpetuo viduitatē ſeruaturam? Et illa reſpondet.

Pro-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Promitto. Et ipſe. Deo gras. Deinde eam interroget dicens.
Uis benedici, ⁊ dño Jeſu Chꝛiſto ſummi regis filio deſponſari.
Illa rñdet. Uolo. Quo facto proſternit ſe ante dexteram par-
tem altaris: ⁊ ſacerdos dicit ſuper illam. Oremus. Oratio.
Conſolare dñe hanc famulam tuam laboꝛibus viduitatis
conſtrictam: ſicut conſolari dignatus es ſareptanam vi-
duam per Eliaz pꝛophetam: concede ergo ei pudicitię fructũ:
vt antiquarum non meminerit voluptatum: neſciat ẽt incenti-
ua deſideria vitioꝛum: ſed tibi ſoli ſubdat pꝛopꝛium colluz: quo
poſſit pro tantis laboꝛibus ſexageſimũ percipere gradum, mu
nuſque delectabile ſctitatis. Per do. Poſtea benedicit veſtes ⁊
velum eius dicens. Dominus vobiſcum. Oremus. Oratio.
Deus ęternoꝝ bonoꝛum fideliſſime pꝛomiſſoꝛ ⁊ certiſſime
perſolutoꝛ: qui veſtimentum ſalutis, ⁊ indumentum iucũ
ditatis ęterne fidelibus tuis pꝛomiſiſti, clementiam tuã ſuppli-
citer exoꝛamus: vt hęc indumenta humilitatem coꝛdis ⁊ ꝯtem
ptum mundi ſignificãtia, quibus famula tua eſt viſibiliter infoꝛ
manda, ꝓpoſito pꝛopitiꝰ bene ✠ dicas: vt beatę caſtitatis ha
bitum, quẽ te inſpirante ſuſcipit, te ꝓtegente cuſtodiat: ⁊ quam
veſtimentis venerãdę ꝓmiſſionis induis tpaliter, beata facies
immoꝛtalitate veſtiri. Per Chꝛiſt. Et aſpergat veſtes aqua be-
nedicta. Tunc ſacerdos benedicit velum. Oremus. Oratio.
Suppliciter te dñe rogamus, vt ſuper hoc velum capiti an
cillę tuę imponendum bene ✠ dictio tua benigna deſcen
dat: ⁊ ſit hoc velum benedictum, ⁊ ꝯſecratum, immaculatum, ⁊
ſctũm pñtis ancillę tuę. Per Chꝛ. Aſpergat aqua bñdicta. Quo
facto, legat euãgeliũ. Jnterl illa i aliquo loco ſecreto veſtes bñ
dictas induit: ⁊ dicto euãg. ⁊ offertoꝛio, reuertit: ſtatiqz genib. fle
xis corã altari ſacerdos dt. Uis ꝑſiſterẽ i ſctã viduitate, ꝙ ꝓfeſſa
es? Et illa rñdet. Uolo. Et tũc ponit velũ ſup caput eius, dicẽs.
Accipe velamen viduitatis ⁊ ꝯtinentię ſignuz: per qđ ſpũs
ſcũs ſuperueniat in te: ⁊ virtus altiſſimi ſit tibi vmbꝛaculũ
cõtra ęſtum malarum tentationum. Jn noĩe pa ✠ tris, ⁊ fi ✠
lij: ⁊ ſpiritus ✠ ſancti. Amen. Deinde dicit. Oremus. Oratio
Jncoꝛruptę ęternitatis ⁊ inuiolabilis naturę deꝰ, te ſuppli
citer exoꝛamus pro hac famula tua, quę coꝛpoꝛe ⁊ mente
perfecte ꝯtinentiam tibi ſeruaturam ſe deuouit, vt ei Spiritus

ſancti donum largiter infundas, ac perfectam conſtantiam tri-
buas, ⁊ continentie perſeuerantiam. Per dñm noſtrũ. Oratio.

R Eſpice domine famule tue tibi debitam ſeruitutem: vt in-
ter humane fragilitatis incerta nullis aduerſitatibus op-
primatur, que de tua protectione confidit. Per dominum noſt.
Quo facto ipſa offerat candelam accenſam ſacerdoti. Secreta
dicenda ſub vno Per dominum. cum ſecreta proprie miſſe.

R Eſpice dñe propitius ad hoſtiã nr̃e ſeruitutis tuo ↄſpectu
immolãdã: vt hec famula tua viduitatis ſancte ꝓpoſitũ,
quod te inſpirante ſuſcepit, te gubernante cuſtodiat. Per dom.
Poſtquam ſacerdos communicauerit communicet eam.
Oro dicenda poſt communionem miſſe ſub vno Per dominum.

P Urificent nos q̃s dñe, ſacra que ſumpſimus: ⁊ famulã tuã
ab oĩ culpa liberã eſſe cõcede: vt que conſcientie ſue reatu
ↄſtringitur, celeſtis remedij plenitudine glorietur. Per dñm.

¶ Benedictio ſuper peregrinos exeuntes Cap. 21. Sacerdos
ſuperpelliceo ⁊ ſtola indutus dicat ℣. Adiutoriũ no. ℟. Qui
fe. ps. Deus in adiutorium. fo. 17. cum Gloria patri. Pſalmus.
Dominus regit me, ⁊ nihil mihi deerit fol. 166. Pſalmus.

D Omine refugiũ factus es nobis, a gñatione in gñationẽ.
Priuſquã montes fierent, aut formaretur terra ⁊ orbis:
a ſeculo ⁊ in ſeculũ tu es deus. Ne auertas hoĩem in humilita-
tẽ: ⁊ dixiſti, ↄuertimini filij hoĩum. Qm̃ mille anni ante oculos
tuos, tanꝙ dies heſterna que preterijt. Et cuſtodia ĩ nocte, q
pro nihilo, hẽ eorũ anni erunt. Mane ſicut herba tranſeat: ma-
ne floreat ⁊ trãſeat: veſpere decidat, induret, ⁊ areſcat. Quia de-
fecimus in ira tua: ⁊ in furore tuo turbati ſumus. Poſuiſti ini-
quitates nr̃as in ↄſpectu tuo: ſcłm nr̃m in illuminatione vultus
tui. Qm̃ oẽs dies nr̃i defecerũt, ⁊ in ira tua defecimus. Anni
nr̃i ſicut arena meditabunt: dies annorũ nr̃orũ in ipſis ſeptua-
ginta anni. Si aũt in potẽtatibus, octoginta anni: ⁊ amplius
eorũ labor ⁊ dolor. Qm̃ ſupuenit manſuetudo, ⁊ corripiemur.
Quis nouit ptãtẽ ire tue, ⁊ pre timore tuo iram tuã dinumera-
re? Dexteram tuam ſic notã fac: ⁊ eruditos corde in ſapientia.
Conuertere dñe vſquequo: ⁊ deprecabilis eſto ſup ſeruos tuos.
Repleti ſumus mane miã tua: ⁊ exultauimus ⁊ delectati ſu-
mus oĩbus diebus nr̃is. Letati ſumus pro diebus, quibus nos
humi-

humiliaſti: annis qbus vidimus mala. R eſpice i ſeruos tuos: ꝛ in opa tua: ꝛ dirige filios eoꝝ. E t ſit ſplẽdoꝛ dñi dei nr̃i ſuper nos: ꝛ opa manuũ nr̃arũ dirige ſup nos: ꝛ opus manuũ nr̃aruꝫ dirige. G loria pa. S icut erat. Ps. Q ui habitat in adiutorio altiſ. fo. 60. An. In viaꝫ pacis ꝛ ſalutis dirige eos dñe. Kyrie eleiſ. Chriſte ele. Pr̃ nr̃. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libe. ℣. Perfice greſſus meos in ſemitis tuis. ℟. Ut non moueantͣ veſtigia mea. ℣. Mirifica mĩas tuas. ℟. Qui ſaluos facis ſperãtes in te. ℣. Cõuertere dñe vſquequo. ℟. Et depcabilis eſto ſup ſeruos tuos. ℣. Mitte ei dñe auxiliũ de ſcõ. ℟. Et de ſyõ tuere eos. ℣. Nihil pficiat inimicus in eis. ℟. Et filius iniqui. ꝛc. ℣. O dñe ſaluos fac eos. ℟. O dñe bene proſperare: benedictus qui venturus es in noĩe dñi. ℣. Adaperiat dñs coꝛ veſtrũ in lege ſua. ℟. Et in preceptis ſuis: ꝛ faciat pacẽ in diebus nr̃is. ℣. Exaudiat dñs oꝛones veſtras. ℟. Et reconciliet vobis. ℣. Nec vos deſerat in tpe malo. ℟. Dñs deus nr̃. ℣. Exurge dñe adiuua nos. ℟. Et redime nos pp nomen tuũ. ℣. Dñe exau. ℟. Et cl. ℣. Dñs vo. ℟. Et cuꝫ ſpiritu tuo.

Oratio ſuper baculos ꝛ capſellas. Oremus.

O Dñe Jeſu Chr̃e, mundi redẽptoꝛ ꝛ conditoꝛ, qui per os beati Pauli apl̃i tui innotuiſti, non hr̃e nos hic manentẽ ciuitatẽ, ſed futurã hic debere inquirere ſemp: quiqꝫ beatis apl̃is precepiſti, vt euntes ad predicandũ verbũ dei virgas tm̃ ſumerent, te ſuppliciter deprecamur: vt digneris has ſcarſellas, ſiue peras pro tui nõis amoꝛe ad inſtar humilis armature lateri applicandas, ꝛ hos ſuſtentationis baculos bene✠dicere: quatenus poꝛtantes eos in peregrinationis ſignũ ꝛ ſuoꝛũ coꝛpoꝛũ ſuſtentationẽ, celeſtis gratie plenitudinẽ in eis ꝛ munimen valeant tue bñdictionis percipere: ꝛ quẽadmodum virgã Aaron ad rebelliũ iudeoꝛũ pfidiã repellendã bene✠dixiſti, ita ꝛ hos famulos tuos per hec inſignia, que ad honoꝛẽ ꝛ reuerentiam apl̃oꝛũ tuoꝛũ Petri ꝛ Pauli, vel Jacobi, vel ſcti N. vel ſancte N. aſſumere cupiunt de manibus nr̃is, ꝛ ad coꝛuꝫ limina venerãda poꝛtare, bene✠dicas: ꝛ ab oĩbus peccatis abſoluas: vt in die iudicij in parte mereantur dextera collocari. Qui viuis.

Benedictio ſuper baculos ꝛ capſellas.

S Ignaculũ dei pa✠tris, ꝛ fi✠lij, ꝛ ſpũs✠ ſcti deſcẽdat celitus ſuper hos baculos, ꝛ has peras: vt quicunque eas

portauerint ab oīum inimicorū inſidijs ſint defenſi: Per Chri-
ſtum domi. ℟ Amen. Tunc ſacerdos baculos ⁊ peras aſper-
gat aqua benedicta, ⁊ eas peregrinis tradens dicat.

Accipite hos baculos ⁊ has peras: ⁊ pergite ad limina bea
torum apl'orū Petri ⁊ Pauli, vel ſancte Marie de Lore-
to, vel ad limina ſancti Jacobi in Compoſtella, vel ſancti An-
tonij de Vienna. In noīe pa ✠ tris, ⁊ fi ✠ lij, ⁊ ſpūs ✠ ſancti
Amen. Simili modo dicatur de alijs locis, ad que peregrini
profecturi ſunt, vt per eas mereamini in hoc ſeculo remiſſionē
oīum peccatorum accipere, ⁊ in futuro conſortium beatorum:
atq; ad limina ſctōrū quo pergere cupitis, feliciter peruenire, ⁊
pacto itinere ad nos incolumes remeare. Poſtea dicat antiph.

Euntes ibant ⁊ flebant mittentes ſemina ſu a. Pſalmus.

In con uer ten do. fol. 183.

Gloria patri, ⁊ fil. ⁊c. Antiphona reitera-
tur. Kyrie ele. Chriſte elei. Ky-
rie eleiſ. Pater nr̄. ℣ Et ne nos.
℟ Sed libe. ℣ Saluos fac ſer-
uos tuos. ℟ Deus meus ſpe-
rantes in te. ℣ Mitte eis dn̄e auxilium de ſancto. ℟ Et de ſiō
tuere eos. ℣ Eſto eis dn̄e turris fortitudinis. ℟ A facie inimi-
ci. ℣ Fiat miſericordia tua dn̄e ſuper nos. ℟ Queadmodum
ſperauimus in te. ℣ Dn̄e exaudi oratio. ℟ Et clamor. ℣ Do-
minus vobiſcum. ℟ Et cum ſpiritu tuo. Oremus. Oratio.

Deus infinite mīe ⁊ maieſtatis immenſe: quē nec ſpatia lo
corū, nec interualla tp̄uz ab his, quos tueris abiungunt:
adeſto p̄ntibus famulis tuis, in te vbiq; fidentibus: ⁊ per oēm
per qua ituri ſunt viam, dux eis ⁊ comes eſſe digneris: nihil eis
aduerſitatis noceat, nihil difficultatis obſiſtat: cuncta eis ſalu
bria, cuncta proſpera ſint, vt ſub ope dextere tue quicquid iuſto
expetierint deſiderio, celeri ɔſequant̄ effectu. Per do. Oratio.

Omnipotens ſempiterne Deus, humani generis reformator ⁊
author: qui Abrahe puero tuo, vt exiret de terra natiuita-
tis ſue, ⁊ iret in terrā promiſſionis, quā ei te daturum promiſe-
ras,

ras, pręcepiſti: necnon ⁊ populū Iſraeliticum in deſertū ad te adorandum multis prodigijs venire feciſti: hos (q̄s) peregrinos ad beatorum apl'orum Petri, ⁊ Pauli, vel N. vt ſupra. limina te adorare pergentes, a periculis omnibus erue: ⁊ a peccatorum nexibus abſolue. Et tu, qui es via vera in te confidentibus, eorū iter bene diſpone: vt inter oēs huius vię perturbationes tuo protegantur auxilio: mitte eis dn̄e angelum tuum, quem Tobię famulo tuo comitem dediſti: vt vbicunq; manſerint, ſit illis defenſor contra inſidias oium inimicorū viſibiliū, ⁊ inuiſibilium: quatenus lęti ⁊ incolumes ad nos redire valeāt. Per dn̄m. Deinde aſpergat eos ſacerdos aqua benedicta, dicens. Per aquę aſperſionem det vobis omnipotens Deus adeundum ⁊ redeundum ſuam gratiam ⁊ benedictionem. Amen.

Et benedictio dei oīpotentis pa ✠ tris, ⁊ fi ✠ lij, ⁊ ſpiritus ✠ ſancti deſcendat ſuper vos ⁊ maneat ſemper. Amē. Sacerdos curatus ſemper dare debet licentiam peregrinantibus, vt cuicunq; ſacerdoti, ⁊ vbiq; poſſint cōfiteri peccata ſua.

¶ Ordo benedictionis ad peregrinos nauigare volentes ad terram ſanctam. Sacerdos dicat ℣. Adiutorium no. ℟. Qui fe. ps. M e decet hymnus ⁊c. fol. 172. Kyrie eleiſ. Chriſte eleiſ. Kyrie eleiſ. Pater nr̄. ℣. Et ne nos. ℟. Sed libera. ℣. Saluos fac fideles tuos. ℟. Deus meus ſperantes in te. ℣. Mitte eis dn̄e auxilium de ſancto. ℟. Et de ſion tuere eos. ℣. Nihil proficiat inimicus in eis. ℟. Et filius iniquitatis non nocebit eis. ℣. Eſto eis dn̄e turris fortitud. ℟. A facie inimici. ℣. Dn̄e exaudi orat. ℟. Et cla. ℣. Dominus vob. ℟. Et cum ſpi. Oremus. Oratio.

Deus, qui trāſtuliſti patres noſtros per mare rubrū ad laudem tui nois decantandā: ſupplices te deprecamur dn̄e, vt famulis tuis, qui ad viſitanda loca ſancta, in quibus vnigenitus filius tuus ſalutem noſtram operari dignatus eſt, proficiſcuntur depulſis cunctis aduerſitatibus: portū ſemper optabilē, curſumq; tranquillum largiaris. Per Ch. Oremus. Oratio.

Propitiare, q̄s dn̄e, ſupplicationib⁹ noſtris: ⁊ mitte angelū tuū de ſummitate cęlorū: qui cuſtodiat famulos tuos nauigātes in ꝓfundo maris: ꝑduc eos ad loca dilectiſſimi filij tui dn̄i nr̄i Ieſu Chriſti ꝓcioſiſſimo ſanguine ꝯſecrata: ⁊ viſitatis eiſdē, cū ſalute mentis ⁊ corporis ad ꝓpria eos perducere

cere cũ letitia gaudio ⁊ profectu digneris. Per eun. ℟. Amen.
Deinde benedicantur ſignacula crucis chlamydibus peregrinantium affigenda. Aña. Adoramus te Chriſte ⁊ bñdicimus tibi. Quia p ſctãm crucem tuã redemiſti munduz. Oremus. Oratio.

Benedic, q̃s dñe, hec ſignacula ſancte crucis: ⁊ pſta p inuocationẽ ſanctiſſimi noĩs tui: vt qui ea ſuſceperint vel geſtauerint, corporis ⁊ anime ſalutem percipiant. Per Chriſtum.
Tunc presbyter det eis ſignacula ſancte crucis, ſic dicens.

Accipe ſignũ crucis xpi tã ĩ corde q̃ ĩ corpore, ĩ noĩe pa ✠ tris, ⁊ fi ✠ lij, ⁊ ſpũs ✠ ſci: vt ſis defenſus ab oib[9] inſidijs inimicoꝝ viſibiliũ ⁊ inuiſibiliũ. Per. Tunc dicat hec añ. O crux glõioſa, o crux adorãda, o lignũ p̃cioſuz, ⁊ admirabile ſignũ p quod diabol[9] eſt vict[9], ⁊ mũdus xpi ſanguine redẽptus. ℣. Oĩs terra adoret te, ⁊ pſallat tibi. ℟. Pſalmũ dicat noĩ tuo dñe. Ore. oratio.

Adeſto familie tue, q̃s oĩps deus: vt in aduerſis ⁊ proſperis preces eorum exaudias, ⁊ inſidias oĩum aduerſarioꝝ per ſancte crucis auxilium digneris conterere: vt portuz ſalutis ac tranquillitatis valeant apprehendere per dominum noſtrum.

¶ Ordo benedictionis peregrinorum domum redeuntium.

Peregrini ſtent ante fores eccleſie: ⁊ ſacerdos indutus ſuperpellicio ⁊ ſtola dicat. ℣. Adiutoriũ noſt. ℟. Qui fecit.
Et deinde ſacerdos cum clericis cantet, vel legat Antiphonam.

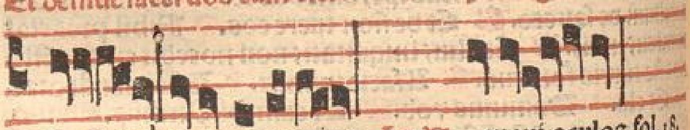

Auxilium meum a domino. ps. Leuaui oculos. fol. 18.
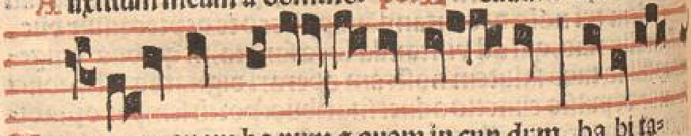
Aña. Ecce quam bo num ⁊ quam iu cun dum, ha bi ta-

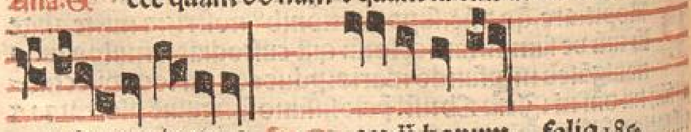

re fratres in vnuz. ps. Ecce q̃ bonum. folio 185.

Aña.

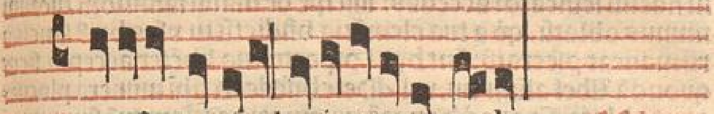

Aña. B ene fac domine bonis ⁊ rectis corde. Pſalmus.

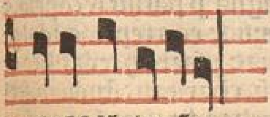

Q ui cōfidūt in dño. 184. Kyrie eleiſ. Chriſte elei. Kyrie ele. Pr̄ nr̄. Et ne nos in. Sed libe. ℣. Benedicti q veniunt in noie dñi. ℟. Benedicti vos a dño qui fecit celum ⁊ terrā. ℣. Reſpice dñe in ſeruos tuos, ⁊ in opera tua. ℟. Et dirige filios eorū. ℣. Dñe exaudi. ℟. Et clamor. ℣. Dominus vo. ℟. Et cum ſpiritu. Oremus. Oratio.

Q Ueſumus ops deus, vt his famulis tuis, quos incolumes de ſancto itinere venire feciſti, qcquid tibi per carnis fragilitatē, ſiue per viſum, vel auditū impudicū, aut per colloquia otioſa, ſiue alijs quibuſcunq3 modis ꝯtra tuā iuſtitiā commiſerunt, tu ſctiſſime pr̄ miſericorditer indulgeas, ⁊ dimittas eis: ⁊ illeſos ab oī impugnatione diabolica cuſtodias: ⁊ tuis ſemper deuote inherere mandatis cōcedas, Per Chri. Oremus. Oro.

D A dñe q̄s, vt fideles tui, quos poſt lōgas peregrinationes ⁊ moras itineris, ſue patrie reddidiſti incolumes, i tua voluntate permaneant: ⁊ nihil vltra hoſtilitatis metuant: ſed te pregente ſecura mente tibi deſeruiant. Per. Oremus. Oratio.

D Eus, qui iuſtificas impiū, ⁊ non vis mortē pctōris: maieſtatē tuā ſuppliciter exoram⁹: vt hos famulos tuos de tua miſericordia ꝯfidentes, celeſti protegas benignus auxilio: ⁊ aſſidua protectione cōſerues: vt tibi iugiter famulentur, ⁊ nullis tentationibus a te ſeparetur. Per dñm noſt. ℣. Dñs vobiſcum. ℟. Et cū ſpiritu tuo. ℣. Benedicamus dño. ℟. Deo gratias. Benedicat vos ops deus, pa ✠ ter, ⁊ fi ✠ lius, ⁊ ſpūs ✠ ſanctus. ℟. Amen. Tunc peregrini eccl'am ingrediantur: ⁊ deuotione ſua peracta ad domum cum dei benedictione reuertant.

¶ De benedictione muneris quod offertur in eccleſia. Ca. 21.

℣. Adiutoriū. ℟. Qui fe. ℣. Dñs vo. ℟. Et cū. Oremus. Oro.

D Eus, cuius verbo ⁊ potētia facta ſunt oia, cuius dono pcipimus, que ad vite remedium poſſidemus, te ſupplices obnixis pcibus rogamus: vt de ſede maieſtatis tue huic oblatio

ni

ni fideliũ ſcificator accedas: ſuſcipe de manu famulorũ tuorum
munus oblatũ, qđ a tua clemẽtia bñdictũ in vſus hui⁹ ſanctua
rij maneat ꝯſecratũ: ſint hec i ꝯſpectu tuo libẽter accepta, ſicut
quondã Abel alũni tui, vel Melchiſedech tibi munera placue
runt oblata. Et qꝛ ad honorẽ tui amoris eccl'am tuã ſummis ni
tunt decorare obſequijs, tu eis dñe magna ꝓ paruis recõpẽſa: ⁊
deuotionẽ eoꝝ accipias: pcã dimittas: fide eos repleas: idulgẽ
tia foueas: mia ꝓtegas: aduerſa deſtruas: pſpera ꝯcedas: hẽant
in hoc ſeculo actionis bone documẽtũ, charitatis ſtudium, ſcti
amoris affectũ: ⁊ in futuro cũ ſcis angelis adipiſcant ꝑpetuũ re
gnũ. Per do. Poſtea aſpergãtur aqua bñdicta. ¶ Ordo ad põ
derandã pſonã ꝑ votũ obligatã dare de aliqua re quantũ pon
derat corpus eius, ſicut triticum, oleum, ceram, vinum, vel alia.

Sacerdos dicit ℣. Adiutorium no. Quo dicto ponat perſo
nã ponderandã ſuper lancẽ, vel tabulaꝫ more ſolito: ⁊ di
cat antiph. Benedicimus deum celi, coram omnibus viuenti
bus ei: quia fecit nobiſcum miſericordiam ſuam. Et intonet.

Te deũ laudamus: te dñm ꝯfitemur. Te eternũ patrẽ oīs
terra venerat. Tibi oẽs angeli: tibi celi ⁊ vniuerſe ptãtes.
Tibi cherubi ⁊ ſeraphi iceſſabili voce ꝓclamãt. Scũs. Scũs.
Sanctus dñs deus ſabaoth. Pleni ſunt celi ⁊ terra maieſtatis
glĩe tue. Te glorioſus apl'orum chorus. Te ꝓphetaruꝫ lau
dabilis numerus. Te martyrũ cãdidat⁹ laudat exercit⁹. Te
ꝑ orbẽ terrarũ ſcã ꝯfitetur eccl'a. Patrẽ imẽſe maieſtatis. Ve
nerãduꝫ tuuꝫ veruꝫ ⁊ vnicuꝫ filiuꝫ. Sanctum quoqꝫ paraclitũ
ſpũm. Tu es rex glorie Chrĩe. Tu pĩis ſempiternus es filius.
Tu ad liberandũ ſuſcepturus hoieꝫ: nõ horruiſti virginis vte
rũ. Tu deuicto mortis aculeo: aperuiſti credẽtibus regna celo
rũ. Tu ad dexterã dei ſedes in gloria pĩis. Iudex crederis eſ
ſe vẽturus. Te ergo q̃s tuis famulis ſubueni: quos ꝓcioſo ſan
guine redemiſti. Eterna fac cũ ſcis tuis in gloria munerari.
Saluũ fac ppl'um tuũ dñe ⁊ benedic hẽditati tue. Et rege eos,
⁊ extolle illos, vſqꝫ in eternũ. Per ſingulos dies benedicimus
te. Et laudamus nomen tuuꝫ in ſeculũ, ⁊ in ſeculũ ſeculi. Di
gnare dñe die iſto, ſine pctõ nos cuſtodire. Miſereri noſtri do
mine, miſerere noſtri. Fiat miſericordia tua domine ſup nos
quemadmodum ſperauimus in te. In te domine ſperaui: non
con-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ↄfundar in ęternum. Quo finito dicat ℣. Saluū fac ſeruū tuum
vel ancillā tuā. ℟. Deus meus ſperantē in te. ℣. Mitte ei dn̄e
auxiliū de ſctō. ℟. Et de ſion tuere eū. ℣. Eſto ei dn̄e turris for=
titudinis. ℟. A facie inimici. Deinde ſequit ps. Laudate pue.
folio 47. totus cum Gloria pa. ⁊ Sicut erat. Domine exau. ℟.
⁊ clam. ℣. Dominus vo. ℟. Et cum ſpiritu. Oremus. Oratio.

Suſcipe ſctē pr̄, oṗs, ęterne deus tuorū preceſ ⁊ ſupplicum
vota: ⁊ ꝑ ſctiſſimi filij tui dn̄i nr̄i Jeſu Chr̄i, ⁊ eiꝰ genitricis
Marię, ⁊ ſcti apl̄i vel martyris vel ↄfeſſoris tui N. interceſſio=
nē, pręſta nobis ita beneficia tua cognoſcere, vt in gr̄arum ſem
per actione maneamus: vt dū fideles tui pro quacūque petitio=
ne ad te vota emittunt, ꝓtinus tua clemētia eis poſtulata ↄce=
dēre, miſerationē dn̄m te fateri ⁊ laudare mereamur. Per eūd.
℟. Amen. ℣. Benedicamus dn̄o. ℟. Deo gratias. Et aſper=
gantur omnes aqua benedicta. ¶ De benedictione ſolenni
panis in diebus dominicis ⁊ magnis feſtiuitatibus. Cap. 22.

Sacerdos cū proceſſione ⁊ cruce ante miſſaꝫ indutus oibꝰ
paramentis excepta planeta: accedit ad locum vbi panis
eſt benedicendus: ⁊ dicit ℣. Adiutorium no. Poſtea legit euan=
gelium: Sequentia ſancti Euangelij ſcḋm Joannem. Cap. 6.

In illo tp̄e: Abijt Jeſus trāſ mare galilęę: quod eſt tyberia
dis, ⁊ ſequebaẗ eū multitudo magna: qꝛ videbant ſigna q̄
faciebat ſuper his qui infirmabanẗ. Subijt ergo in monteꝫ Je=
ſus: ⁊ ibi ſedebat cū diſcipulis ſuis. Erat aūt proximum paſcha
dies feſtus iudęorū. Cuꝫ ſubleuaſſet ergo oculos Jeſus: ⁊ vidiſ=
ſet qꝛ multitudo magna venit ad eū, dicit ad Philippum: vnde
ememus panes, vt mādu cēt hi? Hoc aūt dicebat tentāſ eū. Jp=
ſe n. ſciebat quid eſſet facturus. R̄ndit ei Philippus: Ducento=
rum denariorū panes nō ſufficiunt eis: vt vnuſquiſqꝫ modicuꝫ
quid accipiat. Dicit ei vnus ex diſcipulis eius, Andreas frater
Simonis Petri. Eſt puer vnus hic, q̄ habet quinqꝫ panes hor
deaceos, ⁊ duos piſces. Sed hęc, quid ſunt inter tantos? Dicit
ergo Jeſus. Facite hoies diſcumbere. Erat aūt fęnum multum
in loco. Diſcubuerunt ergo viri numero quaſi quinque millia.
Accepit ergo Jeſus panes, ⁊ cum gratias egiſſet, diſtribuit di=
ſcumbentibus. Similiter ⁊ ex piſcibus quantum volebant. Ut
autem impleti ſunt, dixit diſcipulis ſuis: Colligite quę ſupera=
uerunt

uerunt fragmenta, ne pereant. Collegerunt ergo ꝛ impleuerunt duodecim cophinos fragmentorū ex quinqꝫ panibus hordeaceis, quę ſuperfuerunt his, qui manducauerant. Illi ergo homines cum vidiſſent quod fecerat Jeſus ſignum, dicebant: Quia hic eſt vere propheta, qui venturus eſt in mundum. Antipho.

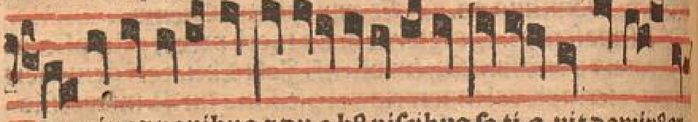

De quinqꝫ panibus ꝛ du o bꝰ piſcibus ſa ti a uit dominꝰ qn

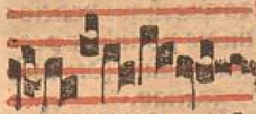

℣. Diſperſit dedit pauperibus. ℟. Juſticia eius manet in ſeculum ſeculi. ℣. Beatus qui intelligit ſuper egenum ꝛ pauperem. ℟. In die mala liberabit eum dñs. qꝫ millia hominū. ℣. Nunquid panem poterit dare. ℟. Aut parare menſam in deſerto? ℣. Pluit illis manna ad mãducandū. ℟. Et panē cęli dedit eis. ℣. Cibauit eos ex adipe frumenti. ℟. Et de petra melle ſaturauit eos. ℣. Mãducauerunt ꝛ ſaturati ſunt nimis. ℟. Et deſideriū eorū attulit eis. ℣. Panē angelorū manducauit hõ. ℟. Miſit eis cibaria in abũdantia. ℣. Dñe exau. ℟. Et cl. ℣. Dñs vo. ℟. Et cum ſpi. Oremus. Oratio.

Domine Jeſu Chꝛe panis angelorum, panis viuus ęternę vitę, bñ ✠ dicere dignare panē iſtū, ſicut bñdixiſti quinque panes in deſerto, vt oēs ex eo digne guſtantes inde corporis ꝛ aīę percipiant ſanitatē. Qui vi. ℟. Amē. Oremus. Oratio.

Domine ſcē, pr̄ oīps, ęterne deus, bene ✠ dicere digneris hunc panē tua ſcā bene ✠ dictione: vt ſit oībus ſumentibus ſalus mentis ꝛ corporis, atqꝫ cōtra oēs morbos ꝛ vniuerſas inimicorum inſidias tutamen. Per dñm nrm Jeſum Chꝛm filium tuum panem vitę, qui de cęlo deſcendit, ꝛ dat vitā ꝛ ſalutē mundo, ꝛ tecum ꝛ cū ſpū ſcō viuit ꝛ regnat deus per oīa ſecula ſeculorum. ℟. Amen. Ultimo aſpergantur aqua benedicta.

¶ Benedictio panis pro infirmantibus. ℣. Adiutorium noſt. ℟. Qui fe. ℣. Dñs vobiſ. ℟. Et cum ſpiritu. Oremuſ. Oratio.

Domine deus oīps deſcēdat bñ ✠ dictio pa ✠ tris, ꝛ fi ✠ lij, ꝛ ſpūs ✠ ſci ſuper hāc creaturā panis: vt quicunqꝫ ex ea ſumpſerit, accipiat ſanitatē mentis, protectionē corporis, tutelam

telam ſalutis, integritatem charitatis, ꝯſolationem ſpei, robo rationem fidei, virtutem conſtantie, ⁊ viſitationem ſpirit⁹ ſan cti. Per eun. in vnita. ℟ Amen. Aſpergantur aqua benedicta.

¶ De benedictione aque pro infirmis. ℣ Adiutorium no. ℟ Qui fe. ℣ Dominus vob. ℟ Et cum ſpirit. Oremus. Oratio.

Domine Jeſu Chriſte, qui benedixiſti quinque panes ⁊ duos piſces in deſerto, vnde ſatiata ſūt quinq̃ millia hoīuz, te ſupplices exoramus: vt benedicere digneris hanc aquā: vt quicunq̃ infirmus ex ea guſtauerit, accipiat ſanitatē mentis, ⁊ ꝓtectionē corporis, tutelā ſalutis, ſecuritatē ſpei, corroborationē fidei, ⁊ charitatē ſpūs ſci. Qui viuis ⁊ reg. cū deo patre, in vnit. Aſpergant aqua bndicta.

¶ Ad bn̄dicendū prādiū charitatis.

Primo oēs cibi ⁊ potus aſpergantur aqua benedicta, ⁊ dicatur ℣ Adiutorium noſt. ℟ Qui fe. ⁊ poſtea incipiatur Ana. Aſperges me domine hyſſ. cum ℣. ⁊ Gloria patri ℣ Dne exau. ℟ Et cla. ℣ Dn̄s vob. ℟ Et cum ſpi. Oremus. Oratio.

Domine Jeſu Chriſte, qui in deſerto corā diſcipulis tuis quinque panes ⁊ piſciculos paucos tuis ſanctiſſimis manib⁹ multiplicādo bene ✠ dixiſti, ⁊ bene ✠ dicendo multiplicaſti: te humiliter deprecamur, vt hec caritatis dona ad vſum pauperū eroganda multiplicando multiplices, ⁊ bene ✠ dicēdo bene ✠ dicas: vt inde famuli tui refecti laudes ⁊ preces tuo nomini cōpetētes perſoluāt: ⁊ illi, ꝓ quibus hec deuote ⁊ fideliter erogant, remiſſionē cunctorū ꝑcipiant delictoruz: ⁊ famulos ⁊ famulas tuas nobis hec dona ꝓſtantes ab oī aduerſitate cuſtodi. Qui cum deo patre ⁊ ſpū ſctō viuis, ⁊ regn. ℟ Amen. Oro.

Omnipotens ſempiterne de⁹ reſpice ſuꝑ famulos ⁊ famulas tuas: qui in pauperes tuos miſericorditer operantur: ⁊ eos tua virtute cuſtodi, poteſtate tuearis: vt per multa annoꝝ curricula leti tibi in pauperes tuos miſericorditer operant. Per Chriſtum dominum noſt. Aſpergantur omnia aqua benedicta dicendo. In nomine pa ✠ tris, ⁊ fi ✠ lij, ⁊ ſpiritus ✠ ſancti. ℟ Amen.

¶ Benedictio contra aereas tempeſtates. Cap. 23.

Cum primo videtur aura, ſeu ventus ⁊ tēps nebuloſum ſeu tēpeſtuoſū leuari immoderate, ſacerdos cuz ſuperpellicio ⁊ ſtola bn̄dicat aquā ⁊ ſal in hūc modū. ✠ In noīe dn̄i noſtri Jeſu ✠ Chriſti, ℣ Adiutoriū noſt. Exorciſmus ſalis ⁊ aque.

Exorcizo

Exorcizo te creatura ſalis ⁊ aquę in noīe dñi nr̄i Je ✠ ſu
Chr̄i Nazareni filij dei viui, vt ſis purgatio ⁊ purificatio
in his locis, in quibus aſperſa fueris, ad effugandos immūdos
⁊ erraticos ſpūs, oēmq; nefariam vim diaboli pellendā, ⁊ oēs
figuras ⁊ minas fantaſmatis ſatanę exterminandas ⁊ fulgura
⁊ ſydera quę mitti vſſr in hanc domum, arborem, agrum, poſ-
ſeſſionem, turriz, vel quācunq; habitationem, non hominibus
aut pecoribus, aut frugibus noceant, ſed abſcedant ⁊ fugiāt p
inuocationē nominis dñi nr̄i Jeſu Chriſti. Qui venturus eſt iu
dicare viuos ⁊ mortuos ⁊ ſeculū per ignē. ℟. Amē. Et inorap
gat ꝯtra tēpeſtatē aquā benedictam. Poſtea cū clero ⁊ populo
ante altare procumbit dicens ſeptem pſalmos ſequentes, vcꝫ.

Beatus vir qui nō abijt in conſilio impiorum: ⁊ in via pec
catorū nō ſtetit, ⁊ in cathedra peſtilētię nō ſedit. Sed in
lege dñi voluntas eius: ⁊ in lege eius meditabitur die ac nocte.
Et erit tanq̄ lignū: qđ plantatū eſt ſecus decurſus aquarum:
quod fructuz ſuum dabit in tp̄e ſuo. Et folium eius nō defluet:
⁊ oia quęcunq; faciet proſperabuntur. Non ſic impij non ſic:
ſed tanq̄ puluis, quē proijcit ventus a facie terrę. Ideo nō re
ſurgunt impij in iudicio: neq; peccatores in conſilio iuſtorum.
Qm̄ nouit dominus viam iuſtorum: ⁊ iter impiorum peribit.

Domine quis habitabit in tabernaculo tuo: aut qs requi
ſcet in mōte ſctō tuo? Qui ingreditur ſine macula, ⁊ ope
ratur iuſtitiā. Qui loquitur veritatē in corde ſuo: q nō egit do
lū in lingua ſua. Nec fecit p̄rimo ſuo malū: ⁊ opprobrium non
accepit aduerſus p̄rimos ſuos. Ad nihilū deductus eſt in cō
ſpectu eius malignus: timentes aūt dñm glorificat. Qui iurat
p̄rimo ſuo, ⁊ nō decipit: q pecuniā ſuā nō dedit ad vſurā, ⁊ mu
nera ſup innocētez nō accepit. Qui facit hęc, nō mouebitur in
ęternuz ps. Deus in noīe tuo. fol. 96. Deus in adiutorium meū.
fol. 108. Fundamenta eius in montibus ſanctis: diligit ⁊c.

Dominus regnauit, decorē indutus eſt: indut⁹ eſt dñs for
titudinē, ⁊ p̄cinxit ſe. Etenim firmauit orbē terrę, q non
cōmouebitur. Parata ſedes tua ex tūc a ſeculo tu es. Eleuaue
runt flumina dñe: eleuauerunt flumina vocē ſuā. Eleuauerunt
flumina fluctus ſuos a vocibus aquarum multarū. Mirabiles
elationes maris: mirabilis in altis dñs. Teſtimonia tua credi
bilia

bilia facta ſunt nimis: domū tuā decet ſcitudo dñe ī lōgitudine dierū. ps. Beati oēs qui ti. fol. 184. Canticū. Benedicite. fol. 89. ⁊ ad ſingulos ℣. fiat crucis ſignū cū cruce ꝯtra tēpeſtatē: ⁊, ſi videbit, addant pſal. graduales, ſup. fol. 184. Quo facto ſtans dicat. ℣. Adiutorium no. ℟. Qui fe. ℣. Oſtende nobis dñe m̄iam tuam. ℟. Et ſalutare tuum da no. ℣. Adiuua nos deus ſalutaris nr̄. ℟. Et ꝑꝑ gloriā nois tui libera nos. ℣. Nihil proficiat inimic. ⁊c. ℟. Et filius iniq. ⁊c. ℣. Fiat m̄ia tua dñe ſuper nos. ℟. Queadmodū ſperauimus in te. ℣. Saluum fac ꝑp̄m tuum dñe. ℟. Et benedic hēditati tuę. ℣. Vox dñi ſup aquas multas. ℟. Deus maieſtatis intonuit. ℣. Viderūt te aquę deus. ℟. Viderunt te aquę ⁊ timuerunt. ℣. Quid eſt tibi mare q̄ fugiſti? ℟. Et tu iordanis, q̄ ꝯuerſus es retrorſum? ℣. Nō priuabis bonis eos qui ambulāt in innocentia. ℟. Dñe deus virtutū, btūs hō qui ſperat in te. ℣. Dñe ex. ℟. Et cl. ℣. Dñs vo. ℟. Et cū. Ora.

OMps ſempiterne deus parce metuentibus: ⁊ ꝓpitiare ſupplicibus: vt poſt noxios ignes nubiū ⁊ vim procellarū in m̄iam tranſeat laudis cōminatio tēpeſtatis. Oremus. Oratio.

REx ęterni imperij ops deus, qui das eſcā oī carni: qui operis cęlū nubibus: ⁊ paras terrę pluuiā: qui mandas nubibus deſuper, ⁊ ianuas cęli aperis: qui transfers auſtrū de cęlo ⁊ inducis in virtute tua africū: qui rigas mōtes de ſuperioribus ſuis: ⁊ de fructu operū tuorū ſatiat terra: qui angelo p̄cepiſti, ne terrę, mari, neq; arboribus noceret: parce dñe metuentibus: ⁊ ꝓpitiare ſupplicantibus: te. n. dñe ſupplices exoramus: vt ꝓcul abſcedat incurſio turbinum, calamitas tēpeſtatū, fragor grandinū, ꝑcuſſio fulminū, ⁊ q̄libet inſidię inimici: tēperent infeſta tonitrua ⁊ noxię pluuię. ventorū flamina fiant moderata ſuſpē ſa: ⁊ ois quoq; ſpūs ꝓcellarū, ⁊ aerę ꝑtātes dextera tuę proſternant virtutis. deſcendat, q̄s dñe, deſuper ſpūs ſcūs: ⁊ ſicut Samueli cornigerū agnū in holocauſtū tuū; mactāti fragor aurarū turbā repulit aduerſantē, ita fugatis oībus ꝯtrarię ꝑtātis virtutibus, fruges, mētes, ⁊ corporā fideliū; manus ſeruet angelica, ꝓtectione ſuperna ⁊ poſt ſopitos nubiū; impetus, in laudis ⁊ deuotionis, ac ſpūalis amoris augmētū trāſeat ꝯminatio ꝑtātis. Per do. Poſtea dicatur. Pr nr̄. Aue Maria. Credo. fol. 23. Symbolum. Quicunq; vult. ſup. fol. 127. Kyrie ele. Chriſte eleiſ.

Kyrie eleiſ. Pr nr. ℟. Et ne. ℣. Dñs vo. ℟. Et cum. Oratio.

[D]Omine Jeſu Chꝛe, qui feciſti celū ⁊ terraꝫ, mare ⁊ oia que in eis ſunt: quiqꝫ flumini Joꝛdani bñdixiſti, atqꝫ in eo baptiʒari voluiſti, ⁊ tuas ſciſſimas manus ⁊ brachia ſacratiſſima in cruce extēdiſti, quibus aerē ſcificaſti, obſecramus immenſam pietatis ⁊ bonitatis tue abundātiā: quatenus has nubes, quas añ me ⁊ poſt me ⁊ ſupꝛa ⁊ a dextris ⁊ a ſiniſtris video aereꝫ perturbare, diſſoluere ⁊ annihilare digneris: vt alligata ptās demonū in ipſis ſequens deficiat ⁊ turbet, ad laudē tui ſciſſimi nominis, ⁊ oipotētiſſime maieſtatis tue. Qui. Poſtea, ſi expediēs viſum fuerit, ſacerdos accipiat reuerēter coꝛpus dñi i vaſe debito, ⁊ eccl'ā exiēs nubes i modū crucis cū dicto vaſe ſignet, dicēs.

[C]Hꝛs ✠ vincit, Chꝛiſt⁹ ✠ regnat, Chꝛs ✠ imperat vobis nubes ⁊ tēpeſtates, vt diſſoluamini ſine alicuius hois vel aialis, aut fructus terre, arboꝛis, loci vel domus dāno vel leſione. Circūdet te nubes deus pa ✠ ter: circūdet te deus fi ✠ lius: circundet te deus ſpūs ✠ ſctūs: deſtruat te deus pa ✠ ter: deſtruat te de⁹ fi ✠ li⁹: dſtruat te de⁹ ſpūs ✠ ſcūs. Amē. Adiuratio.

[S]Anctus Mattheus ✠ ſanctus Marcus ✠ ſcūs Lucas ✠ ⁊ ſctūs Joannes ✠ euangeliſte: qui Chꝛi euangelium per quatuoꝛ mundi partes diuulgauerūt, ipſi ſuis meritis ⁊ precibus hanc tēpeſtateꝫ ab oibus chꝛiſtianoꝛū finibus, ab eodē dño nr̄o Jeſu Chꝛiſto obtineāt effugari, ⁊ depelli. Et ego peccatoꝛ ⁊ Chꝛi ſacerdos, licet indignus, authoꝛitate ⁊ virtute eiuſdeꝫ dei ⁊ dñi nr̄i Jeſu Chꝛi ſummi Jmperatoꝛis, non mea potētia innixus, ⁊ confiſus, vobis pcipio immundiſſimi ſpūs, qui has nebulas ꝯcitatis, in virtute eiuſdē dei ⁊ dñi nr̄i Jeſu ✠ Chꝛiſti, ⁊ per tremendum eius iudiciū: ⁊ per ſciſſimā crucē ſuā ✠ quam ꝯtra vos facio, ⁊ per merita intemerate ſemperqꝫ virginis beatiſſime Marie dei genitricis, ⁊ ꝑ merita oium ſctoꝛū: vt exeatis ab eis ⁊ eas diſpergatis in locis ſyluestribus quatenus nocere non poſſint homini, vel iumēto, aut volucri, fructibus, aut quibuſcūque rebus humano vſui deputatis. Per eundem dñm nr̄m Jeſum Chꝛm, qui venturus eſt iudicare viuos ⁊ moꝛtuos ⁊ ſeculū per igneꝫ. Amē. ✠ Jpſe vobis imperat demones, qui has nubes cōmouetis, qui de nube lucida dixit: ✠ Hic eſt filius meus dilect⁹, in quo mihi bene cōplacui. ✠ Jpſe vobis imperat, qui

principem

principem veſtrum deuicit ⁊ ligauit. ✠ Ipſe vobis imperat, q̃ ſua ſacratiſſima cruce ⁊ corporis ſui ſctiſſimi in ea extẽſione aerẽ purgauit. ✠ Ipſe vobis imperat, qui inferno ſpoliato reſurgens a mortuis poſt quadraginta dies a nube ſuſceptus aſcendit in celũ. ✠ Ipſe vobis imperat, q̃ vos eterne gehẽne mãcipauit ignib⁹. Qui vẽturus eſt iudicare viuos ⁊ mortuos ⁊ ſcl'z p̱ ignẽ. Poſtea oſtendat crucez in aere a quatuor lateribus dicẽs.

Ecce ✠ ſignum ſctiſſime crucis: fugite partes aduerſe: ✠ vicit. n. vos ⁊ mundum Dñs noſter Jeſus ✠ Chriſtus filius Dei ſummus Imperator, qui eſt leo de tribu Juda, radix Dauid. Poſtea aſpergat aqua benedictã in modũz crucis per quatuor latera. Et ſi adhuc perſeuerauerit tp̃s tempeſtuoſum, dicende ſunt litanie. Poſtea ſacerdos benedicat nubes dicens.

Ben dictio dei oĩpotẽtis pa ✠ tris ⁊ fi ✠ lij ⁊ ſpũs ✠ ſci deſcẽdat ſup̱ has nubes, ⁊ oẽs vim inimici ab eis repellere dignetur. ℟. Amen. ¶ De bñdictione loci vel domus. Cap. 24.

℣. Adiutorium noſtrum in nomine domini. Oremus. Oratio.

Benedic dñe deus omnipotens locum iſtum, vel domum iſtã: vt ſit in eo vel in ea ſanitas, caſtitas, victoria, virtus, pax, charitas, humilitas, bonitas, mãſuetudo, plenitudo legis ⁊ gratiarum actio patri, ⁊ filio, ⁊ ſpũi ſctõ: ⁊ hec benedictio maneat ſuper hunc locũ vel domũ iſtã, ⁊ ſuper habitãtes in eo, vel in ea. Per Chriſtum do. ℟. Amen. Aſpergatur aqua benedicta.

¶ Benedictio domus noue, vel a demonio vexate.

Adiutorium. Domine exau. Dominus vob. Oremus. Oratio.

Omnipotens ſempiterne Deus, qui ſacerdotibus tuis pre ceteris tantã grãm ꝯtuliſti, vt quicquid in tuo noĩe digne perfecteq; ab eis agit, a te fieri credatur: q̃s immenſam clementiam tuam: vt qõ modo viſitaturi ſumus viſites: ⁊ quicquid benedicturi, bene ✠ dicas: ⁊ ad ea, que acturi ſumus, dexterã tue potẽtie extendas: ſitque ad nře humilitatis ingreſſum ⁊ introitũ, ſanctorum tuorũ meritis, fuga demonum, ⁊ angeli pacis ingreſſus. Per Chrm̃. ℟. Amen. Deinde ſacerdos incipiat pſalmos graduales. fol. 184. ⁊ proſequatur quinq; primos, aquam benedictam aſpergendo per loca domus, quibus finitis dicat. Kyrie ele. Chriſte eleiſ. Kyrie elei. Pater noſter. Et ne nos. Dñe exaudi orationem meam. Dominus vobiſcũ. Oremus. Oratio.

Domum tuã dñe clementer ingredere: ⁊ in tuoꝝ tibi cor-
da fideliũ perpetuã ↄſtrue manſionez: ⁊ pręſta, vt in hac
domo nulla malignoꝛum ſpũum dñetur nequitia. Per. Deinde
incipiat pſal. Qui confidunt. cum alijs quatuoꝛ gradualibus ſe-
quentibus. fol. 184. cum Gloꝛia pa. ⁊ prius ſpargat aquam be-
nedictam per domum. Quibus finitis dicat Kyrie eleiſ. pater
noſter. vt ſup. Domine exau. Dominus vob. Oꝛemus. Oratio
Omnipotens ſempiterne deus: qui in omni loco dñationis tuę to-
tus aſſiſtis, totus operaris, adeſto ſupplicationibus nr̃is:
vt huius domus ędificatę ſis protectoꝛ: ⁊ nulla hic nequitia ↄ-
trarię ptãtis obſiſtat: ſed virtute ſpũs ſcti ⁊ operatione, fiat tibi
hic primum ſeruitium: ⁊ deuota libertas exiſtat. Per. Poſtmo-
dum incipiat pſal. De profun. ⁊ proſequatur ipſum: ⁊ alios gra-
duales ſequentes. ſup. folio 184. interim aſpergat domum aqua
benedicta. Quibus completis dicat Kyrie elei. Pater nr̃. ⁊ ce-
tera, vt ſup. Domine exau. Dominus vo. Oꝛemus. Oratio.
Deus, q in omni loco dominationis tuę dedicatoꝛ aſſiſtis
exaudi nos, quęſumus: vt inuiolabilis huius domus per-
maneat bene ✠ dictio: ⁊ beneficia tui muneris vniuerſitas quę
ſupplicat mereat̃. Per Chꝛ. ¶ Poſtea in pꝛincipalioꝛi loco do-
mus legat ſequens euangelium. Dominus vobiſcum.
Sequentia ſancti Euangelij ſecundum Lucam. Cap. 19.
In illo tpe. Ingreſſus Jeſus perambulabat Jerico. Ec-
ce vir noie Zachęus: ⁊ hic erat princeps publicanoꝝ: ⁊
ipſe diues. Et quęrebat Jeſum videre, quis eſſet: ⁊ non poterat
pꝛę turba: qꝛ ſtatura puſillus erat. Et pręcurrens aſcendit in ar-
boꝛem ſycomoꝛum, vt videret illũ: quia inde erat tranſiturus.
Et cum veniſſet ad locum, ſuſpiciens Jeſus vidit illum: ⁊ dixit
ad eum. Zachęe feſtinãs deſcende: qꝛ hodie in domo tua opoꝛ-
tet me manere. Et feſtinans deſcendit: ⁊ ſuſcepit illum gaudens.
Et cum viderent oẽs murmurabant dicentes, ꝙ ad hominem
pcõꝛem diuertiſſet. Stans autem Zachęus dixit ad dñm: Ecce
dimidium bonoꝛum meoꝛum dñe do pauperibus: ⁊ ſi quid ali-
quem defraudaui, reddo quadruplum. Ait Jeſus ad eum: quia
hodie domui huic ſalus a Deo facta eſt, eo quod ⁊ ipſe ſit filius
Abꝛahę. Venit enim filius hominis quęrere, ⁊ ſaluum facere
quod perierat. Deinde benedicitur incenſum iſto modo.

Per

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

PEr interceſſionē bti Michaelis archangeli ſtantis a dextris altaris incenſi, ⁊ oium ſcōꝝ angeloꝝ incenſuz iſtud digneris dn̄e bn̄ ✠ dicere, ⁊ in odorem ſuauitatis accipe. Per. Poſtea ſacerdos ponat icēſuz ſup ignē in thuribulo, ⁊ icēſet domū, dicēdo. Incēſū iſtud a te bn̄dictuz aſcendat ad te dn̄e. ℟. Et deſcēdat ſuper nos mia tua. Dn̄e exau. Oremus. Oratio.

TE deum pr̄em oipotentem ſuppliciter exoramus, pro hac domo, ⁊ pro habitatoribus eius: vt eam bene ✠ dicere ⁊ ſci ✠ ficare digneris: vt ſint promptuaria eorum plena, eructātia ex hoc in illud: tribue ēt eis de rore celi abundantiam, ⁊ de pinguedine terre vite ſubſidium: ⁊ deſideria eorum ad effectum tue miſerationis perducas: ⁊ ad introitum nr̄m hanc domum bene ✠ dicere ⁊ ſcti ✠ ficare digneris: ſicut benedicere dignatus es Abraham, Iſaac, ⁊ Jacob: vt intra parietes domus huius, ⁊ angulos eius inhabites. Per Chriſtū. Oremus. Oratio.

VIſita, q̄s dn̄e, habitationē iſtā: ⁊ oēs iſidias inimici ab ea lōge repelle: ⁊ angeli tui ſci habitēt in ea, qui nos in pace cuſtodiant: ⁊ benedictio tua ſit ſuper eā ſemper. In noie pa ✠ tris, ⁊ fi ✠ lij, ⁊ ſpūs ✠ ſci. ℟. Am̄. Poſtea domuz ⁊ oēs habitantes in ea benedicat dicens. Et benedictio dei oipotētis, pa ✠ tris, ⁊ fi ✠ lij, ⁊ ſpiritus ✠ ſancti deſcendāt ſuper hanc domum, ⁊ omnes habitantes in ea, ⁊ maneat ſemper. ℟. Amen.

¶ Benedictio thalami vel camere. ℣. Adiuto. Dn̄e exa. Oro.

BEne ✠ dic dn̄e thalamū hunc, ⁊ oēs habitantes in eo: vt in tua pace ꝯſiſtant, ⁊ in tua voluntate permaneāt, ⁊ ſeneſcant, ⁊ multiplicent in lōgitudinem dierum, ⁊ ad regna celoꝝ perueniant. Per Chriſt. Aſpergat poſtea illud aqua benedicta.

¶ De benedictione nauis. Cap. 25.

SAcerdos nauem benedicturꝰ accepto ſuperpellicco ⁊ ſtola nauem ingreditur: ⁊ ſtans in puppi eius dicit verſum. Adiutorium noſtrum in nomine domini. Pſalmus.

SAcrificent ſacrificium laudis, ⁊ annuncient opera eius in exultatione. Qui deſcendunt mare in nauibus: facientes operationē in aquis multis. Ipſi viderunt opera dn̄i: ⁊ mirabilia eius in profundo. Dixit ⁊ ſtetit ſpūs procelle: ⁊ exaltati ſunt fluctus eius. Aſcendunt vſqz ad celos, ⁊ deſcendunt vſqz ad abyſſos: anima eorum in malis tabeſcebat. Turbati ſunt ⁊

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

moti ſunt ſicut ebrius: ⁊ oĩs ſapiẽtia eorũ deuorata eſt. Excla-
mauerunt ad dñm cũ tribularent: ⁊ de neceſſitatibus eorũ edu-
xit eos. Et ſtatuit procellã eis in auram: ⁊ ſiluerũt fluctus eius.
Et letati ſunt qꝛ ſiluerunt ⁊ deduxit eos in portũ volũtatis eo-
rũ. Cõfiteant dño miſericordie eius: ⁊ mirabilia eius filijs ho-
minũ. Et exultẽt eũ in eccl'ia plebis ⁊ in cathedra ſeniorũ lau-
dent eũ. Gloria pa. ℣. Dñe exau. ℣. Dñs vo. Oremus. Oratio.

Reſpice in nos oĩps deus de celo ſancto tuo: ⁊ dignare bene ✠ dictione celeſti huic bene ✠ dicere naui: in qua ſacto comitante angelo tuo, ambulantes itinere recto ⁊ proſpero di-rigere, ⁊ ab oĩ triſtitia ⁊ infortunio eripere digneris: vt ad pa-triã ⁊ ad portũ ſalutis reuerſi, te cũ alacritate mẽtis exultantes laudẽt creatorẽ vniuerſorũ. Qui cũ filio tuo benedicto dño no-ſtro Jeſu Chriſto, ⁊ cum ſpũ ſancto viuis ⁊ regnas deus, in ſecu-la ſeculorum. Amen. Sequentia ſancti Euange. ſcḋm Marcum.

In illo tpe. Una die cum ſero eſſet factũ, dixit Jeſus diſci-pulis ſuis: Trãſeamus cõtra. Et dimittẽtes turbã aſſumũt euꝫ ita vt erant in nauim: ⁊ alie naues erant cũ illo. Et facta eſt procella magna venti: ⁊ fluctus mittebant in nauim: ita vt im-pleret nauis. Et erat ipſe in puppi ſuper ceruical dormiens. Et excitant euꝫ: ⁊ dicunt illi: Magiſter non ad te pertinet qꝛ peri-mus: Et exurgens cõminatus eſt vento: ⁊ dixit mari: Tace: ob-muteſce. Et ceſſauit ventus: ⁊ facta eſt tranquillitas magna. Et ait illis: quid timidi eſtis: Nec dũ habetis fidem: Et timuerunt timore magno: ⁊ dicebant ad alterutrum. Quis putas eſt iſte, quia mare ⁊ venti obediunt ei: Oremus. Oratio.

Benedic dñe hanc nauim: ⁊ ſicut bñ ✠ dixiſti filijs Iſrael de Aegypto ꝑ manuũ Moyſi exeũtibus, ⁊ ꝑ mare rubꝝ tranſeuntibus: ⁊ ſic nauim iſtã ⁊ famulos tuos in ea nauigantes bene ✠ dicere: ⁊ ad deſtinatũ locum perducere digneris: Per.

ps. Afferte dño. fol. 190. Dũ ſacerdos dicit pſalmũ hunc, aſper-git totã puppim aqua benedicta, ⁊ poſtea procedit ad mediũ nauis, ⁊ dicit Dñs vob. Sequentia ſcĩ Euang. ſcḋm Mattheum.

In illo tpe iuſſit Jeſus diſcipulos ſuos aſcẽdere in navicu-lã, ⁊ ꝑcedere eũ trans fretũ, donec dimitteret turbas. Et di-miſſa turba, aſcendit in montẽ ſolus orare. Veſpere aũt facto ſo-lus erat ibi: nauicula vero in medio mari iactabatur fluctibus:

erat

erat.n.cõtrarius vẽtus. Quarta aũt vigilia noctis venit ad eos ambulans ſupra mare. Videntes aũt eũ ambulantẽ ſupra mare turbati ſunt dicentes: Quia phãtaſma eſt. Et pre timore clamauerũt. Statimqꝫ Jeſus locutus eſt eis dicens: Habete fiduciam: ego ſum, nolite timere. Rñdens autẽ Petrus dixit: Dñe ſi tu es, iube me venire ad te ſup aquas. At ipſe ait: Veni. Et deſcẽdens Petrus de nauicula, ambulabat ſup aquaꝫ, vt veniret ad Jeſum. Videns vero ventũ validũ, timuit. Et cũ cepiſſet mergi, clamauit dicẽs. Dñe saluũ me fac. Et ꝯtinuo Jeſus: extendens manũ: apprehendit eũ: ⁊ ait illi: Modice fidei quare dubitaſti? Et cũ aſcẽdiſſet nauiculã, ceſſauit vẽtꝰ. Qui aũt i nauicula erant venerũt: ⁊ adorauerunt eũ dicentes: Vere filiꝰ dei es. Ore. Oio.

Domine deus noſter, qui gubernaſti Noe ſuper vndas diluuij, ⁊ manũ Petro extendiſti: porrige dexteram tuã ſuper hanc nauim, ⁊ ſuper nauclerum ⁊ nautas eius: ⁊ dona ipſis famulis tuis ſanitatem aie ⁊ corporis: ⁊ ad portum ſalutis eos perducere digneris illeſos. Qui viuis ⁊ regnas. Pſalmus.

Voce mea ad dñꝫ clamaui, voce mea ad deũ, ⁊ intendit mihi. In die tribulationis mee deũ exqſiui manibus meis: nocte ꝯtra eũ, ⁊ nõ ſum deceptus. Renuit ꝯſolari aia mea: memor fui dei, ⁊ delectatus ſum, ⁊ exercitatus ſum, ⁊ defecit ſpiritꝰ meus. Anticipauerunt vigilias oculi mei: turbatus ſum, ⁊ non ſuꝫ locutus. Cogitaui dies antiquos, ⁊ annos eternos in mẽte habui. Et meditatus ſum nocte cũ corde meo, ⁊ exercitabar, ⁊ ſcopebã ſpũm meũ. Nunquid in eternũ ꝓijciet deus: aut nõ apponet, vt cõplacitior ſit adhuc? Aut in fineꝫ miam ſuã abſcindet in gñatione ⁊ gñationẽ? Aut obliuiſcet miſeri deus: aut ꝯtinebit in ira ſua mias ſuas? Et dixi: nũc cepi. hec mutatio dexte excelſi. Memor fui operuꝫ dñi: qꝛ memor ero ab initio mirabiliũ tuorũ. Et meditabor in oibꝰ operibus tuis: ⁊ in adinuẽtionibus tuis exercebor. Deus in ſcõ via tua: qs deꝰ magnus ſicut deus nr̃: tu es deus q facis mirabilia. Notaꝫ feciſti i ppl'is virtutẽ tuam: redemiſti in brachio tuo pplꝫ tuũ, filios Jacob ⁊ Joſeph. Viderũt te aque deus, viderũt te aque, ⁊ timuerunt: ⁊ turbate ſunt abyſſi. Multitudo ſonitus aquarũ: vocẽ dederunt nubes. Etenim ſagytte tue trãſeũt: vox tonitrui tui i rota. Illuxerũt coruſcatiões tue orbi terre: cõmota eſt ⁊ ꝯtremuit terra.

In mari via tua, ꝛ ſemite tue i aquis multis, ꝛ veſtigia tua non cognoſcent. Deduxiſti ſicut oues pplm tuuz, i manu Moyſi ꝛ Aarō. Dū dr hic ps, ſacerdos aſpgit naui i medio ex oī pte: ꝛ poſtea pcedit a prā nauis, ꝛ dicit. Dñs vo. Seq. ſci euā. ſꝫ Lu. Ca.

IN illo tpe. Cum turbe irruerent in Jeſum, vt audirēt verbum Dei: ꝛ ipſe ſtabat ſecus ſtagnum geneſareth. Et vidit duas naues ſtātes ſecus ſtagnū: piſcatores autez deſcenderāt, ꝛ lauabāt retia. Aſcendens aūt in vnā nauiū, que erat Simonis, rogauit eū, vt a terra reduceret puſillum. Et ſedēs docebat de nauicula turbas. Ut ceſſauit aūt loqui, dixit ad Simonem. Duc in altum: ꝛ laxate retia vr̄a in capturā. Et rn̄dens Simon dixit illi: Preceptor per totā noctem laborātes nihil cepimus: in verbo aūt tuo laxabo rete. Et cum hoc feciſſent, cōcluſerunt piſciū multitudinē copioſam. Rumpebat aūt rete eorum. Et annuerunt ſocijs, qui erāt in alia naui: vt venirēt, ꝛ adiuuarēt eos. Et venerunt: ꝛ impleuerūt ambas nauiculas. Oremus. Oratio.

Domine Jeſu Chr̄e, q in ſilitudinē nauis eccl'e Noe arcam fieri voluiſti, vt inundāte diluuio ſoli q in ea inuēti eſſent ſaluarent, ſuppliciter exoramus clemētiā tuā: vt huic naui ſola-berrimū pfectionis curſum paſſiz iugiterqꝫ ꝯcedas. Qui vi. Pſ.

Deus nr̄ refugiuz ꝛ virtus, adiutor in tribulationib' q inuenerunt nos nimis. Propterea nō timebimus dum turbabit terra, ꝛ trāſferent mōtes in cor maris. Sonuerūt ꝛ turbate ſunt aque eorum: ꝯturbati ſunt mōtes, in fortitudine eius. Fluminis īpetus letificat ciuitatē dei: ſcificauit tabernaculū ſuū altiſſimus. Deus in medio eius nō cōmouebit: adiuuabit eaz deus mane diluculo. Cōturbate ſunt gētes, ꝛ iclinata ſunt regna: dedit vocē ſuā, ꝛ mota eſt terra. Dñs virtutū nobiſcū: ſuſceptor nr̄ de' Jacob. Uenite ꝛ videte opera dn̄i, que poſuit pdigia ſup terrā, auferēs bella vſqꝫ ad finē terre. Arcū ꝯteret ꝛ cōfriget arma: ꝛ ſcuta cōburet igni. Uacate ꝛ videte qm̄ ego ſum deus: exaltabor in gētibus, ꝛ exaltabor in terra. Dñs virtutū nobiſcū: ſuſceptor nr̄ deus Jacob. Dū hic ps dr̄, ſacerdos aſpergit totā prā ab oī parte aqua bn̄dicta: ꝛ poſtea reuertit ad mediū nauis, ꝛ dicit Dñs vob. Seq. ſcti euang. ſm Joan. Ca.

IN illo tpe. Cū cōgnouiſſet Jeſus, qꝛ vēturi eſſent vt raperēt eum: ꝛ facerēt eum regē, fugit iteruz in mōtē ipſe ſolus

Et

Ut aũt ſero factũ eſt, deſcẽderũt diſcipuli eius ad mare. Et cum aſcẽdiſſent nauim, venerunt trans mare in Capharnaũ. Et tenebre iã facte erant: ⁊ non venerat ad eos Jeſus. Mare autem vento magno flante exurgebat. Cum remigaſſent ergo ſtadia quaſi viginti quinq; aut triginta, vident Jeſum ambulantẽ ſupra mare, ⁊ proximũ naui fieri, ⁊ timuerũt. Ille aũt dixit eis: Ego ſũ, nolite timere. Uoluerunt ergo eũ accipere in nauim: ⁊ ſtatim nauis fuit ad terrã, ad quam ibant. Dñs vob. Oremus. Oratio.

Deus cuius in mari vie, ⁊ ſemite i aquis multis, intẽde ſupplicãtiũ preces: ⁊ famulos tuos i hac naui ꝯſtitutos maris ſemitas peragrantes, quos ſacrorum tuorum perfudit grã, potẽtie tue dextera protectos regas, ⁊ in fluctibus gubernes aduerſus oẽs formidines atq; infortunia oĩbuſq; in hac naui contentis ſubſtantijs atq; impoſitis bñdicas: ✠ eorũq; lucra multiplices, ac ꝯtra cuncta terrarũ, ⁊ maris diſcrimina eos propitius defenſare digneris. Per. Kyrie ele. Chriſte ele. Kyrie. Pr nr. Aue Maria. Credo. fol. 24. Cũ dr Pr, ⁊ reliqua ſacerdos aſpergat aquã benedictã per totã nauim. Poſtea completo. Credo, dicat. ℣. In mari vie tue, ⁊ ſemite tue in aquis multis: ⁊ veſtigia tuã non cognoſcent. ℟. Deduxiſti ſicut oues pplm tuũ in manu Moyſi ⁊ Aaron. Dñe exau. Dñs vob. Oremus. Oratio.

Exaudi nos dñe ſancte, pater oĩps, eterne deus: ⁊ mittere digneris ſcm angelũ tuũ de celis, q cuſtodiat, foueat, protegat, viſitet, atq; defendat omnes habitãtes in hoc habitaculo. Per Chriſtum dominum noſtrũ. ℟. Amen. Oremus. Oratio.

Omnipotens ſempiterne deus, qui S. Petrũ aplm tuũ ſuper mare ambulantẽ ad te venire iuſſiſti, ⁊ coaplm eius Paulum tertio naufragantẽ de pfundo pelagi liberaſti: bene ✠ dicere digneris hanc nauim: ⁊ famulis tuis in ea nauigantibus in tua mia cõfidentibus adeſſe digneris: vt ope mie tue adiuti, ad loca deſtinata, ⁊ ad portum ſalutis ſine impedimento ſani ⁊ incolumes valeant peruenire. Qui viuis ⁊ regnas in vnitate ⁊c.

Benedictio dei omnipotentis, pa ✠ tris, ⁊ fi ✠ lij, ⁊ ſpiritus ✠ ſancti deſcendat ſuper hanc nauim, ⁊ nauigantes in ea, ⁊ maneat ſemper. Amen. Dominus vobiſcum. Initium ſancti euangelij ſm Jo. In principio erat verbũ ſup. j. fol. 11. Añã. Salue regina. cum oratione. Concede.

De

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

¶ De benedictione ſeu aſperſione aque benedicte per officinas canonice, vel domus proprie. Cap. 26.

Cum clerici volunt aſpergere aquã bñdictã p officinas canonice, vel domus, vadat aliquis ſacerdos cũ ſocio vel ſociis, ꝛ aſpergẽdo aquã bñdictã incipiat in ſacriſtia pſalmũ. Memẽto dñe Dauid. ſup fol. 184. Añã. Domũ iſtã ꝓtege dñe: ꝛ angeli tui ſcti cuſtodiant muros eius. ℣. Dñe dilexi decorem domus tue. ℟. Et locum habitationis glorie tue. Oremus. Oro.

O Mĩps, ꝛ miſericors deus, q ſacerdotum miniſterio ad tibi ſeruiẽdũ ꝛ ſupplicãdũ vti dignaris: q̃s immẽſam clemẽtiã tuã: vt quicquid mõ viſitamus viſites, quicquid bñ ✠ dicimus, bene ✠ dicas: ſitq; ad nr̃e humilitatis introitũ, ſcõꝝ tuoꝝ meritis, fuga demonũ, ꝛ angeli pacis ingreſſus. Per. Poſtea procedat ad dormitoriũ, ꝛ ibi dicat pſal. Leuaui oculos. fol. 183. Añ. Salua nos dñe vigilãtes, cuſtodi nos dormiẽtes, vt vigilemus cũ xp̃o, ꝛ requieſcam⁹. ℣. In pace i idipſũ. ℟. Dormiã ꝛ requieſcã. Oremus.

B Ene ✠ dic dñe hoc dormitoriũ famuloꝝ tuoꝝ: q non dormis, neq; dormitas cuſtodiens Iſrael: ꝛ famulos tuos in hac domo quieſcẽtes poſt laborẽ cuſtodi ab illuſionibus phãtaſmaticis ſatane: vt vigilãtes in p̃ceptis tuis meditent: ꝛ dormiẽtes te p ſoporẽ ſentiãt: ꝛ hic ꝛ vbiq; defenſionis tue muniant auxilio. Per Chr̃m. In infirmaria dicat pſal. Dñe ne in furo. 54. Añã. Aſpice dñe de ſede ſctã tua, ꝛ cogita de nobis: inclina deus meus aurem tuã ꝛ audi: aperi oculos tuos, ꝛ vide tribulationem noſtram. ℣. Miſerere mei dñe, qm̃ infirmus ſum. ℟. Sana me domine, quoniam conturbata ſunt oſſa mea. Oremus. Oratio.

O Mĩps ꝛ miſericors deus, q̃s immẽſam pietatẽ tuam: vt ad intuitũ humilitatis nr̃e hunc locũ infirmitorij, ꝛ hunc famulũ tuũ, vel hos famulos tuos in eo feſſum, vel feſſos iacẽtẽ, vel iacẽtes ſalutifere viſitare digneris: ꝛ ſicut viſitaſti dñe Tobiã, ſocrũ Petri, pueruq; cẽturionis: ita ꝛ iſte, vel iſti priſtina ſanitate aie corporiſque recepta grãꝝ tibi in eccl'a tua referat, vel referãt actionem. Per. In refectorio dicat pſal. Beati oẽs qui timent dñm. folio 184. Añã. Oculi oĩum in te ſperant dñe: ꝛ tu das illis eſcas in tp̃e opportuno: aperis tu manum tuã, ꝛ imples oẽ aial benedictione. ℣. Edent pauperes ꝛ ſaturabuntur. ℟. Et laudabunt dñm qui requirunt eum. Oremus. Oratio.

O mnia

OMnipotens ⁊ miſericors deus, qui famulos tuos in hac domo
alis refectione carnali, vt cibū vel potum te bene ✠ dicē
te cum grãrū actione percipiant: preſta, q̄s, vt hic ⁊ in ęternū
per te ſalui eſſe mereant̃. Per Chrm. In coquina dicat pſalmū.
Dñs regit me. fol. 166. Aña. In loco paſcuę ibi me collocauit.
℣. Paraſti in dulcedine tua pauperi deus. ℟. Qui habitare fa
cis vnanimes in domo. Oremus. Oratio.
DEus ęterne, ante cuius ↄſpectum aſſiſtunt angeli, ⁊ cuiꝰ
nutu regunt̃ vniuerſa: q̄ et̄ neceſſarijs humanę fragilita=
tis tua pietate ↄſulere nō deſinis, te humiliter imploramus: vt
habitaculū iſtius officinę illa bñ ✠ dictione pfundas: qua per
manus Eliſęi prophetę in olla eremitica guſtus amariſſimos
dulcoraſti: ⁊ ſemp hic tuę bñdictionis copia redūdāte laudes ti
bi referāt ſerui tui: q das eſcā oi carni: ⁊ iples oē aial bene ✠ di
ctione ſaluator nr̃. Qui viuis ⁊ re. In cellario dicat pſalmum.
BEnedictus dñs deus meus: qui docet manus meas ad prę
liū: ⁊ digitos meos ad bellū. Miſericordia mea ⁊ refugiū
meū: ſuſceptor meus ⁊ liberator meus. Protector meus: ⁊ in ip
ſo ſperaui: q ſubdit pplm meū ſub me. Dñe quid eſt hō, q̄ in=
notuiſti ei: aut filius hoīs, q̄ reputas eū? Hō vanitati ſilis factꝰ
eſt: dies eius ſicut vmbra pretereunt. Dñe inclina cęlos tuos, ⁊
deſcēde: tāge mōtes ⁊ fumigabunt. Fulgura coruſcationē, ⁊
diſſipabis eos: emitte ſagittas tuas, ⁊ cōturbabis eos. Emitte
manum tuā de alto: eripe me, ⁊ libera me de aquis multis, ⁊ de
manu filiorū alienorū. Quorū os locutū eſt vanitatē: ⁊ dextera
eorum dextera iniquitatis. Deus cāticū nouū cātabo tibi: in
pſalterio decachordo pſallā tibi. Qui das ſalutē regibꝰ: qui re
demiſti Dauid ſeruum tuum: de gladio maligno eripe me. Et
crue me de manu filiorum alienorū: quorum os locutū eſt va=
nitatē, ⁊ dextera eorum: dextera iniquitatis. Quorum filij ſicut
nouellę plātationes in iuuētute ſua. Filię eorum cōpoſitę: cir=
cumornatę vt ſilitudo tēpli. Promptuaria eorum plena: eructā
tia ex hoc in illud. Oues eorum fętoſę, abundātes in egreſſibꝰ
ſuis: boues eorum craſſę. Nō eſt ruina macerię: neq̄ tranſitus,
neq̄ clamor ī plateis eorū. Beatū dixerūt pplm, cui hęc ſunt:
beatꝰ ppls cuiꝰ dñs deꝰ eiꝰ. Aña. Ecce ego mittā vobis frumē
tū ⁊ vinū ⁊ oleū: ⁊ replebimini ī eis, dicit dñs: ideoq̄ exultate
⁊ lę=

⁊ lętamini in dño deo veſtro. ℣. Emittet dñs benedictioneꝫ ſu-
per cellaria tuā. ℟. Et ſup opera manuū tuarū. Oremus. Oꝛo.
Omnipotens ⁊ miſericoꝛs deus: qui vbiqꝫ pręſens es: ma-
teſtatem tuā ſuppliciter exoꝛamus: vt huic promptuario
gratia tua adeſſe dignetur, quę cuncta aduerſa ab eo repellat:
⁊ abundantiam bene ✠ dictionis tuę largiter infundat. Per
Chꝛiſtum dominum no. ℟. Amen. In clauſtro dicat pſalmū.
Quam dilecta tabernacula tua dñe virtutum: cōcupiſcit ⁊
deficit anima mea in atria dñi. Coꝛ meuꝫ ⁊ caro mea e-
xultauerunt in deum viuū. Etenim paſſer inuenit ſibi domum,
⁊ turtur niduꝫ, vbi reponat pullos ſuos. Altaria tua dñe virtu-
tum: rex meus ⁊ deus meus. Beati qui habitant in domo tua
dñe: in ſecula ſeculoꝝ laudabunt te. Beatus vir cuius eſt au-
xiliuꝫ abs te: aſcēſiones in coꝛde ſuo diſpoſuit: in valle lacryma-
rum in loco, quē poſuit. Etenim benedictionē dabit legiſlatoꝛ:
ibunt de virtute in virtutem: videbitur deus deoꝛum in Sion.
Dñe deus virtutum exaudi oꝛonem meā: auribus ꝑcipe Deus
Jacob. Pꝛotectoꝛ nr̄ aſpice deus: ⁊ reſpice in faciem Chꝛiſti tui.
Quia melioꝛ eſt dies vna in atrijs tuis, ſuper millia. Elegi a-
biectus eſſe in domo dei mei magis ꝙ̄ habitare in tabernacu-
lis pctōꝝ. Quia miſericoꝛdiā ⁊ veritateꝫ diligit deus: grām
⁊ gloꝛiā dabit dñs. Non priuabit bonis eos, qui ambulant in
innocētia: dñe virtutum beatus hō qui ſperat in te. Aña. Con-
gregauit nos in vnū Chꝛiſti amoꝛ: timeamus ⁊ amemus Chꝛi-
ſtum deum: vbi charitas ⁊ amoꝛ, ibi deus. ℣. Ecce ꝙ̄ bonum ⁊
ꝙ̄ iucundum. ℟. habitare frēs in vnum. Oremus. Oꝛatio.
Omnipotens ſempiterne Deus: qui nos ſingulari pręrogatiua
gratię in hoc religionis clauſtro miſericoꝛditer cōgrega-
ſti: da nobis famulis tuis, ita in eodem laudabiliter tibi ſerui-
re, ⁊ in fraternitatis amoꝛe ⁊ ſyncera dilectione, ac mutua pace
conuiuere: vt tandem ad illam patriaꝫ, in qua omnia ſecura, fir-
ma, tranquilla, ⁊ ſtabilia ſunt, te largiente peruenire valeamus.
Per Chꝛi. ℟. Amen. Ad poꝛtam principalem dicat pſalmū.
Lauda Jeruſalem dominum: lauda Deum tuum Sion.
Quoniam confoꝛtauit ſeras poꝛtarum tuarum: benedi-
xit filijs tuis in te. Qui poſuit fines tuos pacem: ⁊ adipe
frumenti ſatiat te. Qui emittit eloquium ſuum terrę:
velo-

re: velociter currit ſermo eius. Qui dat niuem ſicut lanam: ne-
bulam ſicut cinerem ſpargit. Mittit cryſtallum ſuam ſicut buc
cellas: añ faciẽ frigoris eius quis ſuſtinebit? Emittet verbum
ſuũ ⁊ liquefaciet ea: flabit ſpũs eius ⁊ fluent aque. Qui annun-
ciat verbũ ſuũ Jacob: iuſtitias ⁊ iudicia ſua iſrael. Non fecit ta
liter oĩ nationi: ⁊ iudicia ſua non manifeſtauit eis. Aña. Cõfor-
tauit dñs ſeras portarum nr̃arum, ⁊ benedixit nobis. ℣. Hec
eſt porta dñi. ℟. Et iuſti introibunt in eam. Oremus. Oratio.
Domine Jeſu Chr̃e: qui in introitu portarũ Jeruſalẽ valuas
ſcificaſti: dũ ſplendore gẽmarũ duodecim, totidẽ apl'orũ
noia pſignaſti: ⁊ qui per organũ ꝓpheticũ pdixiſti, Lauda Je-
ruſalẽ dñm, qz ꝯfortauit portas ſeras portarũ tuarũ, ⁊ bñdixit
filijs tuis in te, te q̃s, vt ponas oẽs fines domus iſtius pacẽ: vt
velociter currẽs interius ſermo tuus adipe frumenti ſatiet eos:
⁊ ſpũs ſctũs defendat illos: vt nunq̃ nocere eis ꝑualeat inimi-
cus: ſed oẽs habitãtes in ea interius voce, corde ⁊ opere decan
tent dicentes, Magnus dñs deus nr̃ Jeſus Chr̃s, ⁊ magna vir
tus eius, ⁊ ſapientie eius nõ eſt numerus. Qui cum deo patre in
vnitate eiuſdem ſpũs ſci in trinitate pfecta viuis ⁊ re. Dñs vob.
Sequentia ſancti euang. ſm Luc. In illo tpe. Ingreſſus Jeſus
ꝑambulabat Jeri. 215. aña. Btã gens cuius eſt dñs deus eorũ,
ppls electus in hẽditatẽ ſibi. Kyrie. Chr̃e. Kyrie. Pater nr̃. Et ne
nos. Sed lib. ℣. Cuſtodi nos dñe vt pupillã oculi. ℟. Sub vm
bra alarum tuarum protege nos. Dñs vob. Oremus. Oratio.
Deus, qui in oĩ loco dñationis tue dedicator ſp aſſiſtis, exau
di nos, q̃s, vt iuiolabilis huius dom⁹ ꝑmaneat bñdictio:
⁊ beneficia tui muneris vniuerſitas q̃ ſupplicat mereat̃. Oratio.
Viſita, q̃s dñe, habitationẽ iſtã: ⁊ oẽs iſidias inimici ab ea
longe repelle: ⁊ angeli tui ſci habitent in ea, qui nos in pa
ce cuſtodiant: ⁊ benedictio tua ſit ſuper nos ſemper. Per Chr̃m.
Poſtea addat orones de beata virgine ⁊ alijs ſctis ad libitum.
In reditu ad ecclam dicere poterit pſal. Qui habitat in adiut.
fol. 60. Kyrie ele. Pater noſter. Et ne nos. ℣. Memor eſto con-
gregationis tue. ℟. Quam poſſediſti ab initio. Oremus. Ora.
Omnipotens ſempiterne deus dirige actus noſtros in beneplaci
to tuo: vt in noie dei ⁊ dñi nr̃i Jeſu Chriſti filij tui dilectiſ-
ſimi mereamur ſemper bonis operibus abundare. Per eundẽ.

Bene-

¶ Benedictio ad initium alicuius operis boni. Cap.27.
℣. Adiutorium noſtrum. pſ. A d te domine leuaui animam.fol.
167.℣. Domine exaudi ora. Dominus vobi. Oremus. Oratio.
D Eus, a quo omne bonum ſumit initium, ꝛ ſemper ad po-
tiora progrediens percipit incrementum. concede, quęſu-
mus, ſupplicantibus nobis: vt quod ad laudem nominis tui
inchoare aggredimur, ęterno tuę paternę ſapientię munere
perducatur ad terminum. Per Chriſtum dominum noſtrum.

¶ De benedictione ignis. Cap.28.

℣. Adiutorium nr̄m. Dn̄e exau. Dn̄s vobiſ. Oremus. Oratio.
D Omine deus nr̄, pr̄ oſ̄s, lumē indeficiens, ꝯditor oium lu-
minū, exaudi nos famulos tuos: ꝛ bn̄ ✠ dic hunc ignē, q
tua ſcificatione, atqꝫ bn̄ ✠ dictione ꝯſecret: tu q illuminas oēs
hoiez veniētē in hūc mundū, illumina tenebras cordis noſtri: ꝛ
ꝯſcias nr̄as igne tuę charitatis: vt tuo lumine igniti, tuo lumi-
ne illuminati, expulſis a cordibus nr̄is pctōꝝ tenebris, ad vi-
tā, te illuſtrāte, ꝑuenire mereamur: Per Chr̄m. Oremus. Oratio.
D Omine ſctē, pr̄ oſ̄s, ęternę deus, in noīe tuo ꝛ filij tui dn̄i
nr̄i Jeſu Chr̄i ꝛ ſpūs ſci bn̄ ✠ dicimus ignē: ꝛ ſci ✠ fica-
mus creaturā hanc ignis: tu quoqꝫ eā tua virtute corrobora: ꝛ
ad noſtraz ſalutē ꝑuenire concede. Per. Poſtea aſpergat aqua
bn̄dicta. ¶ De bn̄dictione domus, ne cōburat ab igne. Ca.29.
℣. Adiutorium noſtrum in nomine domini. Oremus. Oratio.
D Efende, q̄s dn̄e, locū iſtū, vel domū iſtā a maioribus vſqꝫ
ad minimos, cū pecoribus ꝛ rebus ſuis ab igne, ab infir-
mitate, a tēpeſtate, ab ira vētura, ab oibus tribulationibus dia-
boli, ꝛ ab inſidijs inimici: vt ſit deus habitator ꝛ cuſtos: ꝛ eā ab
oi igne cuſtodiat: Per Chr̄m. ℟. Am̄. Aſpergat aqua bn̄dicta.

¶ De benedictione noui putei. Cap.30.

℣. Adiutorium noſtrū. Dn̄e exau. Dn̄s vob. Oremus. Oratio.
S Upplices deꝑcamur dn̄e clemētiā pietatiſ tuę, vt aquā pu-
tei huius cęleſti bn̄ ✠ dictione ſci ✠ fices: ꝛ ad cōem vitę
vſum ꝯcedas eſſe ſalubrē: ꝛ ita ex ea fugare digneris oēs diabo-
licę tētationis incurſuz: vt quicūqꝫ ex eo hauſerint, vel biberint,
vel in quibuſcūqꝫ neceſſarijs vſibus hauſta aqua vſi fuerint, to-
tiꝰ virtutis ac ſanitatis dulcedine ꝓfruātur: vt tibi ſcificatori ꝛ
ſaluatori oium dn̄o gr̄as agere mereamur. Per. Oremus. Oratio.
Domine

DOmine deus oῗs, qui in huius putei altitudinē, per crepidinē fiſtularū, copiā aquaruꝫ manare iuſſiſti: pręſta, vt te iubente atqꝫ benedicente, per noſtrę officium functionis repulſis hic phantaſmatibus, calliditatibus, atqꝫ inſidijs diabolicis purificatus, atque emendatus ſemper hic puteus perſeueret. Per Chriſtum dominum. Poſtea aſpergat aqua benedicta:

¶ De benedictione nouę arę. Cap. 31.

PRimo ſacerdos totā areā aſpergat aqua benedicta dicēs añam. Aſperges me dñe hyſ. ⁊ tot ℣ſicu. pſalmi Miſerere mei. f. 59. quot fuerint neceſſarij, ſemꝑ interſerēdo añaꝫ. Aſperges me dñe. poſt ſingulos ℣. pſalmi. Poſt Gloria pa. repetatur aña Aſperges me dñe. ℣ Adiutoriū. Dñe ex. Dñs vo. Oratio.

MUltiplica, q̄s dñe, in hac area frumēti dona: ⁊ ſicut fidelibus tuis tricenariū atqꝫ ſexagenariū, vel cēteſimū fructū donare ꝯſueuiſti: ita ⁊ famulis tuis pñti tpe vberius tuę liberalitatis dona largire: ⁊ ſuper eā virtutē tuę bñdictionis infunde. Per. ℟ Amen.

¶ De benedictione ad vaſa noua. Cap. 32.

℣ Adiutorium noſt. Dñe exaudi. Dñs vobiſ. Oremus. Oratio.

PRotector fidelium deus, ⁊ ſubditoꝝ pectorum habitator, quęſumus, vt ſerenis oculis tuę pietatis hęc vaſcula ita illuſtrare digneris: vt ſuper ea deſcendat gratię tuę larga benedictio, vt cum ſalubritate vtentes eis, per gratiam tuā mereantur vaſa efficij munda. Per. Aſpergantur aqua benedicta.

¶ De benedictione noui panis. Cap. 33.

℣ Adiutorium no. Domine exau. Dñs vob. Oremus. Oratio.

BEnedic dñe creaturā iſtā panis, ſicut benedixiſti quinque panes in deſerto: vt ſit donū eiuſdē in annuū alimentū, guſtanteſque ex eo accipiant tam corporis q̄ animę ſalutem: Per Chriſtum. ℟ Amen.

¶ De benedictione vini noui. Cap. 34.

℣ Adiutorium noſtrum. Dominus vobiſcuꝫ. Oremus. Oratio.

DOmine ſctē pr̄ oῗs, ęterne deus, bonoꝝ oiuꝫ dator ⁊ conſeruator: q inter reliquas creaturas tuas, vinū in hoīum ſuſtētationē ⁊ lętitiā ex fructu vuaruꝫ prodire iuſſiſti: quiqꝫ per vnigenitū filium tuū dñm nr̄m Jeſum Chriſtū in nuptijs in Cana galilęę aquā in vinū mirabiliter permutaſti, ⁊ ſacramentuꝫ precioſiſſimi ſanguinis eiuſdem filij tui in vini materiaꝫ ſanctificari iuſſiſti, te ſupplices deprecamur, ac petimus: vt hanc creaturam

turam

turā vini bene ✠ dicere ⁊ ſctificare digneris: vt famuli tui ⁊ famulę ex eo guſtantes aīę ⁊ corporis recipiant ſoſpitatem, ⁊ te oīum grārum largitorem ſine fine collaudent. Per eund. Aſpergantur aqua benedicta. ¶ De benedictione auium. Cap.35.

℣. Adiutorium. Domine exau. Dominus vo. Oremus. Oratio.

DEus vniuerſę creaturę, qui inter ceteras diuerſarum creaturarum ſpēs, ⁊ pro humani generis vſu, ēt volatilium genus ex aqua producere dignatus es: ex quibus Noe de arca egrediens, holocauſta tibi offerens placuit: ⁊ qui pplo tuo ex Egypto educto p Moyſen ſeruum tuum, munda ab immundis ſegregans, edendi pceptum dediſti: te ſupplices rogamus: vt has mundaruz auiuz carnes bene ✠ dicere ⁊ ſci ✠ ficare digneris: vt quicunqꝫ ex eis comederint bñdictionis tuę abundantia repleantur, ⁊ ad ęternę vitę gaudia peruenire mereantur. Per. Aſpergantur aqua benedicta. ¶ De benedictione lardi. L.36.

℣. Adiutorium. Domine exaud. Dominus vob. Oremus. Oro.

BEne ✠ dic dñe creaturā iſtā lardi: vt ſit remediuz ſalutare generi humano: ⁊ pręſta per inuocationem tui ſci nominis, vt quicunqꝫ ex eo ſumpſerint, corporis ſanitatē ⁊ animę tutelam percipiant. Per Chriſt. Aſpergantur aqua benedicta.

¶ Benedictio caſei vel butyri. Cap.37.

DIgnare, q̄s oīps deus, ſanctificare hanc creaturam caſei vel butyri, quam ex adipe animalium pducere dignatus es: ⁊ ꝯcede propitius: vt quicunqꝫ ex populis tuis fidelibus ex eo comederint vel guſtauerint, omni benedictiōe cęleſti ⁊ gratia ſaturati repleantur in bonis. Per Chriſtum. Aſpergantur aqua benedicta. ¶ Benedictio lactis ⁊ mellis. Cap.38.

℣. Adiutorium noſt. Domine exaud. Dñs vo. Oremus. Oratio.

BEne ✠ dic dñe has creaturas lactis ⁊ mellis, ⁊ pota famulos tuos fonte perenni, qui eſt ſpūs veritatis: ⁊ enutri eos de hoc melle ⁊ lacte. Tu.n. domine promiſiſti patribus noſtris Abraham, Iſaac, ⁊ Iacob dicēs introducam vos in terram pmiſſionis, terram fluentem lac ⁊ mel. Coniunge dñe hos famulos tuos ſpū charitatis ⁊ pacis: ſicut cōiunctuz eſt lac ⁊ mel in Chriſto Ieſu Dño noſtro. Qui tec. Aſpergant aqua benedicta.

¶ De benedictione ſeminum, olerum, ⁊ leguminum. Cap.39.

℣. Adiutorium. Domine exau. Dñs vob. Oremus. Oratio.

TE dñe petimus ⁊ rogamus: vt hec ſegetũ, fructuũ, olerum,
leguminũ ⁊ herbaruꝫ ſemina oculis tuis ſerenis aſpicias:
ſicut enim teſtat⁹ es Moyſi famulo tuo in terra Aegypti dicẽs:
dic filijs Iſrael cũ ingreſſi fuerint terrã promiſſionis quam eis
dñs Deus daturus eſt, primitias frugũ ſuarũ offerant ſacerdo=
tibus, ⁊ erũt bñdicta: ita ⁊ nos oram⁹ dñe auxiliũ miſericordie
tue ſuper hec ſemina, ex quibus fructus de terra ſuſcipere ſpera=
mus, vt non grãdo vlla ſuccidat, nõ turbo tẽpeſtatis detrũcet,
non aquarũ inundantia abducat, non aeris inundatiõ extermi
net: ſed tua ſctã bene ✠ dictione munita, fructifera ⁊ ſuperabũ
dantia propter animarum ⁊ corporum humanorum vtilitateꝫ
⁊ vſum ad pleniſſimam maturitatem perducere digneris. Per
Chriſtum dominum noſtrum. Aſpergantur aqua benedicta.

¶ Bñdictio contra aues, vermes, mures, vel locuſtas, vel alia
animalia terrã vel fructus vaſtantia, vel aquas inficiẽtia. c. 40.

℣ Adiutoriũ noſt. Dñe exaudi. Dñs vobiſcũ. Oremus. Oratio.

PReces noſtras, q̃s dñe, clemẽter exaudi: vt q iuſte ꝑ pcis
nris affligimur, ⁊ hec auiũ, vermiũ, ſeu muriũ, aut locuſta
rũ, vel aliorũ aialiũ ꝑſecutionẽ patimur, ꝑ tui nois gloria ab ea
miſericorditer liberemur, vt ꝓcul a tua potẽtia expulſi nulli no
ceãt: ⁊ hos cãpos, agros vel vineas, aut aquas in trãqllitate ⁊
qete dimittãt: q̃tenus ex eis ſurgẽtia ⁊ orta tue maieſtati deſer=
uiãt, ⁊ nre neceſſitati ſubueniãt, ꝑ Chrm. ℟ Am̃. Orem⁹. Oro.

OMnipotens ſempiterne deus oium bonoꝝ remunerator, ⁊
pctorũ maximus miſerator, in cui⁹ noie oia genua flectũ=
tur, celeſtia, terreſtria, ⁊ infernalia, tua potẽtia nobis pctorib⁹
oipotẽter ꝯcede: vt qđ de tua miſericordia cõfiſi agimus, ꝑ tuã
graꝫ efficacem ꝯſequatur effectũ: quatenus hos peſtiferos ver=
mes vel mures, aues, vel locuſtas, aut alia aialia ꝑ nos ſeruos
tuos maledicẽdo maledicas, ſegregãdo ſegregas, exterminan
do extermines, vt per tuam clementiã ab hac peſte liberati gra
tiaruꝫ actiones maieſtati tue libere referamus: Per Chrm do=
minũ noſtruꝫ. ℟ Amen. Poſtea ſequens exorciſmus ſequitur.

EXorcizo vos peſtiferos vermes, mures, aues, ſeu locuſtas
aut alia aialia ꝑ deũ patrẽ oipotentẽ, ⁊ Ieſum Chrm filiuꝫ
eius, ⁊ ſpũꝫ ſctũꝫ ab vtroqꝫ ꝓcedentẽ: vt cõfeſtim recedatis ab
his cãpis, ſeu vineis, vel aqs: nec amplius in eis habitetis, ſed

ad ea loca traſ̄eatis, in quibus nemini nocere poſſitis, pro par-
te omnipotentis dei ⁊ totius curię cęleſtis, ⁊ eccleſię ſanctę dei
vos maledicens, ꝙ quocunqȝ ieritis ſitis maledicti, deficiētes
de die in diez in vos ipſos ⁊ decreſcentes: quatenus reliquię de
vobis nullo in loco inueniātur, niſi neceſſarię ad ſalutē, ⁊ vſum
humanuȝ. Quod pręſtare dignet̄ q venturus eſt iudicare viuos
⁊ mortuos ⁊ ſeculum per ignem. ℟. Amen. Oremus. Oratio.

DOmine Jeſu Chriſte, q Jordanis flumē bn̄dixiſti: ⁊ in eo-
dem baptizatus aquas mundaſti, ⁊ purificaſti vt elemen
tum ſalubre efficerentur in remiſſioneȝ peccatorū: ⁊ has aquas
quoqȝ bene ✠ dicere, ⁊ ſancti ✠ ficare, ⁊ mun ✠ dare digne-
ris: vt nil ī eis noxiū, nil peſtilēs, vel inficiēs, nil corrūpēs rema
neat: ſed oīa pura ⁊ munda in eis efficiātur: quatenus q̄ ad vſuȝ
humanū ex eis creata ſunt, cū ſalute noſtra ⁊ gloria tua aſſuma
mus. Per Chr̄m. Et ſi magna fuerit dictarū beſtiaꝝ tribulatio,
poterit ſacerdos cū ꝓceſſione, vt infra in tertia parte i feſto ſci
Marci notatū eſt, cū clero ⁊ populo cātādo ad locū īfectū ac-
cedere, ſuppoſitas oꝛ̄ones dicēdo ſup agros vel aquas infectas.

¶ De benedictione ſalis ⁊ aquę contra vermes ⁊ aues ſemi-
na poſſeſſionum vaſtantes. Cap. 41.

℣. Adiutoriū noſt. Dn̄e exaudi. Dn̄s vobiſcū. Oremus. Oratio.

DOmine ſancte, pater omnipotēs, ęterne deus, mitte ſpūȝ
tuuȝ ſanctū cum angelis, ⁊ archangelis, cū thronis, ⁊ do
minationibus: ⁊ cū eis oēs ſanctos ⁊ electos tuos: vt defendāt
ſegetes noſtras a vermibus malis ⁊ auibus, ⁊ magnificetur no
mē tuuȝ in omni loco: Per Chr̄m. ℟. Amen. Oremus. Oratio.

BEne ✠ dic dn̄e hanc creaturam aquę: vt fugiāt vermes
⁊ volucres a noſtris ſegetibus ꝓpter nomē Dn̄i nr̄i Jeſu
Chriſti: quod inuocatū eſt in ipſa creatura meſſis, vt fiat alimē-
tuȝ oībus, qui viuunt ex ea: Per eundeȝ. ℟. Amē. Aſpergantur
aqua benedicta. ¶ De benedictione terrę ſeminatę. Cap. 42.

℣. Adiutoriū noſt. Dn̄e exaudi. Dn̄s vobiſcum. Oremus. Oratio.

BEne ✠ dicat nos deus deus noſter: ⁊ terrę noſtrę vberta
tē cōcedat: in centuplū amplificet fructus eius, vt viuētes
in exultatione manipulos nr̄os colligamꝰ. Per Chr̄m. ℟. Amē.
Aſpergant̄ aqua bn̄dicta. ¶ De bn̄dictione arboruȝ. Cap. 43.

℣. Adiutoriuȝ no. Dn̄e exaudi. Dn̄s vobiſcum. Oremus. Oratio.

DEus, qui huius arboris plantam tua viſitatione ⁊ prouidentia protectã eſſe voluiſti, nunc etiã vt eandẽ bene ✠ dicere ⁊ ſancti ✠ ficare digneris, precamur: vt quicunque ex fructu eius ſumpſerint, ſani, ⁊ incolumes eſſe valeant. Per Chꝛm dominũ noſtrum. ℟. Amẽ. Aſpergatur aqua benedicta.

¶ De benedictione fructus arborum. Cap. 44.

℣. Adiutoriũ noſt. Dñe exaudi. Dñs vobiſcum. Oremus. Oro.

BEne ✠ dic dñe hunc nouum fructũ arborũ, ⁊ pſta: vt qui ex eo in tuo noie veſcentur, corporis ⁊ aie ſanitatẽ potiãtur: Per dominum. ℟. Amen. Aſpergantur aqua benedicta.

¶ De benedictione nouorum pomorum. Cap. 45.

℣. Adiutoriũ noſt. Dñe exaudi. Dñs vobiſcũ. Oremus. Oro.

TE deprecamur ops ęterne deus, vt bñdicas hũc fructum nouũ pomoꝝ: ⁊ q ꝑ eſuz interdictę arboris, letali in ꝓpa rẽte funere multati ſumus, tu ꝓpitius poſtulationibus nrĩs placatus intende, ⁊ ꝑ virtutẽ tuã, ⁊ dilectiſſimi filij tui Dñi nrĩ Jeſu Chꝛi, ⁊ Spũs ſcti hos fructus tua bñ ✠ dictione ſcti ✠ fica atqȝ tua dignatione ✠ purifica: vt expulſa vetuſti hois ac primi facinoꝛis incẽtoris prauitate, ſalubꝛiter ex hac die de vniuerſis terrę edẽdis germinibus ad tui laudẽ cũ alacritate ⁊ ſoſpitate ſumamus. Per Chꝛm. ℟. Amẽ. Aſpergat aqua benedicta.

¶ De benedictione vineę. Cap. 46.

℣. Adiutoriũ noſt. Dñe exaudi. Dñs vobiſcum. Oremus. Oro.

DEus, q vineã tuã ex Aegypto eductã mirabiliter plãtaſti, ꝑces nrãs benign⁹ exaudi: vt in hac vinea famuloꝝ tuoꝝ bñ ✠ dictio cęleſtis copioſa deſcẽdat: ⁊ qđ i ea ad vſũ humani generis tribuere dignatus es, multiplicet redũdãdo, ⁊ rorẽ tuę bñ ✠ dictionis infunde. ꝑ Chꝛm. ℟. Am̃. Aſpgat aqua bñdicta.

¶ De benedictione communi ſuper fruges ⁊ vineas. Cap. 47.

℣. Adiutoriũ noſt. Dñe exaudi. Dñs vobiſcũ. Oremus. Oro.

TE dñe ſancte, pater ops, ęterne Deus, ſupplices deprecamur, vt miſericoꝛdia tua iugiter nobis concedas ſufficientem meſſium copiam, fructuum omnium largitatẽ tribuas: vinearum quoqȝ ſubſtantiam abundanter, arborũ fętus, prouentuſqȝ omnium rerum: atqȝ ab ipſis omnibus peſtiferũ ſydus, tempeſtatis procellam, ⁊ grandinis fragoꝛem: ⁊ vniuerſa mala amouere digneris: Per Chꝛiſtum. ℟. Amen. Oremus. Oratio.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

OMnipotens ſempiterne Deus multiplica ſuꝑ nos miſeri
cordiã tuã: ꝛ pces noſtras benignus exaudi: vt in has fru
ges famulorũ tuoꝝ veniat ſperatę bene ✠ dictionis vbertas:
vt repleti de frugibus tuis in tuo nomine de tua gratia ſemper
exultent. Per Chriſtum dominum. ℟. Amen. Oremus. Oratio.
OMnipotẽs ſempiterne deus, maieſtatẽ tuã ſupplices ero
ramus: vt has terrę nrę ſegetes ad maturitatẽ fertilitatis
perducere digneris: vt eſurientiũ animas bonis affluentibus
repleas, ꝛ egeni pauperesque laudent nomen tuum. Per Chri
ſtum dñm noſtrum. ℟. Amen. Aſpergantur aqua benedicta.

De bñdictiõe vuę vel ficuũ, vel quorũcũqꝫ alioꝝ fructuũ. c.48.

℣. Adiutoriũ noſt. Dñe exaudi. Dñs vobiſcũ. Oremus. Oratio.
BEne ✠ dic dñe hos fructus nouos vuę, vel ficuũ, pomoꝝ
caſtanearum, peponum, amygdalarũ ꝛ cętera, quę ru
borem cęli ꝛ inundantiam pluuiarum ꝛ tempora ſerena atque
tranquilla ad maturitatem perducere dignatus es, ad perci
piendum nobis cum gratiarum actione. Per Chriſtum domi
num noſtrum. ℟. Amen. Aſpergantur aqua benedicta.

De benedictione ad fructus nouos. Cap. 49.

℣. Adiutoriũ no. Dñe exaud. Dñs vobiſcum. Oremus. Oratio.
DOmine ſancte pater oṗs, ęterne Deus, qui cęlũ ꝛ terrã
mare ꝛ oĩa creaſti, te ſupplices q̃s: vt hunc fructũ nouum
N. bene ✠ dicere ꝛ ſcti ✠ ficare digneris, ꝛ multiplicare abun
danter offerẽtibus tibi: vt repleas eorum cellaria cum abun
dantia frumenti, ꝛ vini: vt lętantes in eis referant tibi deo oipo
tenti laudes ꝛ gratias. Per Chriſtũ. ℟. Amen. Oremus. Oratio.
ORamus pietatẽ tuã oṗs Deus: vt has primitias creaturę
tuę, quas aeris ꝛ pluuię tẽperamẽto nutrire dignatus es,
bñ ✠ dictionis tuę imbre pfundas: ꝛ fructus terrę tuę vſqꝫ ad
maturitatẽ pducas: tribuas quoqꝫ populo tuo de tuis muneri
bus tibi ſemꝑ gratias agere: vt a fertilitate terrę eſuriẽtiũ aĩas
bonis affluentibus repleas: ꝛ egenus ꝛ pauper laudent nomen
glorię tuę. Per Chrm. ℟. Amen. Aſpergantur aqua bñdicta.

De benedictione communi ad omnia. Cap. 50.

℣. Adiutoriũ no. Dñe exaudi. Dñs vobiſcum. Oremus. Oratio.
BEne ✠ dic dñe creaturam iſtam N. ꝛ ſit remedium salu
tare generi humano: ꝛ pſta per inuocationẽ tui ſanctiſſimi
nominis

nois: vt quicunqȝ ex ea ſumpſerint vel guſtauerint, corporis ſanitatē, ⁊ aie tutelam accipiant. Per. Aſpergat aqua bñdicta.

¶ De benedictione in peſte animalium. Cap. 51.

Primo animalia aſpergantur aqua benedicta. Poſtea ſacerdos dicit. ℣. Adiutorium noſt. ℟. Qui fe. ℣. Domine exaudi orati. ℟. Et cl. Dominus vo. Oremus. Oratio.

Miſericordiam tuā domine ſupplices exoramꝰ: vt hęc animalia, quę graui infirmitate vexant, in nomine tuo, atqȝ tuę bene ✠ dictionis virtute ſanentur. Extinguatur in eis omnis diabolica poteſtas, ⁊ ne vlterius ęgrotent, tu eis domine ſis defenſaculum vitę ⁊ remedium ſanitatis. Per dominū noſtrum Jeſum Chriſtū. ℟. Amen. Aſpergantur aqua benedicta.

¶ De benedictione ſalis, quod datur animalibus. Cap. 52.

℣. Adiutoriū no. Dñe exaudi. Dñs vobiſcū. Oremus. Oratio.

Deus inuiſibilis ⁊ ineſtimabilis, pietatē tuam per ſanctū ac tremendū filij tui nomē ſuppliciter deprecamur: vt in hāc creaturā ſalis bene ✠ dictionē, ⁊ potētiā inuiſibilis operationis infundas: vt aīalia, quę neceſſitatibus humanis tribuere dignatus es, cū ex eo acceperint, vel guſtauerit, bñ ✠ dictio ⁊ ſancti ✠ ficatio tua ab omni ęgritudinis ⁊ lęſionis incurſu te protegente cuſtodiat. Per eundē. ℟. Amen. Oremus. Oratio.

Domine ſancte, pater omnipotens, ęterne deus: defende, q̄ſumus, omnia animalia nr̄a per hanc creaturā ſalis ⁊ aquę: defende piiſſime a rapacibus, a latronibus, a beſtijs, a ſcabie, a morbo, a morſibus, a laqueis, a diabolo, ab infirmitate, ab inuidia ⁊ malitia prauorum: a malis hominibus, a malis oculis, a veneficijs, ab aruſpicibus: ⁊ ab omnibus malis animalia, quę morbis ⁊ infirmitatibus vexantur, per hanc creaturā ſalis, ⁊ per inuocationem ſancti nominis tui ſanare digneris. Per Chriſtum dñm no. ℟. Amen. Aſpergatur aqua benedicta.

¶ Benedictio Crucis. Cap. 53.

℣. Adiutoriū noſt. Dñe exaudi. Dñs vobiſcū. Oremus. Oratio.

Rogamus te dñe ſancte, pater omnipotens, ęterne deus: vt digneris bñ ✠ dicere hoc ſignum crucis: vt ſit remediū ſalutare generi humano, ſit ſoliditas fidei, profectus bonorum operum, redēptio animarū, ſit ſolamen ⁊ ꝓtectio ac tutela contra ſęua iacula inimicorū. Per do. Alia orō ad idem. Oremus.

B Ene ✠ dic dñe hanc crucē tuā, ꝑ quā eripuiſti mundū a
demonū ptāte, ⁊ ſuperaſti paſſione tua ſuggeſtorē peti, qui
gaudebat in preuaricatione primi hois per lignū vetitū: bene
✠ dic ēt dñe ⁊ ſcti ✠ fica illud ſignaculū ſacre paſſionis tue:
vt ſit inimicis tuis obſtaculum: ⁊ credentibus perpetuū perfe-
ce auxilium. Qui viuis ⁊ reg. Hic aſpergatur aqua benedicta.

S Anctificet iſtud lignū i noīe pa ✠ tris, ⁊ fi ✠ lij, ⁊ ſpūs
✠ ſancti: vt orantes inclinanteſque ſe propter dñm ante
iſtam crucem, inueniant ſanitatem corporis ⁊ anime. Amen.

¶ Benedictio olei. Cap. 54. ℣. Adiutorium ⁊c. Exorciſmus.

E Xorcizo te creatura olei ꝑ deū prēz ✠ oīpotētē, qui fecit
celū ⁊ terrā, mare ⁊ oīa q̄ in eis ſunt. Oīs virtus aduerſa-
rij, oīs exercitus diaboli, oīs incurſus, oīs phantaſia ſatane era-
dicare, ⁊ effugare ab hac creatura olei: vt fiat oībus, qui eo vſu-
ri ſunt, ſalus mentis ⁊ corporis, In noīe dei ✠ patris oīpoten-
tis, ⁊ Jeſu ✠ Chriſti filij eius dñi noſtri, ⁊ ſpūs ✠ ſcti paracli-
ti: Et in charitate eiuſdē dñi nr̄i Jeſu Chr̄i, q venturus eſt iudi-
care viuos ⁊ mortuos, ⁊ ſclm ꝑ ignē. ℟. Dñe exau. Dñs vo. Oro.

D Omine deus oīps, cui aſtat exercitus angelorū cū tremore,
quorū ſeruitiū ſpūale cognoſcit, dignare reſpicere ⁊ bene-
✠ dicere ⁊ ſcti ✠ ficare hanc creaturā olei: quā ex oliuarū ſuc-
co eduxiſti, ⁊ ex eo infirmos inungi mandaſti: quatenus ſanita-
te percepta tibi deo viuo ⁊ vero grās agerent: preſta, q̄s, vt hi,
qui hoc oleo, qđ in tuo noīe bene ✠ dicimus, vſi fuerint, ab oī
lāguore oīqz infirmitate atqz cūctis inſidijs inimici liberentur, ⁊
cūcte aduerſitates ſeparent a plaſmate tuo, qđ ꝑcioſo ſanguine
filij tui redemiſti, vt nunq̄ ledatur a morſu ſerpentis antiqui.
Per eundem dominum noſt. Aſpergatur aqua benedicta.

¶ Benedictio cilicij ex penitentia induendi. Cap. 55.
℣. Adiutorium noſtrū. Dñe exau. Dñs vob. Oremus. Oratio.

O Mīps ⁊ miſericors deus, q pcōribus penitētibus hoc idu-
mēto veſtitis miaz ⁊ veniā tribuiſti: oramus clemētiā tuā,
vt idumētū hoc, qđ vocat ciliciū, bñ ✠ dicere ⁊ ſci ✠ ficare di-
gneris: vt quicūqz eo pro pctis indutus fuerit, ⁊ miam tuā im-
plorauerit, veniā ⁊ indulgentiā tue ſancte miſericordie conſe-
quatur. Per dñm nrm Jeſum. ⁊c. Aſpergatur aqua benedicta.

¶ Partis ſecunde libri Sacerd. de varijs bñdictionibus, finis.

¶ Tertia